

Okyɔɔkyɔ mgbi ama ogbikye iYesu

A kye iYesu lu esho

¹ Otsungwude iTiofyilo, mi olɔɔlo mgbi ani ongwɔ ababo ma, n lo alungwo ngwi iYesu wita okyɔɔkyɔ diye tso

² nghataa ba egbe ngwi a kyon lu esho, ngwi o wo ama ngwu o sadu ma li ama Ogbikyon ola mi mfye mgbi Onodzi Osaan ngye mani.

³ Ngwi o gbiiso nye ne, o kye ewon tso mbi inggise ntonɛ di nu ma obwende kwuba saan gbɛɛ ongwu dze oshishe. O kye ewon tso ma me egbe ngwusefa di gbɔdze esuto mgbi Imgbasho nya ma.

⁴ Onoka ngwi o kwakye yi ama, le gye ungwogyɛ yi ama ne, o nya ma gbɛɛ: <<Ka tase dzata iJerosalin ba na, kpaa fe umba ngwi Otsani zonu, ngwi ema tsekise fwo ani gbɔdze efu nani.

⁵ Bana iJon okyɔ iBatisima kyɔ iBatisima yi eni ta, nghaduu egbe sisi gwee ta a ka kyɔ ema iBatisima yi Onodzi Osaan.>>

⁶ Ngwi a ka to yi ewoma ne, a byun gbɛɛ, <<Otse, li mi onɔne ngwi abu ka yile esuto mgbi emi Israi nu maa?>>

⁷ Ne iYesu nya ma gbɛɛ: <<I wogyɔ ngwi ema ka ye egbe yi onɔ ngwi Otsani kye dze mi mfye mgban ba.

⁸ Kpaa ema ka gbɛ mfye mi onɔ ngwi Onodzi Osaan ba mbi ema mani, ta ema ka yee emi

obwendɛ mgbi ani mi iJerosalin yi iJudia yi iSamaria nghataa kpatɛ ɛsɛ duu.>>

⁹ Ngwi iYesu gbɔ ungwɔnɛ ngyɛ nɛta, a kyon mi inai ma lu esho, man akpa tukwu ma inɛ odin.

¹⁰ A si kye inɛ fyakwu esho dafi o le lu mani, vla nɛta engyulo nghi efa wo angwuto onzundzɛ kwudzɛkɛ kwɛkwɛ yi ama.

¹¹ Engyulo ntona gbɛɛ, <<Emi iGalalia, li ekye ngwi ema to mmɛnɛ kye inɛ byi esho nghaa? iYesu ngwu a kyon inai ema lu esho nɛ, di li itɔ ofɛ nɛ kpɔɔ ngwi o dika yɛ ba ɛsɛ nɛni.>>

A dulu iMataya gbikye iJuda

¹² Ta ama ogbikye iYesu si yidɔ mi iJerosalin mi Unggwɔ Olivi nani, ngwi mɛ dafi itsitsi imai okyɛɛ mi ele ba ogalu iJerosalin.

¹³ Ngwi a wa kaka iJerosalin nɛ, a lu ozeesho mi imbe ngwi a lato mani. Ama nto ma li iPyita, iJɔn, iJɛnsi, Andru, iFyilipi, iTɔmɔsu, iBatlomi, iMatiu, iJɛnsi ongwɛ Alfeɔ yi iSaimɔn ogbodami na beyi iJuda ongwɛ iJɛnsi.

¹⁴ Ama duu kwakye mbonyi le bibɔ alonɔ duu, angbeka nto beyi ama li engyaa yi iMeri onɔ iYesu beyi emi ongwunɔn.

¹⁵ Mi egbe ntona iPyita kyato nto mi idzidzɛ mgbi ama onoyɛyɛ ntona (okwakye nmɛ mmbwo dafi ideli onyi dɔn osu sini)

¹⁶ si gbɛɛ, <<Emi ongwunani, i wogyɔ ngwi Afɛ ka mbwumbwo mi ungwɔ ngwi Onodzi Osaan tsekise gbɔ tɔ mi ondu iDevedi mi ikpewo iJuda, ongwu nmɛ ofɛ nu ma bwa iYesu nani.

¹⁷ Ongwu nose li onyi mi atɛ mgbi eyi di kyidɔ nɛ yi eyi kpaa.>>

¹⁸ (Udza ngwi iJuda tu mi alobube mgban ma, o kye gya ikpɛsɛ, ngwi non kye ewon widɔkwɔ. Ikwɔ mgban mwe gbobu efweɛ yangwuta.

¹⁹ Ali inggise mi iJerosalin fwo ungwɔnɛni, nɛ a kwu imbe na mi ondudɛ mgbi ama di Akedama, ngwi itan gbɛɛ, ikpɛsɛ eyi.)

²⁰ IPyita kiyayi gbɛɛ, <<Bana, a lɔ mi Afɛ mgbi iPaslami gbɛɛ,

<< <Ni imbe mgban na la ayayi;
ni inggise onyi kpaa ka dɛ ele ba,>

<< <Ni inggise oka di kyi kyelu
imbe idɔ mgban nani.>

²¹ Nghanɛ li kyɛmɛ-kyɛmɛ ngwi eyi ka dula inggise onyi mbi engyulɔ ama ntɔnɛ, ongwu nteyi le kyɛ yi eyi alɔnɔ duu ngwi Otse iYesu ka dɛ yi eyi mani,

²² eyi mina inggise onyi nka kyɔ obwɛndɛ mgbi iYesu nɛ yi eyi. Ma dika li inggise ndɛ yi eyi wita mi onɔ ngwi iJɔn kyɔ iYesu iBatisima nghataa ba onɔ ngwi a kyi kyelu iYesu mbi eyi lu esho nani.>>

²³ Nɛ a si dula engyulɔ efa ba iyayi: Onyi ma a li kwun di iJɔstusu ngwu iyin oka li iBasaba (iyin oka di li iTɔmɔsu) iyi oka ma li iMataya.

²⁴ A si bibɔ gbɛɛ, <<Otse Imgbasho, abu ye itukwu ali inggise duu. Tso eyi inggise ongwu abu sadu mi idzidɛ inggise efa ntɔnɛ

²⁵ ongwu nka kyelu imbe idɔ mgbi ama ogbikye iYesu nɛ, ngwi iJuda dzanta lu imbe ndɛ mi ikyon mani.>>

²⁶ Ta a gbɛefa, efa si kwu iMataya; man a kyon mbwoke yi iwyodonyi ntonani.

2

Obaaba mgbi Onodzi Osaan

¹ Ngwi egbe iPentikɔsu* wa gyo ne, ama duu kwakye mbonyi.

² Vla neta adu kye esho dafi onikyawo wa yaoke ozu ngwi a soto mani.

³ A di ungwɔ ndze dafi amoola ganya wa dɔke ikye mgbi ama duu.

⁴ Ama duu si mbwo yi Onodzi Osaan man wita le gbɔ ondudze angbeka dafi Onodzi kye ma teyi mani.

⁵ Mi onɔ na, emi iJuda ama ndze yi imio mgbi Imgbasho kye mi ayese duu wa kwakye mi iJerosalin.

⁶ Onɔ ngwi a fwo adu ne ne, ibyi inggise kwakye. Nghaduu i kwulu ma ewo, ikyekye ali inggise fwo ma le gbɔ ondudze mgbi ongwu.

⁷ I kwulu ma ewo kpakpa, a si byita gbɛɛ, <<Ing-gise ama nle gbɔdze ntonɛ duu li emi iGalalia baa?

⁸ Ma i kyɔsinɛse ngwi eyi fwo ama duu le gbɔ ondudze mgbi eyi?

⁹ Emi iPatia, iMede yi Elami; iMesopotamia, iJudia beyi iKapadosia, iPontu yi Asia,

¹⁰ iFrijia yi iPamfylia, Igyibiti beyi aye mgbi iLibya kwekwe yi iSereni, ingyoga mgbi iRoma

¹¹ (yi emi iJuda beyi ama ngwu kyatitukwu ye le sunu Imgbasho mgbi emi iJuda duu), emi iKrete beyi emi Arabia, eyi fwo ma le gbɔ ungwɔ okwulewo mgbi Imgbasho mi ondudze mgbi eyi! >>

* **2:1 2:1 iPentikɔsu** Li oga ngwi emi Israi li kyɔn mi onɔ ngwi oga owe owato-wato mgbi emi Israi nye egbe ngwusefa dɔn iwyo mani.

¹² I kwulu ma ewo a di wende, a si byi ewoma gbɛɛ, <<Ungwɔnɛ tso sine?>>

¹³ Angbeka gbɔ ibwa nya ama onoyɛyɛ ntona gbɛɛ, <<A wa ɛbyɛ le fya.>>

IPyita gbɔdze yi ibyi inggise

¹⁴ Nɛ iPyita kyato dzɛkunto yi iwyodonyi ntɔnani, kyile ela mgbɔn gbɔdze yi ibyi inggise ntona gbɛɛ: <<Emidani emi iJuda bɛyi ema ama ntɔ iJerosalin duu, detse nin gbɔfwɛ odze nɛ nya ema; gadɔ saan mi odze ngwi ani le nya ema nɛni.

¹⁵ Inggise ntɔnɛ le fya ɛbyɛ, dafi ema tsewɛ na ba. Kwa li obyi egyanɛ mi egbegbe ta aani!

¹⁶ Ei, ungwɔnɛ li ungwɔ ngwi oyegbɔ iJowɛ tsekise gbɔn dze ese gbɛɛ:

¹⁷ << <Imgbasho gbɛɛ, mi egbe ongwi olɛlɛ,
ani ka kye Onodzi mgbi ani yaokɛ mbi ali
inggise duu.

Engwɛ ema engyulo yi engyaa kale yegbɔ,
engbɛ mmafa mgbi ema kale di inɛ odiidi,
engyukwo mgbi ema kale woowo elela.

¹⁸ Mbi engbidɔ mgbi ani kpaa,
engyulo yi engyaa duu,
n ka kye Onodzi mgbi ani yaokɛ
mboma mi egbe ntonani,
man a ka yegbɔ.

¹⁹ N ka kyo ambɛ okwulewo mi esho
mbyoo bɛyi ungwɔ ama okwulewo mi iteesɛ,
otso gbɛɛ di ani dze yi mfye.

N ka tiika mi ɛsɛ adzi ni inggise ngwɔ ewoma,
ola dika gbimbe sɔ yi iwu.

²⁰ A ka kyata onɔ yɛɛ iyifu,
di kyata ofyia yɛɛ eyi duuse ni egbe oshewo

beyi okwɔkwɔ mgbi Otse no ba.

²¹ Nghane ali inggise nkwu mi iyi mgbi Otse
duu ka tu owato.>

²² <<Emi Israi, gado mi odze ne na; iYesu ongwi
iNadzareti nose li inggise ngwu Imgbasho gbela
yan di kyo ambe okwulewo mbi ema nye mbon,
dafi ema abuema ye mani.

²³ Inggise ne a kyon wo ema abo mi owitukwu
mgbi Imgbasho beyi oye-ye mgban; ma ema noofe
ni emi imbali, gbokwon ngwon mi ekwatsi.

²⁴ Nghaduu Imgbasho kyilon mi ikwu, dulun
to mi owulewo mgbi ikwongye, lubana li kyeme-
kyeme ni ikwongye bwan adi ba.

²⁵ IDEvedi gbodze mgban gbɛ:
<< Ani di Otse dze yi ani alono duu.
Ikyegbɛ o dze abugye mgbi ani ne,
ani ka teeyi ba.

²⁶ Nghane itukwu mgbi ani sheta
ide mgbi ani di dze yi atsa;
ikpewo mgbi ani kpaa ka dze mi ewe ogbebyi,

²⁷ lubana abu ka dzita ani mi endzi ba,
hona abu ka dzita
Ongwabu Osaan no bwa ba.

²⁸ Abu nu ani ye ofe oshishe;
abu ka mbwo ani yi atsa mi
ifafɔ mgbi abu.>

²⁹ <<Emi ongwunani, ani ka nya ema yi abo
otsigegɛ gbɛ iDEvedi nli ikye mgbi ema na kwulu
a kyon ndzi, ma endzi mgban dze mmene nghataa
ba ine.

³⁰ Kpaa ongwu nose li oyegbo di ye dafi Img-
basho zonu yan kpɔklɔ gbɛ ongwu ka wa kye
ongwiba mgban oka sɔke itsuuto mgban mani.

³¹ Ngwi iDevedi di ungwɔ ndze iyayi nɛ, o gbɔdze okyɛ-kyɛ mi ikwu mgbi iMedzaya nani, gbɛ a dzanta mi endzi ba, naadi ikwɔ mgban bwa ba.

³² Imgbasho teyi kyile iYesu nɛ luba oshishe, ma eyi duu li obwendɛ mgbi otsitsi nɛni.

³³ A kyilon esho sɔkɛ abugye mgbi Imgbasho, o gbɛ Onodzi Osaan ngwi Otson zonu mani di kye ungwɔ ngwi ema le di diyɛ fwo onɛnɛ nɛ yaokɛ.

³⁴ Lubana li iDevedi nose lu esho ba, nghaduu o gbɛ,

<< <Otse Imgbasho gbɔ yi Otse mgbi ani gbɛ:
<<Sɔkɛ abugye mgbi ani

³⁵ nghatakata ni Ani nu engyikyili mgbi abu yɛɛ
itse mgbi abu ogbe afɔ dɔ ele.>> >

³⁶ <<Ikyenghanɛ emi Israi duu nu ma ye ungwɔnɛni: Imgbasho nu iYesu, ngwu ema gbokwon mi ekwatsi nɛ, yɛɛ Otse bɛyi iKrestu.>>

³⁷ Ngwi inggise ntonɛ fwo odze nɛ nɛ, eka dze loma ta a byi iPyita bɛyi ama ogbikye iYesu angbeka ntona gbɛ, <<Emi ongwuneyi, eyi ka kyɔsine?>>

³⁸ iPyita nu uka gbɛ, <<Kyatitukwu nu ma kyɔ ema iBatisima, mi iyi mgbi iYesu iKrestu mi ikye odzita ema yi ali ibwubwe. Ta ema ka gbɛ umba mgbi Onodzi Osaan.

³⁹ Ondu odzɛɛdze nɛ dze ikye ema yi emi ongwɛ ema bɛyi ama nto mbombo ikye ama ngwu Otse Imgbasho mgbi eyi ka kwu ma ela duu mani.>>

⁴⁰ O di kwo ma adɔ yi elodze angbeka kwuba; di tɛkyɛ nu ma gbɛ, <<Dulu ewema tase mi ungwɔ nka wa kyɔ etɔ obube nɛni.>>

⁴¹ Ama ngbɛ esɔ mgban ma a kyɔ ma iBatisima, i mɛ inggisɛ idubu eta mbwoke mbwo mgbi ama mi egbe nani.

Okwakye mgbi ama onoyeye

⁴² A kye ewoma tswokɛ mi otsootso mgbi ama ogbikye iYesu bɛyi okwakye, ungwogyɛ ogyeegyɛ yi ewoma, ibredi oghaagha bɛyi ibɔ obɔɔɔ.

⁴³ I kwulu ali inggisɛ duu ewo, ama ogbikye iYesu ntona di kyɔ ambɛ ama okwulewo gwuba.

⁴⁴ Ama onoyeye duu to yi eka di li kyɔ alungwɔ duu ungwonyi.

⁴⁵ A kye ungwɔ ngwi ama dzɛyan bɛyi okye duu gya, di gha nu ali inggisɛ duu dafi okakewo mgbi otsungwɔn dzɛ mani.

⁴⁶ Alegbe a li kiyayi okwakye yi ewoma mi ifyudɛ ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin. A li gha ibredi mi udɛ mgbi ama di li gye yi ewoma mi atsa yi itukwu onyi,

⁴⁷ le tsɛ Imgbasho dile tu mgbede mbi inggisɛ duu. Nɛ Otse Imgbasho sile mbwo ama ngwu o dula ma watɔ ma mmbwo alegbe-alegbe.

3

iPyita kyile inggisɛ ngbikye tukwu esɛ le bibɔ

¹ Egbe oka nɛ iPyita bɛyi iJɔn le kɛ ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin mi onɔ ibɔ mi obyɛ eta ngwi onɔ tashulu akpa.

² Onɔ na inggisɛ oka ngwu gbikye tukwu esɛ kye ifu, a li kyon ka sɔke onufozu ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin ngwi a li kwun

di osunse nani, le bɔ inggise ama nle kaka ozu ungwɔ alegbe-alegbe.

³ Onɔ ngwi o di iPyita yi iJɔn le kaka nɛ, o bɔ ma awuya.

⁴ IPyita yi iJɔn kye inɛ byun yɛyɛ. IPyita si gbɛɛ <<Kye inɛ byi eyi!>>

⁵ Inggise na si kye itukwu byikɛ mboma, le tsewɛ gbɛɛ ongwu ka tu ungwɔ mboma.

⁶ Man iPyita gbɛɛ, <<N dɛɛ yi iyudza onzundɛɛ yi Abashi ba, kpaa ungwɔ ngwi ani dɛɛyan ma, n ka kye nu abu. Mi iyi mgbi iYesu iKrestu ongwɔ iNadzareti kyato kyikyɛ.>>

⁷ Ngwi o byin mi abugye nɛ, o yan abɔ non kyato, labɔlabɔ nɛta afɔ mgbi inggise na si fyumfyɛ.

⁸ O ta yile afɔ dɛɛke esɛ man wita okyikyɛ. Nɛ o si lu yi ama mi ifyudɛ ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, le kyikyɛ tablika dile tsɛ Imgbasho.

⁹ Ngwi inggise duu din le kyikyɛ dile tsɛ Imgbasho nɛ,

¹⁰ a difwin dafi ka li inggise nli sɔ le bibɔ mi onufozu ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin ngwi a li kwun di osunse nani, ta i kwulu ma ewo kpakpa mi ungwɔ nkyɔ yan mani.

IPyita gbɔdɛɛ yi ama ntongwinɛ tole di mani

¹¹ Ngwi inggise obɔ ungwɔ yɛ wa bɛkɛ yi iPyita yi iJɔn nɛ i kwulu inggise ntona duu ewo ta a ba onyonya wa tu ma mi imbe ngwi a li kwun di iwulu onufɛ mgbi iSolomu nani.

¹² Ngwi iPyita di nghanɛ, o nya ma gbɛɛ: <<Emi Israi, kyɔsinɛ ngwi ungwɔnɛ le kwulu ema ewo?

Kyɔsine ngwi ema le di eyi ine dafi li mfye naadi osaan mgbi eyi ngwi eyi nu inggise ne kyikye?

¹³ Imgbasho mgbi Abrahan, Adziki beyi ijeko; Imgbasho mgbi emi otseyi, kye okwɔkwɔ nu ongbido mgban iYesu. Ema kyon nu gbɛɛ nu ma ngwɔn, di tangwan mi inai iPlatu, bana o mina odzanta non lu.

¹⁴ Ema tangwe Ongwu nle Saan dile Nyaan nani, di mina gbɛɛ a ki dulu inggise ongwɔ inggise nu ema.

¹⁵ Ema ngwɔ otsungwɔ oshishe, nghaduu Imgbasho kyilon mi ikwu. Eyi li obwendɛ mi ungwɔnɛni.

¹⁶ Li oyeye onuunu mi iyi mgbi iYesu ngwi inggise ema di, di yon ne yee saan aani. Li iyi mgbi iYesu beyi oyeye onuunu nkye mbon ma nu ootse ngye lo inggise ne saan, ngwi ema di neni.

¹⁷ <<Onene, emi ongwunani, ani ye ta gbɛɛ ema kyungwɔne mi ine obuubu, dafi ama okye ema teyi kpaa tsekise kyo mani.

¹⁸ Nghaduu li ito ofe ngwi Imgbasho mbwumbwo ungwɔ ngwi ongwu tsekise gbon nye mbi ama ogbeese aali, gbɛɛ iMedzaya mgbi ongwu ka wa gyadze.

¹⁹ Kyatitukwu yido luba mbi Imgbasho na, adzi ni Otse dze ema ta yi ali ibwubwe mgbi ema, onɔ onya otooto ka kye mbi Otse,

²⁰ onɔ di kyema ngwi Otse ka nu ema mfye ofufe. O ka kye iYesu dɛsɔ nu ema, iMedzaya mgban ngwu o dulu-dulu nani.

²¹ Li kyeme ngwi o ka tila dze esho nghataa ngwi onɔ ka gyo ngwi Imgbasho ka yile alungwɔ duu sise, dafi o zonu gbege nye mbi oyegbo

mgban ama osaan mani.

²² Ikyesine iMose gbɛɛ, <Otse Imgbasho mgbi ema ka dulu oyegbo dafi ani mi idzidze ema nu ema; li kyeme ema ka gado mi alungwo ngwi o nya ema duu.

²³ Ali inggise ngwu gado fwon ba duu a ka dulun mbi engwe Imgbasho dzeke enggenga.>

²⁴ <<Mi otsitsi ama ogbese wita mbi iSamue lu mbi angbeka duu, teyi gbodze unguo ama ntole kyo mi ese ongwini onene neni.

²⁵ Nghane ema li ama gyokwude mgbi ama ogbese beyi ondu odzedze ngwi Imgbasho dze yi otsema mani. O nya Abraham gbɛɛ, <Ikpewo eto mgbi abu inggise mi ese duu ka tu mse.>

²⁶ Ono ngwi Imgbasho dulu ongbido mgban ma, o kyon deso mbi ema ababo ikye okye mse be ema ewo mi okyata ema mi imbali mgbi ema.>>

4

A kye iPyita yi iJon ba ine okwakye mgbi emi iJuda

¹ Ama ofife mgbi Imgbasho yi inggise ogbe obaka ama ongyo ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin teyi beyi emi iSadusi ba mbi iPyita yi iJon mi ono ngwi a kale gbodze yi inggise ntona mani.

² I kaka ma ewo kpakpa ikyekye ama ogbikye iYesu le tso inggise ntona dile gbo okyee-kyee mi ikwu mgbi iYesu kpaa.

³ A bwa iPyita yi iJon, ma ikyegbɛɛ ono gbese ne, a kye ma woke obawi nghataa egbe fa.

⁴ Nghaduu ibyi inggise ama nfwo eso na duu noyeyɛ, nɛ mmbwo mgbi ama okyɛdo iYesu si she mɛ dafi idubu eda sini.

⁵ Tegblifan nɛ, ama ogbe inggise teyi, engyukwo bɛyi etsetse mgbi ola mgbi iMose kwakye mi iJerosalin.

⁶ Anna okwukwo inggise ofife na dɛɛ mmanani, yi iKayafa, iJɔn, Alekidzanda bɛyi inggise angbeka mi eto mgbi okwukwo inggise ofife nani.

⁷ A nu ma kye iPyita bɛyi iJɔn ba inai ma, si wita obyi ma gbɛɛ: <<Li mi ali mfye naadi ali iyi ngwi ema le kyungwɔnɛ?>>

⁸ Nɛ iPyita, ngwu Onodzi Osaan shewo mbon na, nya ma gbɛɛ: <<Ema ama oteyi bɛyi engyukwo mgbi inggise ntonɛnɛ!

⁹ Yeba ni a kwu eyi ela gbɛɛ ni eyi nu uka mi ikye ali osuse ngwi eyi kɔ yi inggise ngwu gbikye tukwu esɛ nɛ, di byita dafi a kyilon yɔ,

¹⁰ ngyɛɛ ye odɛɛ nɛ na, ema yi emi Israi duu: Li mi iyi mgbi iYesu iKrestu ongwi iNadzareti, ongwu ema kyon gbokwo ekwatsi kpaa ngwu Imgbasho kyilon mi ikwu na, ngwi ootse mgbi inggise nɛ ngyɛ ngwi o kwuzunto mi inai ema aani.

¹¹ O li
<< <Ikwtɔsɛ ngwi ema ama ombɛ ozu fwan,
ngwi i wa yɛɛ ikwtɔsɛ okwulu ikye ozu
mani.>

¹² Owatɔ dɛɛ mbi inggise oka ba, ikyesinɛ iyi oka dzɛma mi esɛ nɛ ngwi a kye nu gbɛɛ inggise ka watɔ kyɛmɛ ba.>>

¹³ Ngwi okwakye di abɔ otsigɛɛ mgbi iPyita bɛyi iJɔn di difwi gbɛɛ a kpayi afɛ ba, a li inggise

ama n ye unka ba nɛ, i kwulu ma ewo man a kwambe gbɛɛ inggise ntonɛ nose dze yi iYesu.

¹⁴ Nghaduu ngwi a di inggise ongwu a ngyelun ootse na kwudze yi ama nɛ, odze onyi kpaa dzema ngwi a ka gbɔ ba.

¹⁵ Nghanɛ a nya ma gbɛɛ nu ma dzata okwakye, ta a si wita okponya yi ewoma.

¹⁶ A byita gbɛɛ, <<Li alungwɔ ngwi eyi ka kɔ yi engyulo ntonɛ?>> <<Bana ali inggise ndze iJeros-alin duu ye gbɛɛ a kyungwɔ okwulewo okwukwo, ma eyi ka tangwan gbɛ ba.

¹⁷ Kpaa onu ungwɔnɛ kwulese mi ogbofwe kiyayi mi idzidze inggise yɔ, eyi ka wo inggise ntonɛ ola kyemɛ gbɛɛ, nu ma ka gbɔdze yi inggise onyi kpaa mi iyi nɛ wuba.>>

¹⁸ Nɛ a di kwu ma ela ba ifun si wo ma ola gbɛɛ, nu ma ka gbɔdze hona tsungwɔ mi iyi mgbi iYesu wuba du.

¹⁹ Nghaduu iPyita yi iJɔn nu uka gbɛɛ, <<Tsewe abuema na ni i tishi mi ine Imgbasho gbɛɛ ni eyi fwo ema dzata Imgbasho yɔ.

²⁰ Lubana eyi ka yagba sɔ shili mi ungwɔ ngwi eyi di diye fwo gbɛ ba.>>

²¹ Ngwi a di wo ma ola yɛɛyɛ nɛ, a nu ma lu. A yagba ye dafi ama ka kwo ma adɔ ba, ikyekye ali inggise duu le tse Imgbasho mi ungwɔ nkyɔ nye nani.

²² Ikyesine inggise ngwu a ngyelun ootse kwulewo na, ngha onova ngwusefa wa.

Ibɔ mgbi ama onoyɛɛ

23 Ngwi a dze ma ta ma; iPyita yi iJon yido lu mbi emidama ka nya ma alungwo ngwi engyukwo ama ofife yi emi obotse gbo yi ama mani.

24 Ono ngwi a fwo odze ne ne, a kyile ela mgbi ama esho yi eka mi ibo mbi Imgbasho. A gbɛɛ <<Otse Imgbasho onghaangha, abu ta esho yi ese yi ekyoo okwukwo, yi alungwo nto efu duu.

25 Abu gbɔdze mi Onodzi Osaan nye ondu mgbi ongbido mgbi abu, otseyi iDevedi gbɛɛ:

<< <Kyonɛ ngwi Udzengye le kyitingga
ngwi inggise dile tsewodze ikwangha?

26 Uto ongwi ese ne li tsewe ika
man ama ogbe inggise teyi li kwakye yi eka
kye afo twese yi Otse Imgbasho
beyi iMedzaya mgban kpaa.>

27 Mi otsitsi yo, iHerude yi iPontu iPlatu kye ewoma kwakye yi Udzengye beyi emi Israi mi ogalu neni ikye okye afo twese yi ongbido mgbi abu osaan iYesu, ongwu abu kye engyie kyun ikye nani.

28 A kyungwo ngwi mfye yi oweka mgbi abu teyi kye bwalu dze ese gbɛɛ ka kyo mani.

29 Ngwi i dze nghane Otse Imgbasho, di mi ega odzedze mgbi ama di tobyi engbido mgbi abu nu ma gbeeso mgbi abu yi abo otsigegɛ.

30 Na abo mgbi abu ikye ongyelu ootse di kyo ambe ama okwulewo yi ungwɔ okwulewo mi iyi mgbi ongbido mgbi abu osaan iYesu.>>

31 Ngwi a bibo ngye ne, imbe ngwi a kwakye ma suusu. Ta ama duu a mbwo ma yi Onodzi Osaan man a si gbeeso Imgbasho yi abo otsigegɛ.

*Ama onoyeye gha ungwɔ ngwi
ama dzeyan*

³² Ama onoyeye ntona duu dze yi itukwu onyi. Onyi mboma kpaa li tso gbɛɛ ungwɔ ngwi ongwu dzeyan li mgbi ongwu ba, kpaa a li kye ghalu alungwɔ ngwi a dzeyan duu.

³³ Yi mfyɛ okwulewo ama ogbikye iYesu ntona kiyayi okyɔ obwendɛ mi okyɛɛ-kyɛɛ mgbi Otɛɛ iYesu mi ikwu, elela mgbi Imgbasho di dze yi ama kpakpa.

³⁴ Ungwɔ kwo inggisɛ onyi kpaa oba mi idzidzɛ ma ba. Ikyesinɛ alonɔ duu ama ndzɛ yi ikpɛɛ naadi ozu li kye gya, kye awuya ngwi a kye gya ma ba

³⁵ wa nu ama ogbikye iYesu, ta a li gha nu ali inggisɛ dafi imina mgbi otsungwɔn dze mani.

³⁶ IJose, inggisɛ iLevi kye mi iSapru, ongwu ama ogbikye iYesu kwun di iBanabasi (ngwi itan gbɛɛ ongwɛ onu itukwu ofyumfyɛ-fyumfyɛ),

³⁷ kye ikpɛɛ mgban gya kyelu awuya ma ba wa lakiyayi ama ogbikye iYesu.

5

Anania yi iSafira

¹ Nɛ inggisɛ ngwu iyin di Anania, bɛyi owan iSafira, kpaa kye ikpɛɛ gya.

² Yi oye-ye mgbi owan saan o kye mwalu awuya na da ikye ewon, man kye ongwɔ nsisi ma ba wa lakiyayi mgbi ama ogbikye iYesu.

³ IPyita si gbɛɛ, <<Anania, kyɔsinɛ ngwi iSatan gbɛ abu itukwu sɔ nghaa, ngwi abu mwonya nya

Onodzi Osaan di kye mwalu awuya ngwi abu kye ikpese gya kye dze ewabu ke?

⁴ I ple li mgbi abu duuse abu kye gya lo? Ma ngwi abu kye gya ma, awuya ma li mgbi abu baa? Li alungwo nu abu tsewe okya ito ungwone? Li inggise ngwu abu mwonya nya ba, kpaa li Imgbasho.>>

⁵ Ngwi Anania fwo odze ne mata, o si gbese kwulu. Ne imio wo ali inggise nfwo ungwoko nkyo na duu.

⁶ Neta engbe mmafa to ba wa kye ikwo mgban ndi woke angwuto, kyon lu ka ndzi.

⁷ I nye obyi eta man owan wa kaka, o ye ungwoko nkyo waba.

⁸ IPyita byun gbese, <<Nya ani, li mmya ngwi abu yi Anania tu mi ikpese na deen?>> O gbese, <<Een, li mmya ma aani.>>

⁹ IPyita nyan gbese, <<Kysinese ngwi ema bwundu ombadi Onodzi mgbi Otse Imgbasho? Di! Atafoko mgbi inggise ama nkye obabu ndzi to onufe aali, ma a dika kye abu kpaa tase.>>

¹⁰ Mi onko na mata o gbese lakiyayi mgbi iPyita si kwulu. Ne engbe mmafa ntona kaka ifun, ngwi a di gbese o kwulu ne, a kyon tase lu ka ndzi mi ewo endzi mgbi oban.

¹¹ Imio wo emi iKrestu kpakpa beyi ama nfwo ungwoko nkyo na duu.

*Ama ogbikye iYesu ngyelu ibyi
inggise ootse*

¹² Ama ogbikye iYesu kyo ambɛ ama okwulewo ibyi byi yi ungwɔ ama okwulewo mi idzidzɛ inggise ntonani. Ma ama onoyeye ntona duu li kwakye yi ewoma mi iwulu onufe mgbi iSolomu.

¹³ Dafi inggise kye ma wuuta kpakpa nɛ kpaa, inggise onyi li boofɛ ka kwakye yi ama ba.

¹⁴ Nghaduu, engyulo yi engyaa kwuba noyeye mbi Otse di mbwo ma mmbwo.

¹⁵ Ikyenghanɛ, inggise kye ama ndotse ba ondoofɛ wa lake akwulo yi obutu gbɛɛ ni i ndɛndɛ kpaa onodzi mgbi iPyita no gbo tukwu angbeka mi ele mi onɔ ngwi o le nye mani.

¹⁶ A gbe ibyi inggise kye igeli ama nto kwɛkwɛ wa kwakye mi iJerosalin, ama ndotse yi ama ngwu onodzi ibwubwe ngwunu ma, a si ngyelu ama duu ootse.

A nu ama ogbikye iYesu iso

¹⁷ Nɛ okwukwo inggise ofifɛ beyi ama okyedɔn duu, ama nto mi aye mgbi iSadusi ma, yɛɛ okyo ama ogbikye iYesu uwaba.

¹⁸ A bwa ama ogbikye iYesu ntona gbe ma woke obawi ndze ikye ali inggise duu mani.

¹⁹ Nghaduu, mi otu ma ongyeso mgbi Otse kyi kwulu onufe obawi gbe ma tase.

²⁰ O gbɛɛ, <<Lu na, ka kwudzɛkɛ mi ifyudɛ ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, di nya inggise ntona eso mgbi oshishe ofufe nɛ yɛɛyɛ.>>

²¹ Ngwi egbe fa nɛ, a kaka imbe okwakye mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, dafi a plɛ nya ma mani, si wita otso inggise ntonani.

Onɔ ngwi okwukwo inggise ofifɛ yi ama okyedɔn wa to nɛ, a kwu ewoma ela okwakye beyi

engyukwo emi Israi duu. Ta a desɔ kɛ obawi gbɛɛ nu ma kye ama ogbikye iYesu ntona wa nu ma.

²² Nghaduu ngwi a ka to obawi nɛ, emi idɔ ntona di ma mmana ba. Nɛ a yidɔ ka nya ma gbɛɛ,

²³ <<Eyi kɛ ka di obawi tukwu saan, yi ama ongyoongyo kwudɛ to onufɛ; kpaa ngwi eyi kwulu onufɛ nɛ, eyi di inggisɛ onyi mi ifun ba.>>

²⁴ Ngwi ongyukwo obaka mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin bɛyi engyukwo ama ofifɛ fwo esɔ nɛ ma i wo ma endɛ, a le tsɛwɛ ungwɔ nkiyayi mani.

²⁵ Nɛ inggisɛ oka si ba wa gbɛɛ, <<Dika! Engyulo ngwu ema gbe ma wo obawi ntona, to ifyudɛ ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin le tsungwɔ ma.>>

²⁶ Mi odɛ na na, inggisɛ ogbe ama ongyo obawi teyi kɛ yi emi idɔ mgban ka kye ama ogbikye iYesu ntona luba. A kyo mi mfye ba, ikyekye a mio gbɛɛ inggisɛ ntona wa tsɛ ama akwutɛ.

²⁷ Ngwi a kye ama ogbikye iYesu ba nɛ, a nu ma ba inai okwakye adzi nii okwukwo inggisɛ ofifɛ byi ma ita.

²⁸ O gbɛɛ, <<Eyi wo ema ola kpɔklɔ gbɛɛ ni ema ka tsungwɔ mi iyi nɛ ba. Nghaduu ema gbɔfwɛ otsootso mgbi ema mi iJerosalin wa, di mina onu eyi gye obube mi eyi mgbi inggisɛ nɛni.>>

²⁹ IPyita yi ama ogbikye iYesu angbeka ntona nu uka gbɛɛ: <<Li Imgbasho ngwu eyi ka kyo ola mgban kyemɛ aali li inggisɛ ba!

³⁰ Imgbasho mgbi emi otseyi kyile iYesu mi ikwu, ongwu ema ngwɔn mi okyon gbokwo ekwatsi nani.

³¹ Imgbasho kyilon esho kyon dzɛkɛ abugye mgbi ongwu dafi Ongwuuto yi Onagbɛ mani, adzi non nu okyatitukwu bɛyi odzita inggise yi ali ibwubwe mbi emi Israi.

³² Eyi li obwendɛ mgbi ungwɔ ntonɛni, bɛyi Onodzi Osaan ongwu Imgbasho kye nu ama osunun na kpaa.>>

³³ Onɔ ngwi emi okwakye ntonɛ fwo odzɛ nɛ ma, itukwu fu loma kpakpa a di mina okye ngwɔlu ma.

³⁴ Nghaduu inggise iFarasi ngwu a li kwun gbɛɛ iGamalie, otsetse mgbi ola mgbi iMose, ongwu inggise ntona tsatsadu nun mmwɛ, kyato mi okwakye noola gbɛɛ ni a kye ama ogbikye iYesu ntona tokɛ esɛ mi onɔ gwee se.

³⁵ Nɛ o si gbɔdzɛ yi ama gbɛɛ: <<Ema emi Israi, kyɔ dumɔɔ mi ungwɔ ngwi ema tɛwɛ okyɔ yi engyulo ntonɛ nɛni.

³⁶ Ongwɛ onɔ ngwi nyɛ ma iTeuda tɔ, le tso gbɛɛ ongwu li ungwɔ, nɛ inggise mɛ ideli enɛ kyɛdɔn. A ngwɔn, ama okyɛdɔn duu ganya, ta alungwɔ duu yɛɛ mnana.

³⁷ Ongwu nyɛ, iJuda ongwi iGalalia tɔ mi egbe olɔ umbwo man inggise ibyibyi di kyɛdɔn. Ongwu kpaa a ngwɔn, ta ama okyɛdɔn duu ganya.

³⁸ Inghawane, mi odzɛ nɛ, ani le wɛ ema odzɛ gbɛɛ: dzata engyulo ntonɛ nu ma lu! Ikyesine ni itɔdzɛ hona okyɔɔkyɔ mgbi ama tiita mbi inggise owamye yɔ, ka dondu.

³⁹ Kpaa ni i kye mbi Imgbasho yɔ, ema ka yagba ngha ma ba; ema ka di ewema kye afɔ twɛɛ yi Imgbasho ta.>>

⁴⁰ A si gbɛ elodze mgban, ta a kwu ama ogbikye

iYesu ela si gbo ma ibe. Man wo ma ola gbɛɛ, nu ma ka gbodze mi iyi mgbi iYesu wuba, si nu ma lu.

⁴¹ Ama ogbikye iYesu ntona dzita okwakye, le tsatsa ikyekye Imgbasho kye ama wuuta dafi ama gyadze tu ayiwi mi ikye iyi mgbi iYesu mani.

⁴² Alegbe-alegbe, mi okwakye mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin beyi ude ude, a yama nya ole tso dile gbo Eso Osuse gbɛɛ iYesu li iMedzaya ba.

6

A sadu inggise egyafa

¹ Mi onɔ ngwi engwafɔ mgbi iYesu wale mbwo kpakpa ne, emi iJuda ama ogbo ondu iGriki le kwondukwo ikye ama ogbo ondu iHibru ikyekye a kye owakwade mgbi ama wuuta mi ungwogye ngwi a li gha alegbe-alegbe na ba.

² Nghane ama ogbikye iYesu iwyodefa ntona kwu ama onoyeye ntona duu kwakye si gbɛɛ, <<Ka li ayin ba kini eyi dzita ido mgbi elodze Imgbasho ye le gha ungwogye yo.

³ Emi ongwunani, sadu engyulo egyafa mi idzidze ema, ama ngwu ema ye gbɛɛ a dze yi Onodzi saan yi ozoyeye mani. Eyi ka yile ido ne wo ma abɔ

⁴ ta eyi ka yile itukwu mgbi eyi nu mi ibɔ yi ido mgbi elodze Imgbasho.>>

⁵ Ewodze ne kpa inggise ntona duu. A sadu iStivin, inggise ngwu mbwo yi oyeye onuunu beyi Onodzi Osaan; iFyilipi kpaa, iProkoru, iNikano, iTimon, iPamena, beyi iNikola ongwu nkye mi

Antiochu, nkyata luba odze Imgbasho mgbi emi ijuda nani.

⁶ A gbe inggise ntona tso ama ogbikye iYesu, man a bibo woma di kye abo do ma ikye.

⁷ Nghane elodze Imgbasho gbɔfwɛ. Mmbwo mgbi engwafɔ iYesu mi iJerosalin she kpakpa, ne ama ofife kwuba yɛɛ ama onoyeyɛ.

A bwa iStivin

⁸ Ne iStivin, inggise ngwu elela mgbi Imgbasho dze mbon yi mfye kpakpa, kyungwo ama okwulewo yi ambɛ okwulewo mi idzidze inggise ntonani.

⁹ Ne, inggise angbeka mi ozu okwakye mgbi ofyɛɛ ama a she ma adi ta wita otangwodze yi iStivin. A li emi ijuda ama nkye iSirini yi Alekdzandra beyi ayɛɛ mgbi iSilisia yi Asia.

¹⁰ Nghaduu a yagba kye afɔ twɛɛ yi ozoyeye mban hona Onodzi ndze mbon ma ba.

¹¹ Ne a wɛ inggise angbeka ɛwɛ daada ikye nu ma gbɛɛ, <<Eyi fwo iStivin gbɔ elodze ofya iMose yi Imgbasho ito.>>

¹² Mi odze ne, a kyile inggise ntona angbi yi engyukwo beyi etsetse mgbi ola mgbi iMose. A bwa iStivin kyon ba okwakye.

¹³ A gbe ama omwonya angbeka ba, wa mwonya gbɛɛ, <<Inggise ne nya ogbɔdze obube ikpewo imbe osaan ne beyi ola waba.

¹⁴ Ikyesine eyi fwon le gbɔgbɛɛ iYesu onzwi iNadzareti ne ka bulu imbe ne di nyine aletɔ ngwi iMose kye wo eyi abo neni.>>

15 Ama nsoto okwakye duu kye ine fyakwu iStivin, man a di ine mgban dze dafi ine mgbi ongyeso mani.

7

Elodze mgbi iStivin mbi okwakye

¹ Ne okwukwo inggise ofife byun gbɛɛ, <<Odze ntonɛ li otsitsii?>>

² Istivin nu uka gbɛɛ: <<Emi ongwunani yi emi otsani, gado mbi ani na! Imgbasho mgbi okwakwo to tu otseyi Abraham ngwi o ka dze iMesopotamia mani, duuse o wa dze iHaran.

³ Imgbasho gbɛɛ, <Dzita ese mgbi abu yi emidabu, lu ikpese ngwi ani ka tso abu mani.>

⁴ <<Nghane o dzita ikpese mgbi emi iCadia lu ka so iHaran. Ngwi otson wa kwulu nye ne, Imgbasho don eso ba ikpese ngwi ema todze ele onene neni.

⁵ Imgbasho nun okwude onyi mmene ba, atafɔ ikpese onyi kpaa ba. Nghaduu Imgbasho zonu yan gbɛɛ ongwu yi eto mgban ka yee otsungwo ikpese neni, nghataa gyegwu. Mi onɔ na Abraham dze yi ongwɛ waba.

⁶ Li odze ngwi Imgbasho gbo yan aani: <Eto mgbi ema ka li ingyoga mi ese ngwi li mgbi ama ba, a ka kwu ma ofyee di nu ma adze mi onova ideli ene.

⁷ Imgbasho gbɛɛ, nghaduu ani ka kwo ese ngwi a to ele dafi ofyee ma ado, ngyeduu a ka tase mi ese na wa sunu ani mi imbe neni.>

⁸ Ne o nu Abraham ondu odzedze mgbi ikye okye-kye. Man Abraham yee otso Adziki di kyan ikye ngwi a mban nye egbe egyata mani. Adziki

wa yɛɛ otso iJeko, iJeko di wa yɛɛ otso iwyodefa emi otsikyeyi ntonani.

⁹ <<Ikyegbɛɛ emi otsikyeyi ntona di iJose tanyi nɛ, a kyon gya dafi ofyɛɛ lu Igyibiti. Nghaduu Imgbasho dɛɛyan

¹⁰ di dulun tɔ mi okakewo mgban duu. Imgbasho nu iJose ozoyeye di yan abɔ nu untɛ osuse dɔn mbi iFaro uto mgbi emi Igyibiti; nghanɛ o non yɛɛ inggise ogbe emi Igyibiti teyi yi ude mgbi ongwu duu.

¹¹ <<Nɛ omani wa dɔ mi Igyibiti yi iKana duu, kye adɛ kpakpa ba, emi otseyi si tu ungwogyɛ wuba.

¹² Onɔ ngwi iJeko fwo gbɛɛ ungwogyowe dɛɛ Igyibiti nɛ, o dɔ emi otseyi ɛsɔ kɛ ele ababɔ.

¹³ Mi okɛɛkɛ mgbi ama ongwu fan ma, iJose nya emi ongwunɔn inggise ngwu ongwu dɛɛ mani, man iFaro si ye odɛɛ eto mgbi iJose.

¹⁴ Ngwi ungwɔnɛ nyɛ nɛ, iJose dɛsɔ mbi otson iJeko yi eto mgban duu, a li ngwuseta dɔn iwyo diwyeda duudu.

¹⁵ Nɛ iJeko si lu Igyibiti, li mi imbe na ngwi ama duu ka kwulu aali.

¹⁶ A yile ikwɔ mgbi ama luba iSheken wa ndzi mi endzi ngwi Abraham gya nose mi abɔ mgbi emi ongwɛ iHamɔ mi awuya mani.

¹⁷ <<Ngwi onɔ wa mba ngwi Imgbasho ka mbwo ondu odɛɛdɛɛ yi Abraham nɛ, mmbwo mgbi emideyi mi Igyibiti she kpakpa.

¹⁸ Nɛ uto ofufɛ, ngwu ye unkonyi mi odɛɛ mgbi iJose ba, yɛɛ uto mgbi Igyibiti.

¹⁹ O ngwunu emideyi di si emi otsikyeyi, gbɛɛ nu ma gbɛ engwengyulo eyeyi ngwuta adzi nu ma kwulu.

²⁰ <<Mi onɔ na a mba iMose, ma o li nngwadza mi inɛ mgbi Imgbasho. A gbɛwɛ byun mi uɔɔ otson ofyia eta.

²¹ Ngwi a kyon tɔ dzata uɔɔ nɛ, ongwɛ iFaro ongwu ongyaa kyon si byun dafi ongwɔn mani.

²² A tso iMose ozoyeye mgbi emi Igyibiti tsatsa, o diyɛ datu mi elodzɛ yi okyɔɔkyɔ.

²³ <<Onɔ ngwi iMose li onova ngwusefa ma, itukwu kyɛɛ lon oka kpadi emi Israi emidan.

²⁴ O di onyi mi ele ngwu inggise Igyibiti le nun adzɛ, nghanɛ o kɛ oka tobyun di kpumkpa ikyon mi okyi ngwɔlu inggise Igyibiti nani.

²⁵ iMose tsɛwɛ gbɛɛ, emidongwu ka difwi gbɛɛ Imgbasho kye ongwu le kyidɔ ikye odulu ma tɔ, nghaduu kpaa a difwi ba.

²⁶ Tegblifan iMose wa kpatɛ yi emi Israi nghi efa tole gblibe. O fya oyile ma gyiide mi ogbɛɛ, <Engyulo, ema li engwunɔ ewe kyɔsinɛ ngwi ema mina ota ewema mmya?>

²⁷ <<Nghaduu ongwu nle kyɔ yi oka timbi ma tsamu iMose lu enggenga si gbɛɛ, <Li emɛ nu abu mfye okye eyi teyi di gbɔ eyi ikwɔ?

²⁸ I mina abu ongwɔ ani dafi abu ngwɔ inggise Igyibiti edɛɛ naa?>

²⁹ Ngwi iMose fwo odzɛ nɛ nɛ, o tsinya lu iMidian, imbe ngwi o ka dzɛ ingyoga di kye ongyaa mba engbɛ efa.

³⁰ <<Ngwi i wa nyɛ onova ngwusefa nɛ, ongyɛsɔ mblegba tu iMose mi ambe mgbi oshe ogyola mi imbe okplagada kwɛkwɛ yi Unggwɔ iSinai.

³¹ Ngwi iMose di ungwone ne, i kwulun ewo. Ngwi o gbo ke kwekwe oka di saan ne, o fwo ela mgbi Otse Imgbasho gbɛɛ:

³² <Ani li Imgbasho mgbi emi otsabu, Imgbasho mgbi Abraham, Adziki yi iJeko.> iMose tsaatsa yi imio di yagba kye ine byi ola na wuba.

³³ <<Ne Otse Imgbasho si nyan gbɛɛ, <Kyi dulu okpafɔ mgbi abu; ikyekye imbe ngwi abu kwudze ne li imbe osaan.

³⁴ Ani di adze mgbi emidani mi Igyibiti wa. Ani fwo andu omama mgbi ama di ba ese owa she ma adi ta. Ba oneneni, n ka do abu eso ye ke Igyibiti.>

³⁵ <<Nene li iMose ngwu a teyi fwan yi elodze gbɛɛ, <Li eme nu abu li inggise ogbe eyi teyi di gbo eyi ikwo?> Li iMose ne kpoo ngwu Imgbasho nye mbi ongyeso mblegba tun ngwi oshɛ le gyola mani. Don eso no ka li inggise ogbe ma teyi di dulu ma to.

³⁶ O gbe ma tase mi Igyibiti di kyungwo ama okwulewo yi emi ambe okwulewo mi Igyibiti, mi ekyoo omuma okwukwo yi imbe okplagada mi onova ngwusefa.

³⁷ <<Nene li iMose ngwu nya emi Israi gbɛɛ, <Imgbasho ka kye oyegbo ndze dafi ani mi idzidze ema deso nu ema mani.>

³⁸ O wodze okwakye mi imbe okplagada, yi ongyeso ngbodze yan mi Unggwo ongwɛ iSinai, beyi emi otseyi; o di gbe elodze oshishe okye wa gbo nya eyi.

³⁹ <<Nghaduu emi otsikyeyi gbela yan ba. A fwan, di mina gbɛɛ ama ki ye lu Igyibiti.

⁴⁰ A nya Eron gbɛɛ, <Mɛ eyi Imgbasho ama nka kye eyi teyi mani. Lubana iMose ngbe eyi tɔ mi Igyibiti nɛ, eyi ye ungwɔ nkyɔn ba!>

⁴¹ Nana li onɔ nose ngwi a mɛ adagyɛ mi odzɛɛdze mgbi ongwumnda mani. A gbe ifɛ ofɛ-fɛ ba ele di kyɔ oga osunu ungwɔ ngwi ama mɛ mi abɔ mgbi ama.

⁴² Nghanɛ Imgbasho fashi iyikpa tsɛ ma yile osusunɔ mgbi ama nu mɛ mi esho. Ungwɔnɛ kwokyi yi ungwɔ ngwi a lɔ mi Afɛ mgbi ama ogbɛɛsɛ gbɛɛ:

<< <Emi Israi! Li ani ngwu ema ngwɔ ifyungwɔ di fife nu mi onova ngwusefa mi imbe okpla-gadaa?

⁴³ Emi adagyɛ ngwi ema mɛ osunu nani, ema kyile uɔɛ angwula ongwɔ iMoleki esho yi mɛ mgbi Imgbasho mgbi ema iRefanu. Nghanɛ n ka lɔ ema onya lu anɔ oka> nyɛ-nyɛ iBabyilon kpaa.

⁴⁴ <<Emi otsikyeyi dze yi iTabenako obwɛndɛ yi ama mi oshɛ. A man dafi Imgbasho tso iMose mi odzɛɛdze ngwi o di mani.

⁴⁵ Dafi a kyɔ gbɛlu iTabenako nɛ, emi otseyi kyɔ kyelu byi yi ama, mi onɔ ngwi iJoshua kye ma teyi kaka ɛsɛ ngwi Imgbasho kyɔ gbɛlu nu ma nani. I tila dze ikpɛsɛ na nghataa ba onɔ mgbi iDevedi,

⁴⁶ ngwu ikyese mgbi Imgbasho dɔn, o di bɔn ibɔ gbɛɛ ni ongwu mbɛ imbe ngwi Imgbasho mgbi ijeko ka dze nani.

⁴⁷ Kpaa li iSolomu mbaan ozu nani.

⁴⁸ <<Nghaduu, onghaangha na, li la ozu ngwi inggise mbɛ ba. Dafi oyegbɔ gbɔgbɛɛ:

49 << <Esho li esuto mgbi ani,
ese li imbe mgbi ani ogbe afo do.
Li ali ito ozu ngwi abu ka mbe ani ele?
Li ngha Imgbasho gbo aali.
Naadi li mi ole ngwi imbe
mgbi ani otonya ka dze?

50 Li abo mgbi ani me
ungwo ntondu duu baa?>

51 <<Ema ama ndoto ibiba dzogbo di kyiikye mi
itukwu yi ado ba neni! Ema to yeye dafi emi
otsema mani: Ema li kye afo twese yi Onodzi
Osaan along duu!

52 Oyegbo teyi dzema ngwu emi otsikyema nose
nun iso baa? A kye ngwolu ama ngbo obaaba
mgbi ongwu nle saan na kpaa. Ma onene ema
kyon gya di ngwon wa.

53 Ema ama ngbe ola ngwi nye abo ongyeso
mgbi Imgbasho kpaa kyo mi ele ba neni.>>

A tse iStivin akwutse

54 Ngwi emi okwakye fwo odze ne mi ondu
mgban ne, a nye yi itingga di kwolu ine ikye yan.

55 Kpaa iStivin, mbwo yi Onodzi Osaan, o ndine
ke esho si di okwokwo mgbi Imgbasho yi iYesu
kwudze abugye mgbi Imgbasho.

56 O gbee, <<Dika, ani di esho kwulu Ongwe
Inggise di kwudze abugye mgbi Imgbasho.>>

57 Mi odze ne a kye abo tukwu ado mgbi ama, le
kwu ela mi ela okwukwo, ama duu kye tukwun,

58 kwon tase mi ogalu si wita otsan akwutse.
Nghane, emi obwendu gbe angwuto mgbi ama wa
toke iyayi mgbi ongwu mmafa ngwu a li kwun di
iSol nani.

⁵⁹ Ngwi a le tsan akwutse ne, iStivin bibo gbee, <<Otse iYesu, kyi gbelu onodzi mgbi ani.>>

⁶⁰ Ne o gbe akwafɔ kwoke ese makwo to ese gbee, <<Otse, ka we alobube ne ikye ma ba.>> Ngwi o gbodze ne mata, o si yulu.

8

¹ ISol dze imbe nani di gbela ikwu iStivin.

ISol nu emi iKrestu iso

Mi egbe na iso gbobu to ikye emi iKrestu mi iJerosalin, ne ama duu ganya kpatse iJudia yi iSamaria, i sisi ama ogbikye iYesu yuoma.

² Emidi Imgbasho kye iStivin ndzi di tsukwu kpakpa ikyon.

³ Nghaduu iSol wita odzili emi iKrestu. O le kaka ude ude, le kwo ama onoyeye engyulo yi engyaa gbe ma woke obawi.

IFyilipi gbeeso mi iBatlomi

⁴ Ama ngwu a ganya ma na, gbeeso ne mi ali imbe ngwi a ke duu.

⁵ IFyilipi ke ogalu oka mi iSamaria ka gbeeso mgbi iKrestu mi ele.

⁶ Ngwi ibyi ntona fwo iFyilipi di di ambe okwulewo ngwi o kyo ne, a nghao gbekabyi mi odze ngwi o gbo mani.

⁷ Onodzi ama okpekpe tase mbi inggise ibyibyi yi ela ota-ta, ama ngwu alewo kwulu yi ama ngbikye tukwu ese kwuba a ngyelu ma ootse.

⁸ Man atsa si dze ogalu na kpakpa.

ISaimon inggise obudei

⁹ Inggise oka dze ogalu na li kyɔ obudei onɔ ke, li kwulu emi iSamaria duu ewo kpakpa, a li kwun di iSaimon. O tsaabo igɛge gbɛɛ ongwu li ongbodzi inggise.

¹⁰ Ta ali inggise, ama nshewo yi ama n ye ese duu, kye eka mgbi ama nu mbon si li wulu gbɛɛ, <<Inggise nɛ li mfye mgbi Imgbasho ngwi a ye gbɛɛ li mfye ogbagbadzidzi mani.>>

¹¹ A kyɛdon ikyekye onɔ ke ngwi o le kyungwo okwulu ma ewo yi obudei mgban.

¹² Kpaa ngwi a nu iFyilipi oyɛye dafi o gbo Eso Osuse mgbi esuto mgbi Imgbasho beyi iyi mgbi iYesu iKrestu nɛ, a kyɔ ma iBatisima, engyulo yi engyaa duu.

¹³ ISaimon abuan noyɛye ta a kyɔn iBatisima. O di kyɛdo iFyilipi mi ali imbe duu, i kwulun ewo mi ambɛ okwulewo kpakpa yi ungwɔ ama okwulewo ngwi o di ntonani.

¹⁴ Onɔ ngwi ama ogbikye iYesu mi iJerosalin fwo gbɛɛ, emi iSamaria gbɛ Imgbasho nɛ, a do iPyita yi iJon eso ke mboma.

¹⁵ Ngwi a ka to nɛ, a bibo wo ma ikyegbɛɛ nu ma gbɛ Onodzi Osaan,

¹⁶ ikyena Onodzi Osaan ba mbi inggise mgbi ama onyi waba; a kyɔ ma iBatisima mi iyi mgbi Otse iYesu kyoon.

¹⁷ Nɛ iPyita yi iJon kye abo do ma ikye ta a si gbɛ Onodzi Osaan.

¹⁸ Ngwi iSaimon di gbɛɛ li mi abo mgbi ama ogbikye iYesu okye do ma ikye ta ngwi a kye Onodzi nu nɛ, o kye awuya ba mboma

¹⁹ si gbɛɛ, <<Nu ani kpaa mfye neni, adzi ni ali inggise ngwu ani kye abo gbon duu no gbɛ Onodzi

Osaan.>>

²⁰ IPyita nu uka gbɛɛ: <<Ni awuya mgbi abu dzili bɛyi abu duu, ikyesine abu tsɛwɛ gbɛɛ abu ka gya umba mgbi Imgbasho yi awuya!

²¹ Abu dɛɛ yi ayɛ hona umba mi idɔ nɛ ba, ikyekyɛ itukwu mgbi abu le saan mbi Imgbasho ba.

²² Kyatitukwu mi imbali neni di bibɔ mbi Otɛ. Kpakpana o ka dzita abu mi odɛɛ yi itɔ ewodɛɛ ngwi abu dzɛyan mi itukwu mbi abu neni.

²³ Ikyekyɛ ani di gbɛɛ abu mbwo yi unɔ bɛyi adi obwa-bwa mi alobube.>>

²⁴ Nɛ iSaimɔn nu uka gbɛɛ, <<Bɔ Otɛ Imgbasho ibɔ ikye ani adzi ni ungwɔ ngwi abu gbɔ ntonɛ onyi kpaa no ka kɔɔ ani ba mani.>>

²⁵ Onɔ ngwi a kɔɔ obwendɛ di gbeeso mgbi Otɛ ngyɛ nɛ, iPyita yi iɔn yidɔ le lu iJerosalin, le gbɔ Eɔ Osuse mi agwɔ ibyibyi mi iSamaria.

IFyilipi yi inggise iTiopia

²⁶ Nɛ ongyeso mgbi Otɛ nya iFyilipi gbɛɛ, <<Lu ofɛ atɛɛ, ofɛ okplagada nkyɛ mi iJerosalin lu iGadza nani.>>

²⁷ Neta o si tɔ ofɛ le lu, ngwi o le kɛ ofɛ nɛ, o kpatɛ adumongyaa inggise iTiopia, inggise imɔ nle di mi awuya mgbi iKandase duu, Apodza mgbi emi iTiopia mani. Inggise nɛ kɛ iJerosalin oka sunu Imgbasho,

²⁸ ngwi o sɔdɛ mmya yɛ le lu uɛ mgban nɛ, o le gbɔ afɛ mgbi oyegbɔ Adzaya.

²⁹ Onodzi nya iFyilipi gbɛɛ, <<Kɛ ka kwudzɛkɛ kwɛkwɛ yi mmya nani.>>

³⁰ IFyilipi si tsinya kɛ kwɛkwɛ yi mmya na si fwo inggise na le gbɔ afɛ mgbi oyegbɔ Adzaya. IFyilipi

byita gbɛɛ, <<Ungwɔ ngwi abu gbɔ na gbosa lo abuu?>>

³¹ O gbɛɛ, <<Ka gbosa lo ani sinɛ, sede inggise oka ka kye gbɔfwɛ nya ani se lo?>> Nghane o bɔ iFyilipi gbɛɛ no wa sɔ yan.

³² Inggise na le gbɔ imbe ngbɛɛ,
<<A kyon teyi dafi ongwummala
ngwi a kye le ka ngwɔ mani.
O di dze shili dafi ongwummala
ngwi a dzan andu,
kpaa o kwondu ba mani.

³³ Mi ayiwi mgban yɔ,
a non gye emyɛmyɛ ba.
Li emɛ ka gbɔdze etɔ mgban?
Lubana a kyi kyelun
oshishe mi ɛɛ nɛni.>>

³⁴ Adumongyaa na byi iFyilipi gbɛɛ, <<Tsuutsu nya ani, li emɛ ngwu oyegbɔ le gbɔdzan, li mi ikye ongwu abuon naadi inggise oka idzidza?>>

³⁵ Ta iFyilipi si wita yi imbe mgbi Afe na yeyɛ nyan Eɔ Osuse mgbi iYesu.

³⁶ Ngwi a le kɛ ofɛ nɛ, a wa to imbe ngwi eni dze, ta adumongyaa na gbɛɛ, <<Dii, eni dze aani. Kyɔnɛ ngwi a ka kyɔ ani iBatisima ba?>> [

³⁷ IFyilipi gbɛɛ, <<Kini abu noyeyɛ yi itukwu mgbi abu duu yɔ, a ka yagba kyɔ abu.>> Adumongyaa na si gbɛɛ, <<N noyeyɛ gbɛɛ iYesu iKrestu li Ongwɛ Imgbasho.>>]*

³⁸ O byakpaa gbɛɛ nu ma kwuleɛ yi mmya. IFyilipi yi inggise na tashulu kaka eni man iFyilipi kyɔn iBatisima.

* **8:37 8:37** Ambulu nɛ dze mi olɔɔlɔ angbeka ba.

³⁹ Mi onɔ ngwi a tase mi eni ma, Onodzi mgbi Otse wa kyi kyelu iFyilipi lu akponyi, man adumongyaa na din wuba, kpaa lu ungwɔn le tsatsa.

⁴⁰ IFyilipi ka tɔ mi Azotu le kyikye kye, le gbo Eso Osuse mi ali igeli duu nghataa ka kaka iSisiria.

9

ISol kyatitukwu

¹ Mi ongwonɔ na, iSol kale pita ofe obube ongwo engwafɔ mgbi Otse. O ke mbi okwukwo inggise ofife

² ka bɔn gbɛɛ non lɔ afe kwuba ke mi ozu okwakye mgbi emi iJuda nto iDamasiko, ikyegbɛɛ kini ongwu tu inggise nka dze itɔ Ofɛ na yɔ, ni li ongyulo naadi ongyaa kpaa ni ongwu kwun ofyɛɛ luba iJerosalin.

³ Ngwi o dze kwekwe okaka iDamasiko neta, osa tɔkyɛ esho wa dzanwo akponyi.

⁴ O gbɛɛ lake ese si fwo ela le nyan gbɛɛ, <<iSol, iSol, li ekyɛ ngwi abu le nu ani iso?>>

⁵ ISol byita gbɛɛ, <<Li abu emeni Otse?>>

Ela na nu uka gbɛɛ, <<Li ani iYesu ngwu abu le nu ani iso mani.

⁶ Kyato onene kaka ifu ogalu, ta a ka nya abu ungwɔ ngwi abu ka kyo kyeme-kyeme mani.>>

⁷ Inggise ama nkyɛ yi iSol na mmyɛ dzema; ikyesine a fwo ela na kpaa a di inggise ba.

⁸ ISol kyato mi ese, ngwi o kwulu ine ne, o yagba odine wuba. Ne a byin abɔ kaka iDamasiko.

⁹ O bine dze imbe na egbe eta, o gye ungwɔ hona wa ungwɔ kpaa ba.

¹⁰ Mi iDamasiko ma ongwafɔ oka dze ele iyin di Anania. Otse kwun ela mi ine odiidi gbɛɛ, <<Anania!>>

O gbela gbɛɛ, <<Uwoo, Otse.>>

¹¹ Otse nyan gbɛɛ, <<Lu ofɛ ngwi iyin gbɛɛ Byi yeye nani kɛ uɔɛ iJuda ka byita inggise ongwɛ iTasu ngwu iyin di iSol, o le bibo mi abo ma.

¹² O di inggise ngwu a li kwun di Anania ba mi ine odiidi wa kye abo le don ikye, ikye okwulun ine.>>

¹³ Kpaa Anania gbɛɛ, <<Otse, ani fwo inggise ibyibyi le gbɔdze ungwɔ obube ama inggise nɛ kyo yi emi osaan mi iJerosalin.

¹⁴ Ma o di gbe mfye mbi engyukwo ama ofife badze owa bwa ali inggise nle kwu mi iyi mgbi abu duu.>>

¹⁵ Nghaduu Otse nya Anania gbɛɛ, <<Kɛ! Inggise nɛ li okyiido ngwi ani dulun okye iyi ani kɛ mbi Udzengye yi uto mgbi ama beyi emi Israi duu.

¹⁶ Ma n ka tson dafi o ka gbiiso mi ikye iyi mgbi ani kyeme-kyeme mani.>>

¹⁷ Ta Anania si lu ka kaka ozu mani, ngwi o kye abo do iSol ikye nɛ, o gbɛɛ, <<Ongwunen iSol, Otse iYesu ngwu tsetu abu mi ofɛ mi onɔ ngwi abu le ba mmene nani, do ani eso ikyegbɛɛ ni abu ye dine diye mbwo yi Onodzi Osaan.>>

¹⁸ Labolabo mata, ungwɔ dafi akwukwu mmbweni to ngwuta mi ine mgbi iSol, ta o diye le di. O kyato taman a kyon iBatisima,

¹⁹ ngwi o wa gye ungwogyɛ neta o si yile ewo bese.

*ISol gbeeso mi iDamasiko
beyi iJerosalin*

iSol kye egbe gwee yi engwafò mgbi iYesu mi iDamasiko.

²⁰ O byakpa wita ogbeeso mi ozu okwakye mgbi emi iJuda gbée iYesu li Ongwé Imgbasho.

²¹ Ama nfwon duu i kwulu ma ewo ta a byita gbée, <<Nené li ongyulo nle nu ama nle kwu mi iyi né iso mi iJerosalin ma baa? Ma o di ba mméne owa bwa ma gbe ma lu ka nu engyukwo ama ofife naadi?>>

²² Nghaduu eso ogbògbò mgbi iSol nghao fyumfye di non kwulu emi iJuda ama nto iDamasiko ewo mi otso gbée iYesu li iMedzaya.

²³ Ngwi i wa ké gò né, emi iJuda wibu ongwón,

²⁴ kpaa iSol difwi oweka mgbi ama. Otu yi onò a gbinebyi onufe ogalu le ngyo ikye ongwón.

²⁵ Nghaduu ama okyedón kyon woke uya mi otu kyon nye ifo mi ewishi luba ese.

²⁶ Ngwi o wa kaka iJerosalin né, o fya gbée ni ongwu kwakye yi engwafò mgbi iYesu, kpaa ama duu tsimion, a noyeye gbée o li ongwafò otsitsi ba.

²⁷ Kpaa iBanabasi kyon ba mbi ama ogbikye iYesu. O nya ma dafi mi onò ngwi iSol le ké okyee ma o di Otse iYesu, Otse di gbódze yan, dafi o di gbeeso mi iyi mgbi iYesu mi iDamasiko yi imio ba mani.

²⁸ Nghané iSol dze yi ama mi iJerosalin shewota, le gbódze yi abò otsigege mi iyi mgbi Otse.

²⁹ O li gbódze di tangwodze yi emi iJuda ama ogbò ondu iGriki, kpaa a fya ongwón.

³⁰ Ngwi ama onoyeye wa difwi nghané, a kyon lu iSisiria, di kyon deso lu iTasu.

³¹ Ta ali okwakye mgbi emi iKrestu mi iJudia, iGalalia beyi iSamaria duu dze mi iyu onò nani.

Onodzi Osaan si ya ma abɔ nu ma fyumfye di she mi mmbwo, di dze yi imio mgbi Otse.

Odze mgbi Aeni yi iDokasi

³² Dafi iPyita le dzagaba kpatse ese na duu ne, o ke oka kpadi emi osaan mi iLida.

³³ Mi imbe na o tu inggise ngwu a li kwun di Aeni, kwulu afo yi abɔ ladze akwulo onova egyata.

³⁴ IPyita nyan gbɛɛ, <<Aeni iYesu iKrestu ngyelu abu ootse. Kyato kyi kyelu akwulo mgbi abu.>> Aeni byakpa kyato akponyi.

³⁵ Ama nto iLida beyi iSharon duu di Aeni man kyata yee ama okyedɔ Otse.

³⁶ Ongwafɔ ongyaa oka dze iJopa iyin di iTabyita (ngwi itan di iDokasi mi ondu iGriki), o li le kyungwɔ ama osuse di ya emi abubɔ abɔ alono duu.

³⁷ Mi itɔnɔ na o dotse si kwulu, a sho ikwɔ mgban ewo kye ka dɔ mi ozeesho.

³⁸ iLida tunto yi iJopa ba; ngwi engwafɔ wa fwo gbɛɛ iPyita dze iLida ne, a dɔ inggise efa eso ke mbon gbɛɛ, <<Wafɔ yi eyi ple-ple!>>

³⁹ IPyita wafɔ yi ama, ngwi o ka to ne a kyon lu ozeesho. Engyaa owakwade duu kyato toke unto yan, le makwɔ di gbe abu yi angwuto angbeka ngwi iDokasi kwo nu ma mi onɔ ngwi o ka dze oshishe ma tson.

⁴⁰ IPyita lo ma onya duu to mi ifoozu; si kwese bibɔ. Ngwi o kyata ine ke mbi ongyaa ikwukwɔ ne, o gbɛɛ, <<iTabyita, kyato.>> O kwulu ine, ngwi o di iPyita neta, o sɔke unto.

⁴¹ O kye abɔ byun yan abɔ non kye afɔ dzɛkɛ esɛ. Nɛ o si kwu ama onoyɛyɛ ela bɛyi ewakwadɛ kyon nu ma oshishe.

⁴² Odzɛ nɛ gbɔfwɛ kpatɛ iJopa duu, inggisɛ kwuba di noyɛyɛ mbi Otɛ.

⁴³ IPyita tila dzɛ iJopa kye onɔ kpakpa yi inggisɛ okyidɔ okpa okwookwo ngwu a li kwun di iSaimɔn.

10

IPyita yi iKɔnelu

¹ Ongyulɔ oka dzɛ iSisiria a li kwun di iKɔnelu, o li okwukwo ogbakwu nle di mi obyi oblakwutɛ mi Italia.

² Ongwu yi eto mgban duu kye itukwu nu di li mio Imgbasho; o li gha emi abubɔ umba dzii di li bɔ Imgbasho ibɔ alonɔ duu.

³ Egbe oka dafi obyi eta ngwi onɔ tashulu akpa nɛ, o di inɛ odiidi. O di ongyesɔ mgbi Imgbasho saan, ba mbon wa gbɛɛ, <<IKɔnelu!>>

⁴ IKɔnelu kye inɛ fyakwun yi imio. O byita gbɛɛ, <<Li ɛkyɛ, Otɛ?>>

Ongyesɔ na nu uka gbɛɛ, <<Ibɔ yi umba mgbi abu ogha emi abubɔ duu lu esho i yɛɛ ungwɔ Imgbasho kale wɛ abu.

⁵ Dɔ inggisɛ esɔ nu ma kɛ iJopa ka yile inggisɛ ngwu iyin di iSaimɔn ngwu a li kwun di iPyita na onɛnɛni.

⁶ O dzɛ yi iSaimɔn inggisɛ okyidɔ okpa, ngwu udɛ mgban dzɛ ondekyoo okwukwo nani.>>

⁷ Onɔ ngwi ongyesɔ ngwu gbɔdzɛ yan na lu nɛ, iKɔnelu kwu engbidɔ mgban efa ela bɛyi inggisɛ

oblakwutse nli mio Imgbasho, di li onyi mbi ama ogban eso.

⁸ O nya ma alungwɔ nkyɔ duu man dɔ ma eso lu iJopa.

Inɛ odiidi mgbi iPyita

⁹ Tegblifan ngwi onɔ dɔ idzidze ude ngwi a le lu agaba ungwɔ ma di dze kwɛkwɛ yi iJopa nɛ, iPyita dɔke ikpendu* oka bibɔ.

¹⁰ Onyagleu dɔn o di mina ogye ungwogye. Ngwi a kale kyo ungwogye nɛ, o di inɛ odiidi.

¹¹ O di esho kwulu a kye ungwɔ dafi akwukwɔ ogbada kye odi tsan mi okoko enɛ naan luba ese.

¹² Mi ifun ali ito mmbwaba afɔ enɛ, yi ungwɔ ama okwo ifu ese beyi ali ito ingwunɔ emi esho duu woto ele.

¹³ Nɛ ela si nyan gbɛɛ, <<Kyato, iPyita. Ngwɔlu ma gye.>>

¹⁴ iPyita nu uka gbɛɛ, <<Otse mi otsitsi yɔ ungwɔ ka dze ngha gbɛ ba. Lubana ani gye ungwɔ onyi ntsiidza naadi le kpekpe ye ba.>>

¹⁵ Ela na diyɛ nyan gbɛɛ, <<Ka kwu ungwɔ onyonyi ngwi Imgbasho kye melu saan gbɛɛ ungwɔ idza ba.>>

¹⁶ Ungwɔnɛ kyo ngha akpe eta, man a byakpa kyi kyelu akwukwɔ na lu esho.

¹⁷ Ngwi iPyita kale tsɛwɛ ungwɔ ngwi inɛ odiidi nɛ tso nɛ, inggise ama ngwu iKɔnelu dɔ ma eso ntona ka ye imbe ngwi ude iSaimɔn dze man kwulɛɛ tokɛ onufoka.

¹⁸ A kwu ela, byita gbɛɛ ni ama ye ni iSaimɔn ngwu a li kwun di iPyita na ka dze mmana mayɔ.

* **10:9 10:9** Mi esɛ mgbi iPalisiti ikpendu mgbi ama li le pete.

¹⁹ Dafi iPyita kale tsewe mi ine odiidi ne, Onodzi nyan gbɛɛ, <<i>Saimon, inggise eta to ese le pita abu ma.

²⁰ Nghane tashulu lu ozu ese. Ka fwa owafɔ yi ama lu ba, ikyesine li ani do ma eso.>>

²¹ IPyita tashulu ka nya ma gbɛɛ, <<Li ani li inggise ngwu ema le pitan mani. Ema ba li ekye? >>

²² A gbɛɛ, <<i>Kɔnelu okwukwo ogbakwu do eyi eso. O li inggise osaan di li mio Imgbasho, ngwu emi iJuda duu li fwon. Ongyeso osaan nyan gbɛɛ no nu abu ba ude mgban adzi non fwo odze ngwi abu ka gbo nyan mani.>>

²³ Ne iPyita gbɛ ma kaka ude dafi ingyoga mgban mani.

IPyita ke ude iKɔnelu

Tegblifan ne iPyita kyato okyee yi ama, ama onoyeye angbeka mi iJopa kpaa di wafɔ yi ama.

²⁴ Ngwi egbe di fa ne, o kaka iSisiria. iKɔnelu kye ine kwo ofe le fe ma di kwu eto beyi abuge mgban duu kwakye.

²⁵ Dafi iPyita wa to ude ma ne, iKɔnelu wa kwese mi iyayi mbon di sunun.

²⁶ Kpaa iPyita kye abo byun nyan gbɛɛ, <<kyato, ani kpaa li inggise owamye dafi abu.>>

²⁷ Ngwi iPyita kale gbɔdze yan ne, iPyita lu idzidze ozu ka di ibyi inggise kwakye to.

²⁸ O nya ma gbɛɛ: <<Ema ye saan ta gbɛɛ ola mgbi eyi fwa gbɛɛ inggise emi iJuda no ka kwakye yi Udzengye hona ke ingyoga mi udan ba. Nghaduu Imgbasho tso ani gbɛɛ ni ani ka kwu inggise owamye gbɛɛ o le kpekpe hona tsiidza ba.

29 Nghane ngwi ema deso mbi ani ma, ani tsondu ba ani ba. Ema deso mbi ani li ali itodze? >>

30 IKɔnelu nu uka gbɛɛ, <<Egbe ene ine waani ani wodze ozu mbi ani le bibo mi obyi eta ito ononeni. Neta inggise wo angwuto onzundze kwokwo wa mblegba tu ani

31 <<Si gbɛɛ, <IKɔnelu Imgbasho fwo ibo mgbi abu di we umba ngwi abu le gha emi adze mani.

32 Nghane deso ke iJopa mbi iSaimon ngwu a li kwun di iPyita nani. O kedze ingyoga mi ude iSaimon inggise nli kyido okpa, ndze ondekyoo okwukwo nani.>

33 Man ani byakpa deso mbi abu, i tishi dafi abu di ba mani. Onene eyi duu kwakye mmeneni mi inai Imgbasho ikye ofwo alungwo ngwi Imgbasho wo abu ola gbɛɛ ni abu nya eyi mani.>>

34 IPyita si wita ogbodze gbɛɛ: <<Onene ani difwi otsitsi gbɛɛ Imgbasho li tso osadu-sadu ba

35 kpaa li gbela yi inggise mi ali agwo nli mion di kyungwo nli ayin mani.

36 Ema ye eso ngwi Imgbasho do mbi emi Israi, onya ma Eso Osuse mgbi iyu ngwi nye mbi iYesu iKrestu, ongwu nli Otse mgbi alungwo duu nani.

37 Ema ye ungwo nkyo mi ikpese iJudia duu, wita mi iGalalia mi onon ngwi iJon gbeeso mgbi iBatisima nye

38 dafi Imgbasho kye engyie kyi iYesu ongwu iNadzareti ikye yi Onodzi Osaan beyi mfye, dafi o dile kyikye kpatse le kyungwo osuse dile ngyelu ama ngbeka woto abumfye mgbi onodzi ibwubwe duu ootse, ikyesine Imgbasho dze biyan.

³⁹ <<Eyi li obwendε mi alungwɔ ngwi o kyo mi εε iJuda beyi iJerosalin duu. A ngwɔn mi okyon gbokwo ekwatsi,

⁴⁰ nghaduu Imgbasho kyilon mi ikwu mi egbe ongwu ta mani di nu ma dun.

⁴¹ Li ali inggise duu din ba, kpaa li ama Imgbasho sadulu ma mbi eyi ama ngye di wa yan mi onɔ ngwi o kyato mi ikwu ma li obwendε aali.

⁴² O wo eyi ola gbεε ni eyi gbeeso nya inggise di kyo obwendε gbεε li ongwu ngwu Imgbasho dula gbεε ni ongwu li inggise ogbo emi oshishe beyi emi ikwukwɔ ikwɔ.

⁴³ Oyegbo duu kyo obwendε mi ikyon gbεε ali inggise nnun oyeye duu a zanta yi alobube mi iyi mban.>>

⁴⁴ Ngwi iPyita kale gbo elodze ntonε nε, Onodzi Osaan kaka mbi ali inggise ama nfwo εso na duu.

⁴⁵ I kwulu emi iJuda ama nkyiikye di noyeye wafɔ yi iPyita ma ewo dafi umba mgbi Onodzi Osaan kpaa a kye nu Udzengye mani.

⁴⁶ Lubana a fwo ma le gbo ondudze angbeka dile tse Imgbasho.

Neta iPyita gbεε,

⁴⁷ <<Inggise oka dzema nka fwa gbεε nu ma ka kyo inggise ntonε iBatisima mi eni ba gbεε? Lubana a gbε Onodzi Osaan dafi eyi kpaa gbε neni.>>

⁴⁸ IPyita nu ondu gbεε nu ma kyo ma iBatisima mi iyi mgbi iYesu iKrestu. Nε a si nya iPyita gbεε no dze yi ama mi egbe gwee.

*IPyita nu okwakye mgbi emi iKrestu mi
iJerosalin osa*

¹ Ama ogbikye iYesu beyi ama onoyeye angbeka mi iJudia duu fwo dafi Udzengye kpaa gbɛ elodze Imgbasho mani.

² Dafi iPyita wa kaka iJerosalin neta, ama nnoyeye kyiikye kwun shanye

³ gbɛɛ, <<Abu ka kaka ude ama okyiikye ba gye ungwogye yi ama.>>

⁴ IPyita wita di gbo alungwo duu nya ma klekle dafi i kyo mani:

⁵ <<Ani dze igeli iJopa le bibo, ani nuna lu kpini si di ine odiidi. Ani di ungwo dafi akwukwo ogbada a kye odi tsan mi okoko ene kye esho luba ese, di li imbe ani dze ma yeye ngwi i ba.

⁶ Ani wine ke ifun man di mmbwaba ama owo afo ene, mmbwaba ama okwukwo, mmbwaba ama okwo ifu ese, beyi ingwuno emi esho.

⁷ Ta ani fwo ela le nya ani gbɛɛ, <Kyato iPyita, ngwolu ma gye.>

⁸ <<Ani nu uka gbɛɛ, <Otse mi otsitsi yo ungwo ka dze ngha gbɛ ba. Lubana ani gye ungwo onyi ntsiidza naadi le kpekpe ye ba.>

⁹ <<Ela na diye nya ani gbɛɛ, <Ka kwu ungwo onyonyi ngwi Imgbasho kye melu saan gbɛɛ ungwo idza ba.>

¹⁰ Ungwone kyo ngha akpe eta, man a di kyi kwolu ye lu esho.

¹¹ <<Mi ono nata engyulo nghi eta ngwu a do ma eso kye iSisiria ba mbi ani wa kwulese to ude ngwi ani ladze mani.

¹² Onodzi nya ani gbɛɛ ni ani ka kwagbini owafɔ lu yi ama ba. Ama onoyɛyɛ ngbi egyin ntonɛ kpaa tawo ani, ka kaka uɔɛ inggise nani.

¹³ O nya eyi dafi ongyeso mblegba tu ongwu mi ozu mgbani di gbɛɛ, <Deso kɛ mbi iSaimon mi iJopa ngwu a li kwun di iPyita nani.

¹⁴ O ka nya abu eso ngwi abu yi eto mgbi abu duu ka wato mi ele mani.>

¹⁵ <<Dafi ani wita ogbɔdzɛ nɛ, Onodzi Osaan ba mboma dafi i teyi ba mbi eyi mi owita-wita nani.

¹⁶ Ta ani wɛ odzɛ ngwi Otse nose gbɔ mani, gbɛɛ: <iJon kyo iBatisima mi eni, kpaa a ka kyo ema iBatisima mi Onodzi Osaan.>

¹⁷ Nghane kini Imgbasho nu ma umba ungwonyi dafi o nu eyi ama nnoyɛyɛ mbi Otse iYesu iKrestu nɛ ma, ani li emɛ mi onɔ na okye afɔ twesɛ fwa yi Imgbasho?>>

¹⁸ Ngwi a fwo ungwɔnɛ nɛ, a kiyayi otangwodzɛ wuba man tse Imgbasho, le gbɛɛ, <<Alima, Imgbasho gbela yi Udzengye kpaa odzita ma yi obube nu ma tu oshishe.>>

Adua mi Antiɔku

¹⁹ Ikyenghane, ama onoyɛyɛ nganya ikye ikwu iStivin nɛ, tse lu iFonishia, iSapru, beyi Antiɔku, le gbeeso nya emi iJuda yuoma kyoon.

²⁰ Angbeka mboma, dafi i dzɛ duu kpaa, a li emi iSapru beyi iSirini, lu Antiɔku ka wita ogbɔdzɛ yi emi iGriki kpaa, le nya ma Eso Osuse mgbi Otse iYesu.

²¹ Abumfye mgbi Otse dzɛ yi ama, nɛ inggise kwuba noyɛyɛ di kyata luba mbi Otse.

²² Odɛ nɛ kaka adɔ mgbi emi okwakye mgbi emi iKrestu mi iJerosalin, man a dɔ iBanabasi esɔ kɛ Antiɔku.

²³ Ngwi o ka kaka di di dafi Imgbasho kye mse bɛ inggise ntona ewo nɛ, atsa tsan o di fyuma mfyɛ itukwu duu gbɛɛ nu ma kwulese mi otsitsi mbi Otse yi itukwu mgbi ama duu.

²⁴ Lubana iBanabasi li inggise osuse, di mbwo yi Onodzi Osaan bɛyi oyɛyɛ onuunu. Ikyenghanɛ inggise kwuba luba mbi Otse.

²⁵ Nɛ iBanabasi kɛ iTasu oka pita iSol,

²⁶ ngwi o ka tun nɛ, o kyon luba Antiɔku. Mi onova na duu iBanabasi yi iSol li kwakye yi okwakye mgbi emi iKrestu di tso ibyi inggise kpakpa ungwɔ. Li mi Antiɔku ababɔ ngwi a wita okwu ama okyɛdɔ iYesu di emi iKrestu.

²⁷ Mi onɔ nɛ oyegbɔ angbeka kye iJerosalin bato Antiɔku.

²⁸ Onyi mboma, ngwu iyin di Agabu, kyato gbɛɛsɛ nyɛ mi Onodzi gbɛɛ onikyenbwa ka gbo kpatse esɛ iRoma. (Ungwɔnɛ kyɔ mi onɔ ngwi iKladiosu li utɔ.)

²⁹ Ama okyɛdɔ iYesu mi Antiɔku kye ali itɔ oyabɔ ngwi ama dzɛyan duu dɛsɔ nu emi ong-wunɔ ma mi iJudia.

³⁰ Ungwɔ ngwi a li kyɔ yɔ, a li kye umba mgbi ama dɛsɔ nyɛ mbi iBanabasi yi iSol kɛ mbi engyukwo mgbi ama mi iJerosalin.

12

IPyita tɔ mi obawi mi ofɛ okwulewo

¹ Li mi itono ne ngwi uto iHerude* wita obwa emi iKrestu angbeka, yi oweka onu ma iso.

² O teyi ngwo ifensi ongwuno ifon mi okwusun-kli.

³ Ngwi o di gbɛɛ i kpa emi iJuda ne, o kiyayi di bwa iPyita kpaa. Ungwone kyo mi ono mgbi ibredi ngwi a li kye okwuna wele ba nani.

⁴ Dafi o bwan ne, o kyon woke obawi di kyon do ama ongyoongyo ubo, oblakwutse eneen mi otsa ene duu. IHerude dze yi oweka owa dulun to ba wa gbɔn ikwo mi ododa mi ono ngwi oga owe owato-wato mgbi emi Israi ngye mani.

⁵ IPyita tila wodze obawi, kpaa okwakyɛ mgbi emi iKrestu yo le bibo mi itukwu onyi mbi Imgbasho ikyon.

⁶ Mi obwi egbe ngwi iHerude ka kyon to wa gbɔn ikwo ma, iPyita la le nuna mi idzidze oblakwutse nghi efa, a bwan adi agya efa, ama ongyoongyo di to onufe okakaakaka.

⁷ Ple neta ongyeso mgbi Otse wa mblegba tu ma ta obawi si gbosa. O kye abo mu iPyita mi agya kyilen una, o nyan gbɛɛ, <<Kyato Ple!>> Man ashi ntona she lon mi owashi abo yangwuta.

⁸ Ongyeso na si nyan gbɛɛ, <<Gbe angwuto mgbi abu wo beyi okpafɔ.>> IPyita si kyo ngha. Ongyeso na di nyan gbɛɛ, kye angwuto ofu mgbi abu tukwu kyedo ani.

⁹ IPyita kyedon tase mi obawi, kpaa i gbosa lon gbɛɛ ungwo ngwi ongyeso le kyo na li otsitsi ba, o tsewe gbɛɛ ongwu le woowo elela.

* **12:1 12:1 IHerude** ne li ongwiba mgbi iHerude ongwu ababo.

¹⁰ A nye imbe ongyoongyo ongwi ababo beyi ongwu fan, di wa to onufe ashashi nto lu ogalu nani. I kwulu ewon, man a nye ele tase. Ngwi a kyikye lu byulu ne, ongyeso na byulu dzanta.

¹¹ Neta iPyita difwi di gbɛɛ, <<Onene ani ye yeye gbɛɛ Otse do ongyeso mgban gbɛɛ no wa dulu ani to mi abumfye mgbi iHerude beyi alungwo ngwi emi iJuda le tsewe ikye ani duu.>>

¹² Ngwi o wa difwi ungwone ne, o lu ude iMeri ono iJon, ngwi a di li kwun gbɛɛ iMaki, imbe ngwi ibyi inggise kwakye to dile bibo.

¹³ IPyita tsaabo mi onufe ongwi ese, man ong-wongyiido ngwu iyin di iRoda ba owa ye inggise ndze onufe mani.

¹⁴ Ngwi o difwi ela mgbi iPyita ne, atsa atsan nyese o kwulu ofe wuba kpaa ye tsinya lu dile kwu-ela gbɛɛ, <<iPyita dze onufe ma!>>

¹⁵ Kpaa a nyan gbɛɛ, <<O dze yi ikye yeye ba.>> Dafi o kale kiyayi gbɛɛ di li otsitsi ne, a nyan gbɛɛ, <<Ka li ongyeso mgban kyeme.>>

¹⁶ Nghaduu iPyita yo kale tsaabo kpoo ma, ngwi a wa kye kwulu ofe ne, a din man i kwulu ma ewo.

¹⁷ IPyita kyo ma abo gbɛɛ nu ma dede si tsuutsa dafi Otse dulu ongwu to mi obawi mani. O di gbɛɛ, <<Nya iJensi beyi ama onoyeye odze mi ungwoneni.>> Neman o si lu imbe oka.

¹⁸ Ngwi egbe fa ne, endɛ olele efu ba dze mi idzidze ama oblakwutse mi ungwɔ nkɔ yi iPyita nani.

¹⁹ Ngwi iHerude gbilin kpatse din ba ne, o diye kya mbi ama ongyoongyo ntonani si nu ondu gbɛɛ nu ma ngwo ma.

Ikwu iHerude

Nɛ iHerude kyɛɛ mi iJudia lu iSisiria ka kye egbe gwee mi ele.

²⁰ IHerude teyi dɛɛ yi odɛ oshiishi yi emi iTiru bɛyi iSidon; a yɛ kwakye yi ewoma di pita ofɛ ogbɔdɛ yan. Ngwi a tu oyabɔ mgbi iBlastu, ongbidɔ mgbi uto yuon ngwu a nun oyɛyɛ nɛ, a kɛ mbi uto ka pita iyu, ikyekyɛ li ɛsɛ mgbi uto na li nu ma ungwogye.

²¹ Mi egbe ngwi a kye dɛɛ ma, iHerude gbe angwuto mgban mgbi uto wo ewo, sɔkɛ itsuuto mgban man gbɔdɛ yi ama mi ododa.

²² A wulu gbɛɛ, <<Nɛnɛ li ela mgbi Imgbasho li mgbi inggise ba.>>

²³ Ikyegbɛɛ iHerude tɛɛ Imgbasho ba nɛ, Ongyɛsɔ mgbi Otɛ tan afɛ, ta o gbaangbi byakpa kwulu.

²⁴ Nghaduukpaa elodɛ mgbi Imgbasho kiyayi osheeshe di gbɔfwɛ.

²⁵ Ngwi iBanabasi bɛyi iSol ngyɛlu ungwɔ ngwi a kɛ ma nɛ, a yɛ mi iJerosalin, a kye iɔn ngwu a li kwun di iMaki na wafɔ yi ama.

13*A dɔ iBanabasi yi iSol ɛsɔ*

¹ Mi okwakye mgbi emi iKrestu mi Antioku ma, ama ogbɛɛsɛ yi etsetse to ele; li iBanabasi yi iSimion ngwu a li kwun di iNaija bɛyi iLushɔ ongwɛ iSirini yi iMane (ongwu nshe bɛyi iHerude iGona* nani) yi iSol.

* **13:1 13:1** IHerude Antipa nɛ li ongwɛ iHerude ongwɛ ababɔ

² Ngwi a tole sunu Otse dile tukwondu ne, Onodzi Osaan gbɔ yi ama gbɛɛ, <<Dulu iBanabasi yi iSol dzɛkɛ idzidza mi ikye idɔ ngwi ani kwu ma ela ikyon mani.

³ Ngwi a tukwondu diyɛ bibɔ neta, a gbe abɔ dɔ ma ikye di wo ma ofɛ lu.

Mi iSapru

⁴ Ngwi Onodzi Osaan dɔ ma esɔ ne, iBanabasi yi iSol byi ofɛ abɔ lu ka kaka iSelushia si kaka uwaa dzɛkyo lu ibu ongwi iSapru.

⁵ Ngwi a wa to iSalami ne, a gbeeso mgbi Imgbasho mi ozu okwakye mgbi emi iJuda. Iɔn iMaki kye yi ama le tobyi ma.

⁶ A kyikyɛ kpatse ibu na nghataa wa kaka iPafosu. Mi imbe ne a kpatse yi inggise iJuda otseefa di li oyegbɔ atsika ngwu iyin di iBa-iYesu,

⁷ nli kye yi iSejio iPaolosu iGona ongwi ibu nani. IGona na, li inggise ndze yi ozoyeye saan, o desɔ mbi iBanabasi yi iSol ikyekye o mina ofwo elodze Imgbasho.

⁸ Kpaa Elimasi inggise otseefa na (bana li ita iyi mgban aali) kaka ma idzidze fwa yi iGona na gbɛɛ no ka noyeyɛ mi odze ngwi iBanabasi yi iSol le gbɔ na ba.

⁹ Ne iSol, ngwu iyin oka di iPol, nmbwo yi Onodzi Osaan na tongwine byi Elimasi nyan gbɛɛ,

¹⁰ <<Abu ongwe owape olodu nli ongyikyili mgbi alungwo osuse duu ne! Abu mbwo yi ali ewe yi okpagyewo duu. Abu ka nya ombe ofɛ mgbi Otse nli ayin ne lo?

¹¹ Nghane abɔ mgbi Otse kpakli abu wa. O ka bine, mi ongwono gwee o ka di osa mgbi ono ba.>>

Ntunto neta inɛ tuubu lon man o yɛɛ pwaapwa dile mina inggise nka kwon abɔ tɔ mani.

¹² Ngwi iGɔna di ungwɔ nkɔ nɛ, o noyɛyɛ, bana i kwulun ewo mi otsootso odzɛ mgbi Otɛ.

Mi iPidia ongwi Antioku

¹³ IPol yi emi afokyɛ mgban kaka uwaa mi iPafosu luba iPega, igeli mi iPamfyilia, li imbe na ngwi iJɔn ngwu iyin oka di iMaki na dzita ma yɛ lu iJerosalin aali.

¹⁴ Mi iPega ma, a kyato lu Antioku ongwi iPidia. Mi egbe otonyewo nɛ, a kaka ozu okwakye mgbi emi iJuda di sise.

¹⁵ Ono ngwi a gbɔ mi afɛ mgbi Ola mgbi iMose bɛyi afɛ mgbi emi Oyegbɔ nyɛ neta, ama odi mi ozu okwakye mgbi emi iJuda na dɛsɔ mboma gbɛɛ, <<Emi ongwunani, ni ema dze yi esɔ mgbi onu itukwu ofyumfye-fyumfye ikye inggise ntonɛ yɔ, gbɔ na.>>

¹⁶ IPol dzɛkunto kyɔ ma abɔ si gbɛɛ: <<Emi Israi bɛyi Udzengye ama osunu Imgbasho, gadɔ mbi ani na!

¹⁷ Imgbasho mgbi emi Israi dulu emi otseyi; o nu ma okiyayi mi ono ngwi a to Igyibiti mani, mi abumfye odatu o dulu ma tɔ mi ɛɛ nani,

¹⁸ o shitukwu yi okyɔɔkyɔ mgbi ama mi afutse onova ngwusefa,

¹⁹ di dzili agwɛɛɛ egyafa mi iKana kye ikpɛɛ mgbi ama kye nu emidi ongwu no yɛɛ okwudɛ mgbi ama.

²⁰ Ungwɔ ntonɛ duu kye mɛ onova ideli ɛnɛ ngwusefa dɔn iwyo.

<<Ngwi ungwone kyo nye ne, Imgbasho gbe ama ogbiikwo nu ma nghataa ba onw mghi oyegbo iSamue.

²¹ Ne inggise ntona si mina uto, man Imgbasho kye iSol ongwē iKish, mi udze mghi iBenjamin nu ma, o so uto onova ngwusefa.

²² Ngwi o wa dulu iSol uto ne, o nu iDevedi yee uto mghi ama. O kyo obwendē ikyon gbē: <Ani tu iDevedi ongwē iJese inggise ongwi itukwu mghi ani, o ka kyo alungwo duu ngwi ani mina gbē no kyo mani.>

²³ <<Mi eto mghi inggise ne, Imgbasho kye ongye Onagbe iYesu nu emi Israi, dafi o zondū mani.

²⁴ Duuse ni iYesu wita ido yo, iJon gbeeso okyatitukwu beyi iBatisima nya ali inggise duu mi Israi.

²⁵ Ngwi iJon le ngyelu ido mghan ne, o byi ma gbē: <Ema tsewe gbē ani li eme? Ani li ongwu ma ba. Ei, o kyema mi iyikpa ani, odi okpafō mghan kpaa ani me oshē ba.>

²⁶ <<Emi ongwunani, engwe Abrahan, beyi Udzengye ama omio Imgbasho, li ikye mghi eyi ngwi a kye eso mghi owato-wato ne ba aani.

²⁷ Inggise emi iJerosalin beyi ama ogbe ma teyi difwi ito inggise ngwu iYesu dze ma ba, kpaa mi ongwōn ikwo yo, a mbwumbwo ungwō ngwi ama ogbēse li tsekise gbo mi alegbe otonyewo mani.

²⁸ Dafi a tu itodze nme ongwōn ba ne kpaa, a nya iPlatu gbē no nu ondu nu ma ka ngwōn.

²⁹ Ngwi a kyi kyolu alungwo ngwi a lo ikpewon duu ma ngye ne, a tashulun mi ekwatsi di kyon ndzi.

³⁰ Nghaduu Imgbasho kyilon mi ikwongye,
³¹ egbe ibyibyi ama nwafo yan mi iGalalia ke
iJerosalin ma din. A li obwende mgban mbi
emideyi oneneni.

³² <<Eyi le nya ema Eso Osuse neni: Li ungwɔ
ngwi Imgbasho zonu yi emi otseyi

³³ o mbwumbwo ikye eyi emi ongwama, mi
okyile iYesu mi ikwongye. Dafi a tsekise lon mi
afe mgbi ashi ongwu fan mani gbɛɛ:

<< <Abu li Ongwani;
ine ne ani yɛɛ Otsabu.>

³⁴ Ikyegbɛɛ Imgbasho kyilen mi ikwu, dika non
bwa ba ne kpaa, a lon mi elodze ntoneni gbɛɛ: <<
<N ka kye ondu odzɛɛdze osaan bɛyi mse ingblimo
ngwi ani teyi dze yi iDevedi ma nu abu.>

³⁵ Li ngha ngwi a lo imbe oka gbɛɛ:

<< <Abu ka nu Ongwabu Osaan
mbee ba aali.>

³⁶ <<Lubana ngwi iDevedi kyo oweka mgbi
Imgbasho ngye duu ne, o kwulu; a kyon ndzi yi
emi otson ikpewo mgban bwa.

³⁷ Nghaduu ongwu Imgbasho kyilon mi ikwu
na bwa ba.

³⁸ <<Ikyenghane, emi ongwunani, i mina ani
gbɛɛ ni ema ye gbɛɛ li ikpewo iYesu ngwi a gbeeso
odzita inggise yi ali ibwubwe nya ema aani.

³⁹ Mi ikpewon ali inggise ngwu noyɛye duu gye
emyɛmyɛ, ola mgbi iMose yagba kyungwɔne ba.

⁴⁰ Gbɛwɛbyi ni ungwɔ ngwi ama ogbɛɛɛ gbɔ
ntona no ka kyo ema ba ungwɔ ama ngbɛɛ:

⁴¹ << <Dii, ema ama ogbɔ agya,
kwu Imgbasho shanye ntonɛ,
ka kwulu ema ewo,

ema dika dzili.
 Ani ka kyungwɔ mi egbe mgbi ema
 ngwi ema ka noyɛyɛ ba yeba
 ni inggise nyaanya ema kpaa.> >>

⁴² Dafi iPol yi iBanabasi le dzita ozu okwakye
 mgbi emi iJuda nɛ, inggise ntona bɔ ma gbɛɛ nu
 ma di wa gbɔdze mi itɔdze ntonɛ mi egbe otonyido
 nkyɛ nɛni.

⁴³ Onɔ ngwi a ngyɛlu okwakye nɛ, emi iJuda
 ibyibi beyi ama nkyata le sunu odzɛ Imgbasho
 mgbi emi iJuda ma, kyɛdɔ iPol yi iBanabasi,
 a gbɔdze yi ama di nu ma itukwu ofyumfye-
 fyumfye gbɛɛ nu ma kiyayi odzɛ mi elela mgbi
 Imgbasho.

⁴⁴ Mi egbe otonyido ngbɔdɔ ma, i dze dafi
 inggise mi ogalu duu kwakye ikye ofwo elodze
 mgbi Otse mani.

⁴⁵ Ngwi emi iJuda di ibyi inggise ntona nɛ, a
 kaka uwaba dile fyito mi odzɛ ngwi iPol le gbɔ
 mani.

⁴⁶ Nɛ iPol yi iBanabasi nu ma uka yi abɔ otsigɛɛ
 gbɛɛ: <<Dzɛ gyo ngwi eyi kika gbɔdze Imgbasho
 nya ema ababɔ. Kpaa ngwi ema fwan di kye
 ewema wuuta otu oshishe igyegwu ba nɛ, eyi yile
 ine byi Udzengye onɛnɛni.

⁴⁷ Lubana nɛnɛ li ungwɔ ngwi Otse wo eyi ola
 mi ele aani gbɛɛ:

<< <Ani nu abu li osa mbi Udzengye,
 ikyegbɛɛ ni abu kye eso
 mgbi owatɔ-watɔ kpatse ɛsɛ.> >>

⁴⁸ Onɔ ngwi Udzengye fwo odzɛ nɛ nɛ, ewo
 shɛta lo ma a di kye mmwɛ nu elodze mgbi Otse;

ama ngwu a di sadu ma ikye oshishe igyegwu duu noyeyɛ.

⁴⁹ Elodze mgbi Otse si gbɔfwɛ kpatse ayese na duu.

⁵⁰ Nghaduu emi iJuda kaka mbi engyaa ama omio Imgbasho ama nle kpɔngɔ beyi inggise ama ogbe inggise teyi mi ogalu nani. A nu ma wita eye yi iPol beyi iBanabasi, di lo ma onya to mi ayese nani.

⁵¹ Nghane a kyi gbolu ombulu mi afo mgbi ama dafi a gbela yi ama ba mani, ta a si lu iKonu.

⁵² Man engwafɔ si mbwo yi atsa beyi Onodzi Osaan.

14

IPol yi iBanabasi mi iKonu

¹ IPol yi iBanabasi ka kaka ozu okwakye mgbi emi iJuda mi iKonu dafi a teyi li kyo mani. Mi ele ma a gbeeso saan ta mmbwo inggise kwuba mi iJuda beyi Udzengye onoyeyɛ.

² Kpaa emi iJuda ama nfwɛ onoyeyɛ ntona kwo Udzengye ntona wo nu ma kyitingga yi iPol beyi iBanabasi.

³ Nghane iPol yi iBanabasi kye onɔ kpakpa mi ele, le gbɔdze mgbi Otse mi ododa. Otse tso gbɛɛ eso mgbi elela mgban na li otsitsi mi onu ma mfye okyungwo beyi ambe ama okwulewo.

⁴ Emi ogalu na gheefa, angbeka ye agya mgbi emi iJuda, angbeka ye agya mgbi ama ogbikye iYesu.

⁵ Ta Udzengye yi emi iJuda beyi engyukwo mgbi ama duu, wibu onu iPol beyi iBanabasi adze di tse ma akwutse.

⁶ Nghaduu ngwi a wa ye odze ele ne a tsinya lu iLikonia igeli mgbi iListra beyi iDebe beyi ese ama nkpakeke won,

⁷ dika gbeeso osuse mi imbe ntonani.

Mi iListra beyi iDebe

⁸ Inggise oka dze iListra waawaa afo, tummya kye ifu di kyikyɛ ye ba.

⁹ O kye ado ge le fwo iPol dafi o le gbɔdze mani. iPol kye ine byin yeye, difwi gbɛ o dze yi oyeye onuunu ongyɛlun ootse,

¹⁰ si kwu ela to gbɛ, <<Kyato dzekunto mi afo mgbi abu!>> Mi elodze ne, inggise na ta lu esho si wita okyikyɛ.

¹¹ Ono ngwi ibyi ntona di ungwɔ ngwi iPol kyɔ ne, a wulu mi ondu iLikonia gbɛ, <<Imgbasho gbeka ba mbi eyi mi odzedze mgbi inggise owamyɛ wa!>>

¹² IBanabasi a kwun gbɛ iDzeu, a di kwu iPol gbɛ iHeme* ikyesine o li inggise oteyi odze ogbɔgbɔ.

¹³ Ta inggise ofife mgbi imgbasho mgbi iDzeu, ngwu ozu ofife mgban dze kyila yi igeli okwukwo nani, ba yi engyulumnda beyi ofumbu wa to onufe ogalu igeli ikyesine ongwu beyi ibyi inggise ntona mina ofife nu iPol beyi iBanabasi.

¹⁴ Nghaduu ngwi iPol yi iBanabasi fwo ungwɔne ne, a fawa angwuto mgbi ama tsinya kaka idzidze ibyi inggise, le weela gbɛ:

¹⁵ <<Engyulo, kysine ngwi ema le kyungwɔne nghaa? Eyi kpaa li inggise owamyɛ ta dafi ema

* **14:12 14:12** iDzeu li iyi Imgbasho okwukwo mgbi emi iGriki. iHeme li Imgbasho ogbɔdze mgbi iDzeu

mani. Eyi kye esɔ osuse ne le wa nu ema, le nya ema gbɛɛ ni ema kyata mi ayayi ungwɔ ntoneni luba mbi Imgbasho oshishe, ongwu nta esho yi esɛ beyi ekyoo okwukwo beyi alungwɔ ama nto efu duu nani.

¹⁶ Tugbe ma, Imgbasho li nu ali esɛ duu kyo owitukwu mgbi ama.

¹⁷ Nghaduu o li nya okye ewon tso ma ba. O tso ema mse mgban mi onu ema mmbwo di nu etɔ ungwogyɛ she mi onɔ mgban; o nu ema ungwogyɛ kpakpa di mbwo ema yi atsa mi itukwu.>>

¹⁸ Yi elodze ntonɛ duu kpaa, i fyi ma mfye okwɔ ibyi inggise ntona ofifɛ nu ma.

¹⁹ Ta emi iJuda angbeka kye mi Antiɔku beyi iKonu wa kwolu ibyi inggise luba agya mgbi ama. Ne a tse iPol akwutse di kwon tase mi ogalu nani, le tsewe gbɛɛ o kwulu.

²⁰ Kpaa ngwi engwafɔ wa kpakeke won ne, o kyato diyɛ lu ogalu nani. Tegblifan ma ongwu beyi iBanabasi dzata imbe na lu iDebe.

A yidɔ lu Antiɔku mi iSiria

²¹ A gbeesɔ osuse mi igeli okwukwo nani di tu inggise ama onoyɛyɛ kwuba. Man a yɛ lu iListra, iKonu beyi Antiɔku,

²² a yile engwafɔ dze ofɛ di kwu ma ɛwɛwo gbɛɛ nu ma noyɛyɛ mi otsitsi. A di nya ma gbɛɛ, <<Eyi ka nye mi adze kpakpa ikye okaka esuto mgbi Imgbasho.>>

²³ iPol beyi iBanabasi dulu engyukwo nu ma mi ali okwakye mgbi emi iKrestu duu, yi ibɔ obɔɔɔɔ beyi ondu otukwu-tukwu, a kye ma dubɔ Otse,

ongwu a kye oyɛyɛ onuunu mgbi ama byi mbon nani.

²⁴ A nyɛ ongwi iPisidia, a wa kaka iPamfyilia,

²⁵ ngwi a gbeɛɔ mi iPega ngyɛ nɛ, a kye ikye dɔ lu Atalia.

²⁶ Mi Atalia ma a dzɛkyo mi uwaa yidɔ lu Antioku, imbe ngwi a kye ma dubɔ elela mgbi Imgbasho mi ikye idɔ ngwi a kyɔ ngyɛ nani.

²⁷ Ngwi a kaka imbe na ma, a gbe emi iKrestu kwakye mbonyi di nya ma alungwɔ ngwi Imgbasho kyɔ nyɛ mbi ama, dafi o di kwulu ofɛ mgbi oyɛyɛ onuunu mbi Udzengye kpaa mani.

²⁸ A si dze yi engwafɔ mi imbe na onɔ tunto.

15

Okwakye mgbi engyukwo mi iJerosalin

¹ Inggisɛ angbeka kye mi iJudia wa kaka Antioku man le tso ama onoyɛyɛ ntona gbɛɛ: <<Sede a ka kye ema ikye mi otsootso mgbi iMose bayɔ, ema ka yagba otu owatɔ-watɔ ba.>>

² Mi odzɛ nɛ iPol beyi iBanabasi si kaka angwodzɛ ota-ta yi ama kpakpa. Ta a si dulu iPol yi iBanabasi, beyi ama onoyɛyɛ angbeka, gbɛɛ nu ma lu iJerosalin ka di ama ogbikye iYesu beyi engyukwo mi odzɛ nɛni.

³ Opokwakye mgbi emi iKrestu dɔ ma ɛɔ nu ma byi ofɛ abɔ, dafi a kyikye nyɛ iFonishia beyi iSamaria nɛ, a gbɔ dafi Udzengye kpaa kyata yɛ luba mbi Imgbasho mani. Elodzɛ nɛ nu ama onoyɛyɛ duu ewo oshɛta kpaakpaa.

⁴ Ngwi a wa kaka iJerosalin nɛ, okwakye mgbi emi iKrestu yi ama ogbikye iYesu bɛyi engyukwo duu gbɛ ma, nɛta a nya ma alungwɔ ngwi Imgbasho kɔɔ nyɛ mbi ama duu.

⁵ Ta ama onoyɛyɛ angbeka ama ndzɛ agya mgbi emi iFarasi ma kyɛɛ tokɛ unto si gbɔgbɛɛ, <<Li kyɛmɛ-kyɛmɛ ngwi a ka nu Udzengye kyiikyɛ, di ngyo ola mgbi iMose.>>

⁶ Nghanɛ ama ogbikye iYesu bɛyi engyukwo kyi ikye kwokyi yi ewoma ikye odi mi odzɛ nɛni.

⁷ Ngwi a gbɔdzɛ kpakpa nɛ, iPyita kyɛɛ unto si gbɔdzɛ yi ama gbɛɛ, <<Emi ongwunani, ema ye dafi mi onɔ ama nyɛ ma Imgbasho dulu ani mi idzidzɛ ema ogbɔ Esɔ Osuse mi ondu mgbi ani ni Udzengye fwo di noyɛyɛ mani.

⁸ Imgbasho n ye itukwu mgbi inggise duu ma, tso gbɛɛ di ongwu gbɛ Udzengye mi okye Onodzi Osaan nu ma, yɛyɛ dafi o kɔɔ yi eyi nɛni.

⁹ O tso idzidza mgbi eyi yi ama ba, lubana o salu ma itukwu yɛɛ saan ikyekye a noyɛyɛ.

¹⁰ Nghama, kyɔsine ngwi ema le fya ombadi Imgbasho mi okye okye egyeegyɛ ngwi eyi naadi emi otseyi yagba okye ye ba kye dɔ engwafɔ ikye?

¹¹ Ei! Eyi noyɛyɛ gbɛɛ li mi elela mgbi Otɛ mgbi eyi iYesu ngwi a dulu eyi tɔ, dafi ama kpaa a dulu ma tɔ nani.>>

¹² Okwakye na duu zumyɛ le gadɔ mbi iPol bɛyi iBanabasi dafi a le nya ma odzɛ ungwɔ ama okwulewo bɛyi ambe ama ngwi Imgbasho kɔɔ yi Udzengye nyɛ mbi ama mani.

¹³ Onɔ ngwi a ngyɛ nɛ, iJɛnsi gbɔdzɛ tɔ gbɛɛ: <<Engwunani, gadɔ mbi ani na.

¹⁴ ISaimon tsuutsa nya eyi dafi mi ababo ma Imgbasho tso oweka mgban mi odulu Udzengye angbeka nu ma yee emidan mani.

¹⁵ Elodze mgbi ama ogbeese kpaa kwokyi yi ungwone, dafi a lo mi Afe mani gbɛ:

¹⁶ << <Ni ungwone nye ani ka yido di yile esuto mgbi iDevedi sise.

Ikpishi mgban ani ka yilen mbe,
dika non dze mi odzedze mgban,

¹⁷ adzi ni inggise owamye ama nsisi duu pita Otse,
beyi Udzengye ama ndze yi
iyi mgbi ani duu,

li ngha ngwi Otse nkyungwo
ntonene gbo aali>

¹⁸ ungwona a teyi yen mi owita-wita
mgbi ese majo.

¹⁹ <<Nghanɛ, ani le ngyelu gbɛɛ, ni eyi ka non yee okye mbi Udzengye ama nle kyata luba mbi Imgbasho ba.

²⁰ Tatase ni eyi lo ma afe, nya ma nu ma dulu abo mi ungwogye ngwi a kye fife nu angwula, mi amah idza, mi mmbwe mmbwaba ngwi a tsili-tsili ma onbukwo beyi mi ali eyi duu.

²¹ Lubana a gbo ola mgbi iMose mi ali ogalu ono ke di gbɔn mi imbe okwakyɛ mgbi emi iJuda ali egbe otonyewo duu.>>

*Okwakyɛ lo afe mbi Udzengye
ama onoyeɛ*

²² Ta ama ogbikye iYesu yi engyukwo, beyi okwakyɛ mgbi emi iKrestu ololo duu, bwondu dulu emidama angbeka di do ma eso lu Antioku yi iPol beyi iBanabasi. A dulu iJuda (ngwi a li

kwun gbɛɛ iBasaba) bɛyi iSaila, inggise efa ntonɛ a nu ma mmwɛ kpaakpaa mi idzidzɛ mgbi ama onoyɛyɛ.

²³ A kye afɛ ntonɛ dɔ ma ɛsɔ a lɔ mi ele gbɛɛ:

Ama ogbikye iYesu yi engyukwo, bɛyi emi engwunema, dɛsɔ angba mbi ema Udzengye emi engwunee yi mi Antioku, iSiria, bɛyi iSilisia.

²⁴ Eyi fwo gbɛɛ angbeka mbi eyi tɔ mi oye-ye mgbi eyi ba di nu ema okakewo, nu ema ɛsɔ mi itukwu mi odzɛ ngwi a gbɔ mani.

²⁵ Nghane eyi duu gbela odulu inggise angbeka yi emi okeyi ingblimɔ iBanabasi yi iPol di dɔ ma ɛsɔ mbi ema.

²⁶ Inggise ntonɛ kye oshishe mgbi ama lasɛ mi ikye iyi mgbi Otɛ mgbi eyi iYesu iKrestu.

²⁷ Nghawane eyi le dɔ iJuda yi iSaila ɛsɔ nu ma ka kyɔ obwendɛ ongwi ondu mi ungwɔ ngwi eyi le lɔ ntonɛni.

²⁸ I kpa Onodzi Osaan bɛyi eyi ombwo ema okye ngha ungwɔ ntonɛ ba, sede li ama ndzɛ kyɛmɛ-kyɛmɛ nɛni.

²⁹ Ema ka gye ungwogye ngwi a kye fifɛ nu angwula ba, ungwɔ eyeeyi ba, ema dika gye mmbwɛ mmbwaba ngwi a tsili-tsili ma onbukwɔ ba, di dula abɔ mi amah idza. Kini ema kyungwɔ ntonɛ bayɔ, li ayin seali.
Kɛ saan na.

³⁰ Inggise ntona kyɛɛ okyɛɛ lu Antioku, ka kwu emi iKrestu kwakye mbonyi kye afɛ ma nu ma.

³¹ Inggise ntona gbɔ afɛ nani ewo di sheta loma ikyesine li ɛsɔ okwu ma ɛwɛwo.

³² IJuda yi iSaila, ama abuoma li oyegbɔ, a gbɔdzɛ kpakpa okwu ama onoyɛyɛ ntona ɛwɛwo

di yile ma dze ofe.

³³ Ngwi a kye egbe gwee mi ele ne, ama onoyeye ntona wo ma ofe mi iyu nu ma yido lu ka tu ama ndo ma eso mani.

³⁴ (Nghaduukpaa iSaila yo i kpan odze imbe nani.)*

³⁵ Kpaa iPol beyi iBanabasi tila dze Antioku, ne ama beyi inggise angbeka kwuba tso diyee gbeeso mgbi Otse mi ele.

IPol gha yi iBanabasi

³⁶ I wa la gwee ne iPol gbo yi iBanabasi gbɛɛ, <<Ba ni eyi ye ka kpadi emi ongwuneyi mi ali igeli ngwi eyi gbeeso mgbi Otse mi ele duu, di di dafi a le kyo mani.>>

³⁷ I mina iBanabasi okye iJon, ngwu a di li kwun gbɛɛ iMaki na, wafɔ yi ama,

³⁸ kpaa iPol tsewe gbɛɛ li ayin ba okyon wafɔ yi ama, ikyesine o tse dzamata mi iPamfyilia di nya okyido yi ama.

³⁹ A dze yi angwodze fyumfye kpakpa yi ewoma neman a gha okyee. IBanabasi kyelu iMaki fooye lu iSapru,

⁴⁰ nghaduu iPol dulu iSaila lu yan, ngwi a le lu ne, ama onoyeye kye ma woke iwulu abo mgbi Otse.

⁴¹ O kyikye kpatse iSiria beyi iSilisia, le fyi okwakye mgbi emi iKrestu mfye itukwu.

16

Agaba mgbi iPol ongwu fan

* 15:34 15:34 Afe angbeka dze yi ambulu ne ba

¹ IPol bɛyi iSaila kɛ iDebe, a di nyɛ kɛ iListra, imbe ngwi inggisɛ onoyɛyɛ ngwu a li kwun di iTimoti dzɛ, Onɔn li emi iJuda di noyɛyɛ. Nghaduu otson li emi iGriki.

² Ama onoyɛyɛ mi iListra bɛyi iKonu duu gbɔdze osuse ikpewo iTimoti.

³ Nghane i mina iPol okyon wafɔ kɛ agaba yan, ikyenghane o kyan ikye ikye mgbi emi iJuda ama nto imbe na mani, ikyena ama duu ye gbɛɛ otson li emi iGriki.

⁴ Ngwi a le dzagaba mi igeli igeli kye nɛ, a kye ewodze ngwi ama ogbikye iYesu bɛyi engyukwo emi iJerosalin kye bwalu ma, gbɔ nya inggisɛ ntona ikyegbɛɛ nu ma sunu mi ele.

⁵ Nghane ozu okwakyɛ mgbi emi iKrestu duu fyumfye kpakpa mi oyɛyɛ onuunu dile mbwoombwo mi mmbwo mgbi ama alegbe-alegbe.

Ela okwuukwu mi iMasidonia

⁶ Akpe oka nɛ iPol bɛyi emidan dzagaba nyɛ iFrijia bɛyi iGalatia, ikyena Onodzi Osaan nya ma gbɛɛ nu ma ka yama gbeeso mi ayɛsɛ mgbi Asia ba.

⁷ Ngwi a wa to otsee iMisias nɛ, i mina ma okaka iBitinia, nghaduu Onodzi mgbi iYesu nu ma ofɛ nu ma kaka ba.

⁸ Nghane ta a si wikye nyɛ ongwi iMisias lu iTroa.

⁹ Mi otu na iPol si di ine odiidi. O di ongyulo mi iMasidonia, le tɛkyɛ yan gbɛɛ, <<Ba iMasidonia wa ya eyi abɔ.>>

¹⁰ Ngwi iPol di ine odiidi nyɛ nɛ, eyi si wewo akponyi lu iMasidonia. ikyekye eyi kyi kye gbɛɛ, Imgbasho kwu eyi ela gbɛɛ ni eyi ka gbɔ Esɔ Osuse nya ma mi imbe nani.

ILedia mi iFyilipi noyɛyɛ mbi iYesu

¹¹ Eyi kaka uwaa mi iTroa dzɛkyo dɔkɛ ibu iSamotre, tegblifan nɛ eyi bɛɛ mi iNiapoli.

¹² Mi imbe na eyi lu iFyilipi, ogalu ongwi ababɔ mi agwɔ iMasidonia nbyidzɛ abumfye mgbi iRoma nani; eyi la imbe na egbe ibyibi.

¹³ Mi egbe otonyewo nɛ, eyi tase dzita onufɛ ogalu lu ondekyoo, imbe ngwi eyi tsewɛ gbɛɛ emi iJuda ka kwakye le bibɔ mani. Eyi sise di wita ogbɔdzɛ yi engyaa angbeka ama nkwakye mi imbe na mani.

¹⁴ Onyi mi idzidzɛ ma nle fwo eyi ma li iLedia mi iTyatira, o li gbe angwuto ondlendle gya. O li sunu Imgbasho, nɛ Otse Imgbasho kwulun itukwu non gbela odzɛ ngwi iPol le gbɔ mani.

¹⁵ Ngwi a kyon iBatisima beyi emidan duu nɛ, o bɔ eyi gbɛɛ ni eyi ba udan. O gbɛɛ, <<Ni ema kye ani gbɛɛ ani noyɛyɛ mbi Otse yɔ, ba wa la ude ani na.>> O biibɛ yi eyi, ta eyi si kɛ.

IPol beyi iSaila mi obawi

¹⁶ Egbe oka ngwi eyi le kɛ imbe obibɔ nɛ, eyi kpatɛ yi ongwongyaa ofyɛɛ ngwu esɛ dɔn ikye di li ongye ogbɛɛɛ. O li tseefa kwo awuya kpakpa nu emi otsidɔn.

¹⁷ Ongwongyaa nɛ kyɛdɔ iPol yi eyi le kwu-ela gbɛɛ, <<Inggisɛ ntonɛ li engbidɔ mgbi Imgbasho onghaangha, a le nya ema ofɛ ngwi ema ka watɔ mani.>>

¹⁸ O kiyayi ogbɔdzɛ nɛ alegbe-alegbe, nghataa itukwu wa wulu iPol man o kyata nya onodzi obube nwodze mbon na gbɛɛ, <<N wo abu ola mi iyi mgbi iYesu iKrestu tase mbon!>> Onodzi na si tɔ dzanta mi onɔ nani.

¹⁹ Ngwi emi otsido ofyɛ na difwi gbɛ ofɛ otu awuya mgbi ama tukwu nɛ, a si kpakli iPol yi iSaila kwo ma kpɛɛkpɛɛ lu ifyidu ka wo emi mfyɛ abɔ.

²⁰ A gbe ma ba mbi ama ogbiikwɔ wa gbɛ, <<Engyulo ntonɛ li emi iJuda, a le ba yi okakewo mi igeli mgbi eyi kpakpa.

²¹ A tole tso aletɔ nli ayin ba mbi eyi emi iRoma.>>

²² Ibyi si yaoke okyɔ eye yi iPol bɛyi iSaila, ama ogbiikwɔ kyi nghalu ma angwuto di noola gbɛ nu ma gbo ma ibe.

²³ Ngwi a gbo ma ibe saan nɛ, a gbe ma woke obawi. A si wo ongye ongyoongyo na ola gbɛ no ngyo ma saan.

²⁴ Ngwi a woola nghanɛ, inggisɛ ongyo obawi na si gbe ma woke mi idzidze obawi di ta ma itse mi afɔ.

²⁵ Mi idzidze otu nɛ, iPol bɛyi iSaila tole bibɔ dile shashi mbi Imgbasho. Inggisɛ angbeka mi ifu obawi tole fwo ma dafi a le shashi mani. ²⁶ Ntunto nɛ, ikpɛsɛ suusu kpakpa man itozu mgbi obawi suusu. Onufɛ obawi duu kwulu akponyi, ta itse ngwi a ta ama nwoto obawi duu shɛ.

²⁷ Ngwi inggisɛ ongyo obawi wa gbokyato neta, o dili onufɛ obawi tsatsa lato asisa, o si kye ngwalu okwusunkli mgban ikye ongwɔ ewon, ikyekyɛ o tsɛwɛ gbɛ emi obawi duu tse lu.

²⁸ Hininɛ iPol fan ela gbɛ, <<Ka yama ngwɔ ewoo ba! Eyi duu ka todzɛ aana!>>

²⁹ Ongye ongyo obawi kwu ela ola si maama lu ifun ka gbɛsɛ lakiyayi iPol bɛyi iSaila le shi adagba gbagbaagba.

³⁰ O gbe ma tase wa byi ma gbɛɛ, <<Engyukwo, li ekye n ka kyo kyeme-kyeme se n ka wato?>>

³¹ A nyan gbɛɛ, <<Nu oyeye mbi Otse iYesu ta abu ka tu owato-wato beyi ude mgbi abu duu.>>

³² Neta a si gbo elodze mgbi Otse iYesu nyan beyi ama nto udan duu.

³³ Ngwi ka li otu mani, inggise ongyo obawi na gbe ma ka sa ma ifwa mi ewo tsatsadu; ntunto mata a si kyon iBatisima beyi emidan duu.

³⁴ Inggise ongyo obawi na gbe ma to luba ude mgban wa nu ma ungwogye, o mbwo yi atsa, ikyekye o ye owa noyeye mbi Imgbasho, ongwu yi eto mgban duu.

³⁵ Ngwi egbe wa fa ne, ama ogbiikwo do obaka mgbi ama eso mbi inggise ongyo obawi na gbɛɛ: <<Nu inggise ntona ofe nu ma lu.>>

³⁶ Inggise ngyo obawi ne si nya iPol gbɛɛ, <<Ama ogbiikwo ntona deso gbɛɛ ni a dzita abu beyi iSaila. Onene ema ka lu. Lu mi iyu na.>>

³⁷ Nghaduu iPol nya obaka ntona gbɛɛ: <<A gbo eyi ibe mi ododa ikwo kpaa a yama fwo eyi ba, dafi eyi li emi iRoma ne kpaa a di gbe eyi wo obawi. Nghama onene a mina odzita eyi ni eyi lu ngha mgbanta imimaa? N fwa! Nya nu ma ba abuoma wa dulu eyi tase.>>

³⁸ Obaka ntona si ye lu ka nya ama ogbiikwo ntona ngha, dafi a ka fwo gbɛɛ iPol yi iSaila li emi iRoma ne, imio wo ma.

³⁹ A lukwu ma ke obawi ka nu ma aba ogyeegye. A gbe ma tase wa tekye nu ma gbɛɛ nu ma lu dzita ogalu mgbi ama.

⁴⁰ Nghaduu iPol bɛyi iSaila yidɔ luba udɛ iLedia, mmana a wa tu ama onoyɛyɛ angbeka, a di kwu ma ɛwɛ wo duuse a kwa lu dzita igeli nani.

17

IPol gbeeso mi iTesalonika

¹ Ngwi iPol bɛyi emi okan dzagaba ka nyɛ ongwi Amfipoli yi Apolonia nɛ, a wa to iTesalonika, imbe na ozu okwakye mgbi emi iJuda dzɛ efu.

² Dafi iPol teyi li kyɔ mani, o ka kaka ozu okwakye mgbi emi iJuda, man si kponya yi ama mi Afɛ mi egbe otonyewo nghi eta,

³ le nu ma osa diyɛ le tso ma ambɛ gbɛɛ iMedzaya ma ka gyadzɛ kyɛmɛ di kyɛɛ mi ikwongye. O gbɛɛ, <<IYesu ngwu ani le gbɔdzan nya ema nɛ li iMedzaya mani.>>

⁴ Emi iJuda angbeka noyɛyɛ di yɛɛ ama okyɛdɔ iPol bɛyi iSaila, dafi emi iGriki ibyibyi ama omio Imgbasho bɛyi engyaa imɔ angbeka kwuba kpaa kyɔ mani.

⁵ Nghaduu emi iJuda angbeka kyoofu, nghanɛ a kwu ama ondeye angbeka kwakye mi ifyidu, a yɛɛ ondu onyi man si wita eye mi ogalu nani. A tsinya ka kaka udɛ iJasɔn le pita iPol bɛyi iSaila ikye okye ma luba ɛɛ wa nu ibyi inggise.

⁶ Dafi a yama tu ma mi imbe na ba nɛ, a si kwo iJasɔn yi ama onoyɛyɛ angbeka gbe ma kɛ mbi engyukwo emi igeli, le kwu-ela gbɛɛ: <<Inggise ama nle nu okakewo kpatɛ ɛɛ duu nɛ, bato mmɛnɛ onɛnɛni,

⁷ ma iJasɔn gbɛ ma kaka uɔ mgban. Ama duu tole foola ngwi iSida wo, a tole gbɛ uto oka dɛ ngwu a li kwun di iYesu.>>

⁸ Ngwi a fwo odɛ nɛ nɛ, igeli duu yɛ yaaya.

⁹ Ta a nu iJasɔn bɛyi angbeka ntona kpaa udza ogbɛ-abo se nu ma lu.

IPol bɛyi iSaila mi iBeria

¹⁰ Mi otu na ama onoyɛ kye iPol bɛyi iSaila dɛso lu iBeria. Ngwi a ka to imbe na nɛ, a kaka ozu okwakye mgbi emi iJuda.

¹¹ Emi iBeria dɛ yi ali osuse nɛ emi iTesalonika, lubana a gbɛ esɔ na yi atsa kpakpa dile kya mi Afɛ alegbe-alegbe ikye odi ni odɛ ngwi iPol gbɔ na li otsitsi yɔ.

¹² Emi iJuda ibyibi noyɛ, dafi ibyi engyaa imɔ emi iGriki bɛyi engyulo kpaa kyo nani.

¹³ Nghaduu ngwi emi iJuda angbeka mi iTesalonika kwambɛ gbɛ iPol le gbɔ elodɛ Imgbasho mi iBeria nɛ, a lo kɛ imbe na ka teeye.

¹⁴ Nɛ ama onoyɛ byakpa kye iPol dɛso lu ondiiga, kpaa iSaila bɛyi iTimoti tila mi iBeria.

¹⁵ Ama nwafo bɛyi iPol ntona tawon nghataa kɛ Aten, nɛ a si yido lu iBeria yi esɔ mbi iSaila bɛyi iTimoti gbɛ nu ma vla-vla ka tun.

IPol gbɛso mi Aten

¹⁶ Ngwi iPol kale dzɛgiyi ma mi Aten nɛ, eka kwowina lon kpakpa mi ikye angwula ama ngbiimbe mi ifu ogalu nani.

¹⁷ Nghane o li kponya yi emi iJuda bɛyi emi iGriki ama omio Imgbasho mi ozu okwakye mgbi

emi iJuda, beyi inggise ama ngwu o tu ma mi ifyidu kpaa alegbe-alegbe.

¹⁸ IPol kaka angwe ota-ta yi obyi etsetse angbeka ngwu a li kwu ma gbɛɛ Epikuria yi iStɔki a li inggise ama otsewodze kpakpa. Angbeka mi ele byita gbɛɛ, <<Li ali odze ngwi inggise ntso gbɛɛ ongwu ye ngha duu ne le mina ogbo?>> Angbeka gbɛɛ, <<Dze dafi o le gbɔdze Imgbasho ongwɔ anengye mani.>> A gbɔdze ne ngha ikyekye iPol le gbo Eso Osuse mi odze mgbi iYesu beyi okyɛ-kyɛ mgban mi ikwu.

¹⁹ Ne a kyon ke okwakye mgbi Ariopagu, mmana ma a byun gbɛɛ, <<Ni eyi ye li ali otsootso ofufe ngwi abu le tso kye den?

²⁰ Abu le kye odze angbeka ama nfyi eyi mfyɛ ofwoofwo kpakpa ba, nghanɛ eyi mina oye itan.>>

²¹ (Emi Aten yi ingyoga mgbi ama ngwu lato yi ama duu, li kye onɔ okyɔ nkonyonyi wuba, kpaa a li le gbɔdze di gadɔ mi odze ama ofufe.)

²² Neta iPol kyato dzekeyayi okwakye mgbi emi Ariopago si gbɛɛ: <<Ema emi Aten! N difwi gbɛɛ ema li sunu Imgbasho angbeka saan mi ali ito ofe duu.

²³ Ikyena n kyikye wodi agwɔ mgbi ema, n di ungwɔ ama ngwi ema le sunu ma mani, n di iwashi oka a lo ungwɔ mi efu gbɛɛ; IKYENGHANE UNGWɔ NGWI EMA TOLE SUNUN DAFI IMGBASHO NGWU A YEN BA NA, n ka gbɔdzan nya ema.

²⁴ <<Imgbasho ne li ongwu ta ese beyi alungwɔ ama nto efu duu na, li Otse mgbi esho yi ese, o li yama la ozu ngwi a mbe mi abo ba.

²⁵ O mina unkonyi mi abo mgbi inggise owamyɛ ba, ikyekye i won yi unka ba, lubana li ongwu abuoŋ li nu ali inggise oshishe yi mmyɛ beyi ungwɔ angbeka duu aali.

²⁶ Ikpewo inggise onyi Imgbasho ta inggise ama nto ɛsɛ tsatsadu, ikyegbɛɛ ɛsɛ duu no li mgbi ama; li ongwu di kye onɔ dze ali inggise duu beyi imbe ngwi a ka dze yeye mani.

²⁷ Imgbasho kyungwɔnɛ ngha ikye ni inggise ye ongwu, pita ongwu di tu ongwu, nghaduu o dze mbotunto yi eyi ba.

²⁸ <Lubana li mbon ngwi eyi dze oshishe di li kyikye kye di dze mi odzɛɛdze mgbi eyi.> Dafi ama olo ungwɔ mgbi abu angbeka gbɔ mani gbɛɛ, <Eyi li eto mgban.>

²⁹ <<Nghane dafi eyi li eto mgbi Imgbasho nɛ, ni eyi ka tsewe gbɛɛ odzɛɛdze mgban dze dafi abashi naadi iyudza onzundze okwɔkwɔ hona ikwutse naadi ungwɔ okpaakpa ngwi inggise kpa mi ozoyeye mgban ba.

³⁰ Tugbe ma Imgbasho kye adɔ onghaangha itɔ nɛ wuuta ba, kpaa onɛnɛ yɔ o woola gbɛɛ ni ali inggise mi ali imbe duu kyatitukwu mi ofɛ obube mgbi ama.

³¹ Lubana o kye egbe dze ngwi o ka wa fwo ɛsɛ duu ikwɔ mi otsitsi mi abo mgbi iYesu ngwu o tsekise dula nani. Imgbasho tsekise tso obwendɛ nɛ mbi ali inggise duu mi okyile iYesu mi ikwu.>>

³² Onɔ ngwi a fwo iPol gbɔdze mgbi okyɛɛ-kyɛɛ mi ikwu nɛ, angbeka shan isha, kpaa angbeka gbɛɛ, <<I mina eyi odi fwo abu mi itɔdze nɛ onoka.>>

³³ Ngwi a gbɔdzɛ nɛ mata, iPol si lu dzata okwakye.

³⁴ Nghaduu inggise angbeka gbela kyɛɔ iPol di yɛɛ ama onoyɛɛ. Onyi mi idzidzɛ mgbi ama li iDionasu, inggise mi okwakye mgbi Ariopago, beyi iwata ngwu iyin di iDamari beyi angbeka kwuba.

18

iPol kɛ iKorinti

¹ Ngwi ungwɔnɛ nyɛ nɛ, iPol dzita Aten lu iKorinti.

² Li mmana ngwi o tu inggise iJuda ngwu a li kwu iyin di Akwila, o li inggise mi iPontu, o kwa kye mi Itali yi owan iPrisila onɔ kɛ waba, ikyekye uto iKladiosu woola gbɛɛ emi iJuda duu nu ma dzita iRoma. Nɛ iPol si kɛ oka di ma,

³ ma ikyegbɛɛ ongwu kpaa li inggise otuo opo dafi ama kpaa li tuo nɛ, o tila dzɛ le kyidɔ yi ama.

⁴ Alegbe otonyewo duu o li ka kaka ozu okwakye mgbi emi iJuda, le fya ikye ni ongwu kyata emi iJuda beyi emi iGriki itukwu.

⁵ Onɔ ngwi iSaila beyi iTimoti yidɔ mi iMasionia nɛ, iPol kyelu onɔ mgban duu nu mi esɔ ogbɔɔgbɔ di kyɔ obwendɛ mbi emi iJuda gbɛɛ, <<IYesu li iMedzaya mani.

⁶ Kpaa ngwi emi iJuda gbela yi iPol wuba yidɔ le fyan ito nɛ, o gbo angwuto mgban otso ma gbɛɛ di a le tangwe Imgbasho di nya ma gbɛɛ, <<Eyi mgbi ema no dikye ema! Ani yɔ, ani kyidɔ mgbi ani saan. Wita onenɛ lu iyayi n le lu ka gbeeso nya Udzengye.>>

⁷ Nɛ iPol si dzita ozu okwakye mgbi emi iJuda lu uɔ nwatse dɔn mani, uɔ iTaitusu iɔstusu ongwu nli Udzengye li sunu Imgbasho nani.

⁸ iKrispu, ongyukwo mi ozu okwakye mgbi emi iJuda, beyi eto mgban ololo duu noyeye mbi Otse iYesu; beyi emi iKorinti gwuba ama nfwo iPol noyeye a di kyɔ ma iBatisima.

⁹ Otu oka ma, Otse iYesu gbɔdze yi iPol mi ine odiidi gbɛɛ, <<Ka yama wo imio ba; kiyayi ogbɔɔgbɔ, dika tukwɔndu ba.

¹⁰ iKyesine n dze beyi abu, ma inggise onyonyi ka yama dze abu wo di kyɔ abu ibli ba, ikyekye ani to yi inggise kwuba mi ogalu neni.>>

¹¹ Nghane iPol la imbe na onova onyi yi ofyia egyin le tso ma elodze Imgbasho.

¹² Nghaduu onɔ ngwi iGalio gye iGɔna mgbi Akaya ma, emi iJuda dze iPol wo bwan kyon lu opiikwɔ.

¹³ A gbɛɛ, <<Ongyulo nɛ, le fya okyata inggise nu ma sunu Imgbasho mi ofe ngwi ola mgbi eyi gbela ba.>>

¹⁴ Ngwi iPol kwa wewo ogbɔɔdze nɛ, iGalio nya emi iJuda gbɛɛ, <<Ni ema emi iJuda kile kwondukwo mi ungwɔ obube hona alobube ntimbi kpakpa yɔ, n kika yagba kyungwo mi efu.

¹⁵ Kpaa ngwi i yɛ angwodze mi ikye odze ogbɔɔgbɔ yi iyi, beyi ola mgbi ema nɛ, yile odze mgbi ema mɛ abuema na. N ka yama wo abɔ mi itɔ ntona ba.>>

¹⁶ Neman o lo ma onya tase mi ozu ikwɔ.

¹⁷ Ta ama duu kpakli iSɔstene nkye ozu okwakye mgbi emi iJuda teyi mani di gbon mi iyayi

opiikwɔ. Nghaduu iGalio gbine ngwuta i kakan ewo ba.

IPol yidɔ lu Antioku mi iSiria

¹⁸ IPol la iKorinti egbe ibyibyi. Ta o dzita ama onoyeyɛ, kye ikye dɔ onyɛ ongwɛ eni lu iSiria. O wafɔ yi iPrisila yi oban Akwila. Duuse non lu yɔ, o nyɛ wulɔ otu mi iSenkria, ikye ombwo ondu odzɛɛdze ngwi o dze mani.

¹⁹ A ka kaka Efesu, man iPol dzita iPrisila beyi Akwila. Ongwu abɔn kaka ozu okwakye mgbi emi iJuda ka kponya yi ama.

²⁰ Ngwi a nyan gbɛɛ no la yi ama kpakpa nɛ, o fwa.

²¹ Ngwi o ka lu nɛ, o zondɔ gbɛɛ, <<N ka yidɔ ba mbi ema, ni li oweka mgbi Imgbasho yɔ.>> Nɛta o si kaka uwaa lu dzata Efesu.

²² Ngwi o kaka iSisiria nɛ, o ka ta emi iKrestu angba di nyɛ lu Antioku.

²³ Dafi o la Antioku kye egbe gwee nɛ, iPol kyato mi imbe na dzagaba kɛ imbe idzidza-dzidza kpatse ayɛɛ iGalatia beyi iFrijia, le kwu ama onoyeyɛ ɛwɛ wo.

Apolo wita idɔ mgban

²⁴ Nghane inggise iJuda ngwu iyin di Apolo, ngwu a mban mi ogalu Alekdzandra ba Efesu. O li ongyulɔ ngwu kpayi afɛ, di dze yi ozoyeye mgbi Ibyibyilo saan.

²⁵ A tson Ofɛ mgbi Otɛ, ngwi o le fu mi onodzi nɛ, o gbɔdze di tso odze mgbi iYesu mi itukwu onyi, nghaduu o ye odze iBatisima mgbi iJɔn kyoɔn ta.

²⁶ O si wita odze ogboggbo yi abo otsigegbe mi ozu okwakye mgbi emi iJuda. Ngwi iPrisila beyi Akwila fwon ne, a kyon lu ude ama ka nun osa mi Ofẹ mgbi Otse saan.

²⁷ Ono ngwi i wa wo Apolo oke Akaya ne, ama onoyeye fyonmfye itukwu, di lo afe mbi ama okyedɔ mi imbe na gbɛɛ nu ma gban abo efa. Okakaakaka mgban ma, o dze yi abo oyaaya mbi ama Imgbasho nu ma noyeye mi elela mgban mani.

²⁸ Ikyena o tangwodze yi emi iJuda kpoklɔ di ngha ma mi ododa, tso ma ambe mi Afe saan gbɛɛ iYesu li iMedzaya.

19

Agaba mgbi iPol ongwu ta

¹ Ngwi Apolo ka dze iKorinti ne, iPol nye ongwu afɛɛɛ wa kaka Efesu. Mmanana o tu ama onoyeye angbeka

² di byi ma gbɛɛ, <<Ema gbɛ Onodzi Osaan ono ngwi ema noyeye ma wɛ?>>

A gbɛɛ, <<Ei, eyi fwo kpaa gbɛɛ Onodzi Osaan dze ma ba.>>

³ Ne iPol byi ma gbɛɛ, <<Nghama li ali ito iBatisima ngwi a kyo ema?>>

A nu uka gbɛɛ, <<IBatisima mgbi iJon.>>

⁴ IPol si gbɔgbɛɛ, <<IBatisima mgbi iJon li iBatisima itukwu okyata-kyata. IJon nya inggise ntona gbɛɛ nu ma noyeye mbi ongwu nka wa ba mi iyikpa ongwu mani, li iYesu waali.>>

⁵ Ngwi a fwo odze ne ne, a kyo ma iBatisima mi iyi mgbi Otse iYesu.

⁶ Dafi iPol kye abɔ dɔ ma ikye nɛ, Onodzi Osaan kaka mboma, a si gbɔ ondudɛ angbeka di yegbɔ.

⁷ Mmbwo mgbi ama duu mɛ iwyodefa.

⁸ IPol kaka ozu okwakye mgbi emi iJuda di gbɔdɛ yi ama mi ododa nghataa ofyia eta, le tangwodɛ di biibe yi ama mi ikye odɛ esuto mgbi Imgbasho.

⁹ Nghaduu angbeka mi ifu ma fyumfye ikye di fwa onoyɛɛ, di kwu Ofɛ mgbi Otɛ fyito mi ododa. Nɛ iPol dzita ma di kyi gbelu ama onoyɛɛ ntona wafɔ biyan lu kale tso ma alegbe mi ozu otuungwɔ mgbi iTiranu.

¹⁰ Ungwɔnɛ kiyayi mɛ onova efa, nghataa emi iJuda bɛyi emi iGriki ama nto ayɛsɛ mgbi Asia duu fwo elodɛ mgbi Otɛ.

¹¹ Imgbasho nyɛ ikpewo iPol kyungwɔ ama okwulewo,

¹² Nghanɛ gbaka ayangwuto ofwɔ inɛ bɛyi ishisha angwuto ngwi a kye gbɔ iPol ewo kpaa, ni a kye kɛ ni emi ootse kye abɔ gbɔ efu ootse mgbi ama li ngyɛ onodzi ibwubwe kpaa li tɔ dzamata.

¹³ Emi iJuda angbeka ama ntolɛ gaaga tsili kye le lɔ onodzi ibwubwe onya, a fya okwu mi iyi mgbi Otɛ iYesu mi ikye ama ngwu esɛ dɔ ma ikye gbɛɛ ni esɛ tɔ lu. A le gbɔgbɛɛ, <<Mi iyi iYesu, ongwu iPol li le gbeesɔ mgban na, tasɛ lu na.>>

¹⁴ Emi ongwɛ iSkeva, ongyukwo inggisɛ ofifɛ mgbi emi iJuda, nghi egyafa, tole kyungwɔnɛni.

¹⁵ Egbe oka nɛ onodzi ibwubwe nu ma uka gbɛɛ, <<iYesu ani yen, iPol kpaa ani ye odzan, nghama ema li ele?>>

¹⁶ Nghanɛ inggise ndze yi onodzi obube bulu gye ma di ngha ma yi mfye. O sulu ma onikyibe, a si tsinya dzata ude mgban ibiba yi eyi mi ewo.

¹⁷ Ono ngwi emi iJuda beyi emi iGriki nto Efesu wa ye ungwone ne, imio wo ma, ta iyi mgbi Otse iYesu si gye mmwe kpakpa.

¹⁸ Ibyi inggise ama nnoyeɛ to ba mi ododa wa fwi ali ibwubwe ngwi ama kyo mani.

¹⁹ Inggise ibyibyi ama okyo obudei, gbe afe ofulu-fulu mgbi ama kwakye gbe toola mi ine ibyi inggise. Ngwi a kyi gbolu mmya mgbi umbwo afe ntona ne, i me iDracama idubu ngwusefa don iwoyo.*

²⁰ Mi ito ofe ne elodze mgbi Otse gbɔfwe di nghao fyumfye.

²¹ Ngwi ungwɔ ntonɛ duu kyo nye ne, iPol wewo olu iJerosalin, o nye ongwi iMasidonia beyi Acaya. O gbɛɛ, <<Ni ani ka kaka iJerosalin yo, n ka ke iRoma kpaa kyeme-kyeme.>>

²² O do ama okyido biyan nghi efa, iTimoti beyi Erastu, ke iMasidonia, ongwu yo tila dze mi ayese mgbi Asia ongwono gwee se.

Onɔgbɛ to mi Efesu

²³ Mi itono na onikyeɛɛ gbokyɛɛ mi ikye Ofɛ mgbi Otse iYesu.

²⁴ Inggise onda iyudza onzundze okwɔkwɔ, iyin gbɛɛ iDemetrio, li ongwu me ozoka Atemi, ungwone li nu ma awuya ongyeengye ba, li mmya ongbungbe ba mbi ama onduufa.

* **19:19 19:19** IDracama onyi li udza okpa ido mi egbe onyi

25 O kwu ama onduufa kwakye, beyi ama ndɛ mi itɔ ofɛ idɔ pita li ungwonyi mani, si gbɛ: <<Engyulo, ema ye li mi idabo nɛ ngwi eyi li tu aludu mgbi eyi.

26 Ema di diye fwo, dafi iPol biibe yi ibyi inggise mi Efesu mmɛnɛni wo ma ɛndɛ, sisi gwee ki li ayɛsɛ mgbi Asia duu. O gbɛ Imgbasho ama ngwu inggise mɛ ma mɛmɛ mi abɔ ntonɛ duu, a yama li Imgbasho ba dududu.

27 Odzɛ obube dzɛ ana, yama li idabo mgbi eyi nɛta ngwi iyi mgban osuse ka byulu ba, kpaa ozoka mgbi imgbasho ongyaa oshewo Atemi kpaa ka yɛɛ ungwɔ onyadi, ongwu imgbasho ongyaa abɔn ngwu a li sunun kpatɛ ayɛsɛ Asia yi ɛsɛ olɔlɔ duu na, a ka kye bulu ugabaidu mgban oshewo nani.>>

28 Ngwi a fwo ungwɔnɛ nɛ, itukwu gyaabyi loma man a wita owulu gbɛ: <<Oshewo li Atemi mgbi emi Efesu!>>

29 Labɔlabɔ nɛta igeli yɛɛ onɔgbɛ-onɔgbɛ. Ing-gisɛ ntona kye bwalu iGayɔsu beyi Aristakɔ, ongwu li ongwɛ afokyɛ mgbi iPol kye mi iMasido-nia, a si wafɔ ondonyi dafi a li inggise onyi mani kaka imbe okwakye okwukwo.

30 iPol mina okye ewon tɔ iyayi ibyi inggise, kpaa ama okyedɔ gbelon ba.

31 Engyukwo emi idɔ angbeka mi ayɛsɛ na, ama nli oka iPol dɛsɔ tɛkyɛ nun gbɛ non ka yama lele kye ewon kɛ imbe okwakye okwukwo na ba.

32 Okwakye wɛndɛ. Angbeka tole wulu mi itɔdzɛ oka angbeka mi itɔdzɛ idzidza. Angbeka ye itɔdzɛ nkyɛ ma kɛdzɛ imbe na ba.

³³ Emi iJuda tsamu Alekidzanda dzekiyayi ibyi inggise man angbeka mi ibyi inggise tole nyan odze ngwi o ka gbo mani. O si kyo ma abo gbɛɛ nu ma dze shilididi ikye ni ongwu natsondu onagbe ewon, mi inai ma.

³⁴ Ngwi a wa difwi gbɛɛ o li emi iJuda ne, ama duu wulu ondonyi me dafi obyi efa hini gbɛɛ: <<Oshewo li Atemi mgbi emi Efesu!>>

³⁵ Ongye olɔɔɔ mgbi ogalu okwukwo tukwu ma ondu, o nya ibyi inggise gbɛɛ: <<Ema emi Efesu, li eme mi ese ye gbɛɛ igeli mgbi Efesu li ogalu osunu angbodzi Imgbasho ongyaa Atemi ba di ye dafi onodzi mgban, nngwuta kye esho ma dze imbe ne ba?

³⁶ Nghane, dafi a ka tangwe otsitsi ne gbe ba ne, li ayin ni ema yile itukwu bese di kyo unkonyi mi ikwangha ba.

³⁷ Ema gbe engyulo ntonɛ ba mmene, nghaduu a yama yi ozoka unkonyi hona kwu ashu mgbi eyi shanye ba.

³⁸ Nghane, kini iDemetrio beyi ama okyidabo yan dze yi okakewo yi inggise yo, opiikwo lasisa, emi ola kpaa to. Nu ma ka kwelikwo mmanani.

³⁹ Nghaduu ni odze ka dzema ngwi ema mina okye ba yo, li kyeme ni a kye melu mi okwakye ndze mi ola mani.

⁴⁰ Dafi i dze nghane, ungwɔ nkyɔ ine ne a ka yagba maayi be eyi gbɛɛ di li eyi teeye. Eyi ka yagba tangwe mi ikye onɔgbɛ ne naadi nu itɔdze nka me ba.>>

⁴¹ Ngwi o gbɔdze ne ngye mata, o si nu okwakye ganya.

20

IPol nyɛ ongwi iMasidonia yi iGriki

¹ Onɔ ngwi eye wa ngyɛ nɛ, iPol dɛsɔ mbi ama onoyɛyɛ, ngwi o fyuma mfye itukwu nɛ, o nya ma gbɛɛ se egbe oka man kye ofɛ dikye lu iMasidonia.

² O si dzagaba nyɛ imbe nani, o nya ma elodzɛ kpakpa ofyuma mfye itukwu, mi olɛlɛ nɛ o ka kaka iGriki,

³ o la imbe na ofyia eta. Ikyekyɛ emi iJuda wibu okyɔn ungwɔ obube dafi o wewo okaka uwaa lu iSiria mani, nɛ o kyatitukwu yidɔ wikye ka nyɛ ongwi iMasidonia.

⁴ Ama ntawon li iSopata ongwɛ iPerusu ngwu kye mi iBeria, Aristakɔ bɛyi iSekundu yi iGayɔsu emi iTesalonika, mi iDebe, iTimoti kpaa, yi iTacikɔ bɛyi iTrofimu mi ayɛsɛ mgbi Asia.

⁵ Inggisɛ ntonɛ wikye lu ka dzɛ giyi eyi mi iTroa.

⁶ Nghaduu ngwi oga ibredi ongwɛ a kye okwuna wo efu ba wa nyɛ nɛ, eyi kaka uwaa mi iFyilipi kye egbe eda duuse kwa lu ka tu angbeka ntona mi iTroa, eyi la ele ikyidu olɔlɔ.

A kyile iYutuku mi ikwu mi iTroa

⁷ Egbe ongwi ababɔ mi ikyidu* ma eyi kwakye ikye ogyɛ oga. IPol gbɔdzɛ yi ama, ma ikyegbɛɛ o weka olu tegblifan nɛ, o kiyayi yi onya okpaaak-paa yi ama nghataa otu gheefa.

⁸ A gbe ola ipitila dɔto mi ifoozu ongwi esho imbe ngwi eyi kwakye mani.

* **20:7 20:7** Egbe ongwi ababɔ mi ikyidu li egbe iladi mbi emi iJuda. Li egbe ngwi iYesu kyɛ mi ikwu man emi iKrestu kyata yɛɛ egbe osunu Imgbasho mani.

⁹ Ongwongyulo mmafa ngwu a li kwun di iYutuku sòdzé ofé awo le mwuna. Dafi iPol kale kiyayi yi odzé ogbòogbò nẹ, una wa ngwón lu kpini, o si gbese kye esho wa zudòwoke esé man a ka kyon ikwukwò tatso.

¹⁰ Nghaduu iPol tashulu luba esé, o tukwuke ikwò nani tsékwulun. O si nya ma gbée, <<Ka yama teeyi ba na, o dzé oshishe!>>

¹¹ Ta o diyé tóké lu esho kye ghalu ibredi gye yi ama. Ngwi o gbódzè yi ama nghataa ni egbe fa neman, o si lu.

¹² Inggisè ntona si kyi kyelu ongwongyulo mmafa nẹ lu ude oshishe itukwu di fyuma mfye kpakpa.

*IPol nya engyukwo emi Efesu gbée
se egbe oka*

¹³ IPol nya eyi gbée ni eyi nyé ongwi uwaa teyi ongwu lu Aso, ka kye ongwu mi imbe nani, ikyesine o le lu imbe na mi aféese.

¹⁴ Ngwi o tu eyi mi Aso ma, eyi kyon wo uwaa lu iMitilene.

¹⁵ Tegblifan ma, eyi dzata imbe na dzékýo wa to kwekwé yi ibu iKio. Egbe oka nẹ eyi dzékýo dóké ibu iSamosi, di kaka iMiletu tegblifan.

¹⁶ IPol di wewo nu ma fan nyé ongwi eni lu dzata Efesu, ikye ombe onó mi ayese mgbi Asia wuba, lubana i won okaka iJerosalin plé, duuse ni oga iPentikòsu wa gýò.

¹⁷ Mi iMiletu ma, iPol dèso ké Efesu ikye engyukwo emi iKrestu gbée nu ma ba wa tu ongwu.

¹⁸ Ngwi a wa kaka nẹ, o gbò yi ama gbée: <<Ema ye odzèdzè ngwi ani dzé mi onó ngwi ani dzé yi

ema ma duu, wita mi egbe ongwi ababo ngwi ani ba esɛ Asia mani.

¹⁹ N kɔ Otɛ idɔ mi ewo oyile esɛ beyi etse inɛ. N di shitukwu mi ali imbadi yi isɔ ngwi emi iJuda wibu ani mi ele duu.

²⁰ Ema ye n yama yeyikpa ogbo ungwɔ ndzɛ yi oyabo nya ema mi ododa ba, mi udɛ ema hona mbi ibyi inggisɛ kpaa.

²¹ Ani gbɔ nya emi iJuda beyi emi iGriki gbɛɛ li kyɛmɛ nu ma kyatitukwu luba mbi Imgbasho di dzɛ yi oyeyɛ onuunu mbi Otɛ mgbi eyi iYesu.

²² <<Nghanɛ onɛnɛ, Onodzi Osaan si ani le lu iJerosalin, nghaduu n yama ye ungwɔ nka kiyayi yɛn mi imbe na ba.

²³ Kpaa ungwɔ ngwi ani ye li onyi ta, ali ogalu ngwi ani kaka efu duu, Onodzi Osaan li le kwen adɔ gbɛɛ obawi beyi adzɛ ogyeegye dzɛ ani esɛ ma.

²⁴ Nghaduukpaa n kye oshishe mgben gbɛɛ li unkonyi ba, ni ani ki yagba ngyɛlu onya otse-tse beyi idɔ ngwi Otɛ iYesu kye wo ani abɔ nɛ kpata idɔ okyɔ obwendɛ mi Esɔ Osuse mgbi elela mgbi Imgbasho neni.

²⁵ <<Onɛnɛ, n ye ta gbɛɛ inggisɛ onyonyi mi idzidzɛ ema ngwu ani gbeesɔ esuto mgbi Imgbasho nyan, ka yama di ani wuba.

²⁶ Nghanɛ, n le nya ema mi ododa onɔngwunɛ gbɛɛ, n yama dzɛ yi obube mi odzili-dzili mgbi inggisɛ onyonyi ba.

²⁷ Lubana ani fwijiwo onya ema oweka mgbi Imgbasho duu ba.

²⁸ Gbewɛdzɛ ewema beyi ifyungwɔ ama Onodzi Osaan gbe wo ema abɔ gbɛɛ ni ema le di mboma mani. Li inggisɛ ama ongyo emi iKrestu

mgbi Otse†, ngwu ongwu gyaagya yi eyi mgban ntoneni.

²⁹ Ani ye ta gbɛɛ ni ani wa dzita imbe nɛ yɔ, emi idukwɛɛ ibwubwe, ka ba idzidze ema a ka yama dzita ifyungwɔ ba.

³⁰ Mi idzidze ema kpaa, angbeka ka tɔ nka kyata otsitsi, ikye otu ama okyɛdɔ ma.

³¹ Nghanɛ gbɛwɛbyi na! Wɛ na gbɛɛ mi onova eta n yama kwulesɛ okwo ali inggise mgbi ema adɔ mi otu yi onɔ yi etse inɛ ba.

³² Onɛnɛ n kye ema dɔ Imgbasho ubɔ yi esɔ mgbi elelan, nka nu ema she di nu ema okwudɛ mi idzidze ama ngwu a kye ma kyi salu duu.

³³ N yama mina iyudza onzundze hona abashi naadi angwuto mgbi inggise onyi ba.

³⁴ Ema abuema duu ye gbɛɛ abɔ mgbi ani ntone nu ani ungwɔ ngwi ani mina tsatsadu beyi imina mgbi ama okye yi ani kpaa.

³⁵ Alungwɔ ani kyɔ duu, ani tso ema dafi mi itɔ idɔ okwunewo nɛ eyi ka ya emi abubɔ yi emi ootse abɔ kyɛmɛ-kyɛmɛ, ole wɛ elodze ama ngwi Otse iYesu abuan gbɔ mani gbɛɛ: <Mse dze mi onuunu ngha ogbɛ-gbɛ.> >>

³⁶ Ngwi iPol gbɔdze nɛ ngye nɛ, o si gbe akwafɔ kwesɛ yi ama duu bibɔ.

³⁷ Nɛta ama duu si nye yi ikwu otsetse, a tsekwulun di nyan gbɛɛ se egbe oka yi okpitukwu.

³⁸ Ungwɔ nnghao nu eka kplɔkɔ lo ma yɔ, li elodze ngwi o gbɛɛ a ka yama di ongwu wuba nani. Taman a si tawon ka kaka uwaa.

† 20:28 20:28 Otse mmene nɛ li Imgbasho mi olɔɔlɔ angbeka

21

IPol kɛ iJerosalin

¹ Ngwi o nya ma gbɛɛ se egbe oka duu nɛ, eyi si nyɛ ongwi eni byakpa lu iKosu yɛyɛ. Tegblifan ma eyi kɛ iRode di nyɛ lu iPatara.

² Ngwi eyi tu uwaa ongwi nle lu iFonishia nɛ, eyi kaka si kyɛɛ okyɛɛ.

³ Dafi eyi di iSapru kɛ nɛ, eyi nyɛ ongwi atiisɛ mgban mi uwaa lu iSiria. Eyi ka bɛsɛ mi iTai, imbe ngwi iwudza mgbi eyi ka dulu okye mani.

⁴ Ka kpatɛ yi ama onoyɛyɛ angbeka emi imbe nani, nɛ eyi la yi ama ikyidu onyi. Ama okyɛɔɔ ntonɛ, mi ikpewo Onodzi Osaan yegbo gbɛɛ iPol no ka kɛ iJerosalin ba.

⁵ Nghaduu ngwi onɔ mgbi eyi wa ngyɛ nɛ, Eyi dzata imbe na wikye lu iyayi. Ama okyɛɔɔ yi owama beyi engbɛ duu tawo eyi tase mi ifyigeli, neman eyi kwɛsɛ bibo mi ondiiga.

⁶ Ngwi eyi kyɔ eka se egbe oka ngyɛ nɛ, eyi kaka iwudza, man ama si yido lu ude.

⁷ Eyi kiyayi yi agaba mgbi eyi mi iTai ka bɛsɛ mi iPitolemai, imbe na eyi tangba yi ama onoyɛyɛ di dɛ yi ama egbe onyi.

⁸ Tegblifan nɛ, eyi dzita ma wa kaka iSisiria di dɛ ude iFyilipi inggise ogbeeso, o li onyi mbi inggise egyafa ngwu a dulu ma gbɛɛ nu ma gha ungwogyɛ mi iJerosalin mani.

⁹ O dɛ yi engwengyaa nghi enɛ ama nbongyulo waba li yegbo.

¹⁰ Ngwi eyi la imbe na egbe ibyibyi nɛ, oyegbo oka ngwu a li kwun di Agabu kye iJudia ba.

¹¹ Ngwi o nye ba mbi eyi ne, o kyi kyelu okpa obwa oshi mgbi iPol, kye bwa ewon afo beyi abo duu si gbɛɛ, <<Onodzi Osaan gbɔgbɛɛ, <Li ito ofe ne emi iJuda ama nto iJerosalin ka bwa otsungwo okpa ne adi kyon wo Udzengye abo aali.>>

¹² Ngwi eyi fwo ungwɔne ne, eyi beyi inggise ama nto mmanana tekye yi iPol gbɛɛ no ka ke iJerosalin ba.

¹³ Nghaduu iPol gbɛɛ, <<Kɔne ngwi ema le tsukwu dile gbua ani eka? Ani wewo ikye adi obwa-bwa ta ba, kpaa odi kwulu mi iJerosalin ikye iyi mgbi Otse iYesu.>>

¹⁴ Dafi i yee gbɛɛ eyi ka kyɔkyɔ yan gbɛ ba ne, eyi si dze abo ta nyan gbɛɛ, <<Ni oweka mgbi Imgbasho kyɔ.>>

¹⁵ Ngwi egbe ntonɛ wa nye ne, eyi kyi gbelu okye mgbi eyi si lu iJerosalin.

¹⁶ Ama okyedɔ angbeka mi iSisiria wafɔ yi eyi di kye eyi ba ude Mnason, imbe ngwi i wo gbɛɛ eyi ka dze mani. Ongwu nose li ongyulo nkye mi iSapru di li onyi mbi ama okyedɔ emi ababo ntonani.

Okakaakaka mgbi iPol mi iJerosalin

¹⁷ Ngwi eyi kaka iJerosalin ne, ama onoyeye gbɛ eyi abo efa.

¹⁸ Tegblifan ne iPol beyi eyi angbeka duu ke oka di iJensi, engyukwo emi iKrestu mi iJerosalin duu kpaa todze ele.

¹⁹ IPol kye angba kwulu ma di k yatse odze nya ma klekle ungwɔ ngwi Imgbasho kyɔ yi Udzengye mi ikpewo idɔ ngwi ongwu kyɔ mani.

²⁰ Ngwi a fwo ungwɔne mata, a si tse Imgbasho. Ta a nya iPol gbɛɛ: <<Anɔ, o di dafi umbwo

inggisɛ idubu ibyibyi mi iJuda kyatitukwu, di dɛɛ yi itukwu olola ongyo Ola mgbi iMose mani.

²¹ A nya ma gbɛɛ abu le tso emi iJuda ama nto idzidzɛ Udzengye gbɛɛ nu ma kyata dzita Ola iMose, le nya ma gbɛɛ nu ma ka kye engwɛ ma ikyɛ ba hona kyɔ aletɔ mgbi eyi ba.

²² Li kyɛmɛ ngwi a ka fwo gbɛɛ abu badzɛ, nghanɛ li ekyɛ i ka kyɔ?

²³ Ngyɛsɛ kyungwɔ ngwi eyi nya abu mani. Engyulɔ ɛnɛ to mmɛnɛ yi eyi ama nzondu yi Imgbasho.

²⁴ Wafɔ yi ama, ni ɛma wewo lu mi ewo ofwɔ-fwɔ mgbi ama mani di kpa mi ungwɔ ngwi a kyɔ duu, adzi ni a kpalu ma otu. Ta ali inggisɛ ka ye gbɛɛ otsitsi dɛɛ mi odzɛ ngwi a le gbɔ ikpewo abu nɛ ba, kpa i tso gbɛɛ abu abuabu gbɛla yi ola mgbi iMose.

²⁵ Nghaduu mbi Udzengye ama onoyɛyɛ yɔ, eyi teyi lɔ oweka mgbi eyi kɛ mboma gbɛɛ nu ma dɛɛ enggengga mi ungwogye ngwi a kye fifɛ nu angwula, yi eyi, yi mmbwɛ ngwi a ngwɔ mfyumfye bɛyi amah idza.>>

²⁶ Tegblifan nɛ, iPol kye Engyulɔ ntonɛ ka fwo ewo yi ama. Nɛ o si kɛ ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin oka nu ma ye egbe ngwi ewo ofwɔ-fwɔ nɛ ka dondu ngwi a dika nu umba ikyɛ ali inggisɛ mgbi ama mani.

A bwa iPol

²⁷ Ngwi egbe egyafa ntona wa dɛɛ kwekwɛ ongyɛngyɛ nɛ, emi iJuda angbeka mi ayɛsɛ mgbi Asia di iPol mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin. A si kyile etasɛ angbi man a bwan,

²⁸ le teela gbɛɛ, <<Emi Israi, ya eyi abɔ na! Nɛnɛ li ongyulɔ nle tsungwɔ nli ayin ba kpatɛ mi ikpewo eyi yi ola mgbi eyi bɛyi imbe nɛ mani. Ungwɔ oka nbɛ efu yɔ, o gbe emi iGriki kaka ifyudɛ ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin di kwo idza kaka imbe Osaan nɛni.>>

²⁹ (Lubana a tsekise di iTrofimu inggise emi Efesu yi iPol mi ogalu, a si kyi kyelu mi itukwu mgbi ama gbɛɛ iPol kyon kaka ifyudɛ ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin.)

³⁰ Ogalu na duu gbokyɛɛ, inggise kyɛ onyonya mi ali agya duu. Ngwi a kpakli iPol nɛ, a kwon tɔ mi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin, labɔlabɔ nɛta a gbe onufɛ gyɛtukwu.

³¹ Ngwi a le fya ongwɔn nɛ, akwɔ mgbi odzɛ nɛ kaka mbi agyegika mgbi oblakwutɛ mgbi emi iRoma gbɛɛ ogalu iJerosalin duu yɛɛ kwutukwutu.

³² Akponyi man agyegika na gbe engyukwo oblakwutɛ angbeka bɛyi engbɛ oblakwutɛ si tsinya lukwu ibyi inggise. Onɔ ngwi emi ablodzɛ ntona dili agyegika bɛyi eblakwutɛ mgban nɛ, a nya ogbo iPol ibe.

³³ Ta agyegika na ba wa bwa iPol di woola gbɛɛ nu ma bwan adi yi ashi efa. Nɛ o si byun itɔ inggise ngwu o dzɛ bɛyi ungwɔ ngwi o kyɔ mani.

³⁴ Mi idzidzɛ ibyi inggise ntona angbeka tole gbɔ itɔdzɛ idzidza mi ela okwukwo, angbeka di li itɔdzɛ idzidza, ngwi i fyumfye gbɛɛ agyegika na no difwi otsitsi odzɛ mi ikye onɔgbɛ nɛ, o si woola nu ma kye iPol lu ogalu oblakwutɛ.

³⁵ Dafi iPol wa to afɔ otɔkɛ ozu nɛ, ablodzɛ mgbi ibyi inggise ntona she nyɛɛ i yɛɛ gbɛɛ oblakwutɛ

ntona ka kyon kye-kye.

³⁶ Ibyi inggise ama nkye ma iyikpa ma tole wulu gbɛɛ, <<Ngyelu yan na!>>

IPol gbɔdzɛ yi ijji inggise

³⁷ Dafi ama oblakwutɛ wewo okye iPol lu ogalu mgbi ama nɛ, o si byi agyegika gbɛɛ, <<Nin gbɔdzɛ yɔɔ lɔ?>>

Agyegika na byun gbɛɛ, <<O li gbɔ iGriki wɛ?

³⁸ Abu li inggise Igyibiti ngwu wita eye di gbe ama ongwɔ inggise idubu enɛ lu imbe okplagada onoka nose ma wɛ?>>

³⁹ IPol si nu uka gbɛɛ, <<Ani li emi iJuda, n kye mi iTasu mi ogalu iSilisia, ogalu ingblimɔ. Tsuutsu nin gbɔdzɛ yi inggise ntoneni.>>

⁴⁰ Ngwi o gbɛ ofɛ mbi agyegika nɛ, iPol kwudzekɛ afɔ otɔkɛ ozu di kya ibyi inggise ntona abɔ. Ngwi a dede nɛ, o gbɔ yi ama mi ondu Aramai gbɛɛ:

22

¹ <<Emi ongwunani beyi emi otsani, gadɔ dafi ani ka natsondu ewen onɛnɛ nɛni.>>

² Onɔ ngwi a fwon le gbɔdzɛ yi ama mi ondu Aramai nɛ, a si zumyɛ.

Neta iPol gbɛɛ:

³ <<Ani li inggise iJuda, a mba ani mi iTasu mi iSilisia, kpaa ani she mi igeli nɛni. Mi abɔ mgbi iGamalie a nye ani klekle mi ola mgbi emi otseyi, n di fyumfye itukwu mbi Imgbasho yeye dafi ema kpaa dze inɛ nɛni.

⁴ Ani nu ama okyedɔ Ofɛ nɛ iso nghataa kaka ikwongye mgbi ama, di bwa engyaa yi engyulo gbe ma wo obawi.

⁵ Okwukwo inggise ofife beyi engyukwo okwakyɛ duu kpaa ka kyɔ obwɛnde. A di nu ani afe ke mbi emi ongwunɔma ama nto iDamasiko, ikye oka bwa ma dafi emi obawi mani, gbe ma ba iJerosalin wa kwo ma ado.

⁶ <<Mi onɔ idzidze ude ngwi ani dze kwɛkwɛ okaka iDamasiko neta, osa tɔkyɛ esho wa dzaniwo akponyi.

⁷ Man ani gyɛke ese si fwo ela le gbɔ yi ani gbɛɛ, <ISol! iSol! Kyɔsine ngwi abu le nu ani iso?>

⁸ Ani byun gbɛɛ, << <Li abu emɛ Otse?

O nya ani gbɛɛ, << <Ani li iYesu ongwi iN-adzareti, ngwu abu le nun iso mani.

⁹ Ama nkyɛ yi ani di osa nani, kpaa a fwo ela mgbi ongwu nle gbɔdze yi ani ma ba.

¹⁰ Ani byun gbɛɛ, << <Li alungwɔ ngwi ani ka kyɔ?>

Otse nya ani gbɛɛ, << <Kyato; lu iDamasiko. Mi imbe na a ka nya abu alungwɔ ngwi a kye dze gbɛɛ abu ka kyɔ duu.>

¹¹ Ama nkyɛ yi ani ma byi ani abɔ kaka iDamasiko, ikyesine osa na bulu ani ine.

¹² <<Ongyulɔ iyin gbɛɛ Anania ba owa di ani. O li ngyo ola saan di dze yi mmwe mbi emi iJuda ama nto imbe na duu.

¹³ O kwulese dze ani ke agya si nya ani gbɛɛ, <<Ongwunani iSol, ine mgbi abu no kwulu!>> Mi onɔ na yeye ta ani yagba dun.

¹⁴ <<O si nya ani gbɛɛ, <Imgbasho mgbi emi otseyi dulu abu gbɛɛ ni abu ye oweka mgban di di Ongwu Nle Nyaan na diye fwo odze mi ondun.

¹⁵ Abu ka li obwɛnde mgban mbi inggise duu mi ungwɔ ngwi abu di diye fwo neni.

¹⁶ Ma li ekye ngwi abu le fe onene? Kyato, kwu mi iyi mgban nu ma kyo abu iBatisima di salu ali ibwubwe mgbi abu ngwuta.>

¹⁷ <<Ngwi ani ye luba iJerosalin dile bibo mi ozu okwukwo osunu Imgbasho ne, ani di ine odiidi

¹⁸ di di Otse iYesu le gbodze yi ani gbɛɛ, <Lu dzata iJerosalin Ple, ikyesine a ka gbela obwendɛ mgbi abu onuunu ikye ani ba.>

¹⁹ Nghaduu ani gbɛɛ, << <Otse, inggise ntonɛ ye ani dafi ani kyikyɛ mi ozu okwakyɛ mgbi emi iJuda kpatse, ikye ogbe ama nnoyeyɛ mi iyi mgbi abu wo obawi di gbo ma ibe mani.

²⁰ Ono ngwi a tsengwo iStivin ikyegbɛɛ o le kyo obwendɛ mi iyi mgbi abu ma, ani kwudze ele di gbela yi ongwɔngwɔ mgban di ngyo angwuto mgbi ama nle ngwɔn mani.>

²¹ <<Ta Otse iYesu si nya ani gbɛɛ, <Lu, ani ka do abu eso lu kpini mbi Udzengye.> >>

IPol inggise iRoma

²² Ibyi inggise gadɔ mbi iPol nghataa o gbodze ne ngyɛ. Man a kyile ela ondonyi gbɛɛ, <<Ngwɔn na, o mɛ odze oshishe ba!>>

²³ Dafi a le wulu di fwadulu angwuto mgbi ama ngwuta dile tombulu ke esho ne,

²⁴ agyegika nu ondu nu ma kye iPol kaka ogalu oblakwutse. O nu ondu gbɛɛ nu ma gbon di byun ita, nu ma ye ungwɔ nkyɔ duuse ibyi inggise tole fan ela ngha mani.

²⁵ Dafi a nan lasɛ ogbon ne, iPol byi ongyukwo oblakwutse nkwudze mmana ma gbɛɛ, <<Li ola ni abu gbo inggise iRoma ngwu a gbon ikwo di tun yi obube ba kpaa ibee?>>

²⁶ Ngwi ongyukwo na fwo ngha nɛ, o kɛ mbi okwukwo ogbakwu na ka kye tson gbɛɛ, <<Li ekyɛ abu le kyɔ? Inggisɛ nɛ li inggisɛ iRoma.>>

²⁷ Okwukwo ogbakwu na kɛ mbi iPol ka byun gbɛɛ, <<Nya ani n di abu li inggisɛ iRoma.>>

O gbɛɛ, <<Ɛɛn, ani li inggisɛ iRoma.

²⁸ Nɛ okwukwo ogbakwu na gbɛɛ, <<Ani kpa udza she ikye oyɛɛ inggisɛ iRoma.>>

iPol nyan gbɛɛ, <<Nghaduu ani yɔ ani li imba mgbi iRoma.>>

²⁹ Ama nwewo obyin ita ma byakpa yeyikpa. Okwukwo ogbakwu na abuan ewo waa lon onɔ ngwi o difwi gbɛɛ iPol li inggisɛ iRoma kpaa ongwu tan itse mani.

IPol kɛdzɛ inɛ okwakye mgbi emi iJuda

³⁰ Tegblifan, ngwi i mina agyegika na oye itɔdzɛ yeyɛ ngwi emi iJuda gbe odzɛ tukwu iPol ewo nɛ, o shan adi ta di nu ondu ni engyukwo ama ofifɛ beyi okwakye mgbi engyukwo duu kwakye. Ta o si kye iPol ba non dzɛkunto mi iyayi ma.

23

¹ iPol kye inɛ byi okwakye mgbi engyukwo emi iJuda yeyɛ si gbɛɛ, <<Emi engwunani, ani kyidɔ mgbi ani mbi Imgbasho mi itukwu asisa nghataa ba inɛ.>>

² Mi odzɛ nɛ okwukwo inggisɛ ofifɛ Anania nu ama nkwulesɛ to kwɛkwɛ yi iPol ondu gbɛɛ nu ma gbobun ondu.

³ Nɛ iPol nya Anania gbɛɛ, <<Imgbasho ka ta abu afɛ, abu inggisɛ ikpala nɛni! Abu sɔ mmana

le gbɔ ani ikwɔ mi odzɛɛdzɛ mgbi Ola, nghaduu abu abuabu foola mi onu ondu gbɛɛ nu ma ta ani afe!>>

⁴ Ama nkwudze yi iPol ntona byun gbɛɛ, <<Abu shitukwu le fya okwukwo inggise ofife mgbi Img-basho itoo?>>

⁵ IPol gbɛɛ, <<Engwunani, ani yama ye gbɛɛ o li okwukwo inggise ofife ba, lubana a lo gbɛɛ, <Ka gbɔdzɛ obube ikpewo inggise ogbe emidabu teyi ba.> >>

⁶ Ngwi iPol ye gbɛɛ angbeka li emi iSadusi angbeka di li emi iFarasi nɛ, o makwɔ yi okwakye mgbi engyukwo ntona gbɛɛ, <<Emi ongwunani, ani li inggise iFarasi, di li ongwɛ inggise iFarasi. A le gbɔ ani ikwɔ ikyegbɛɛ ani kye eka byi okyɛɛ-kyɛɛ mi ikwongye.>>

⁷ Onɔ ngwi o gbɔdzɛ nɛ ngha nɛ, odzɛ oshiishi tɔ mi idzidze mgbi emi iFarasi bɛyi emi iSadusi, man okwakye na gheefa.

⁸ (Emi iSadusi noyɛyɛ gbɛɛ okyɛɛ-kyɛɛ mi ikwu, bɛyi engyɛsɔ naadi emi onodzi dzɛma ba, kpaa emi iFarasi noyɛyɛ mi ungwɔ ntonɛ duu.)

⁹ Odzɛ oshiishi yɛɛ okwukwo nɛman etsetse mgbi ola angbeka ama nli emi iFarasi tokɛ unto di tangwɛ kpɔklɔɔ gbɛɛ, <<Eyi tu unkonyi obube mbi inggise nɛ ba,>> A byi ma gbɛɛ, <<Ni li onodzi hona ongyɛsɔ gbɔdzɛ yan ma yɛ?>>

¹⁰ Odzɛ oshiishi na yɛɛ eye man okwukwo ogbakwu na mio gbɛɛ a ka kyi fwalu iPol ambulu-ambulu. O woola gbɛɛ oblakwutse nu ma ka kyen kyi gbelu mi abɔ mfye yilen luba ogalu oblakwutse.

¹¹ Mi otu ongwi egbe na Otse wa dzeke yi iPol nyan gbɛɛ, <<Fyumfye itukwu! Dafi abu gbɔdze mgbi ani mi iJerosalin na, li ngha ngwi abu dika gbɔ kyeme mi igeli iRoma aali.>>

A wibu ongwɔ iPol

¹² Mi egbegbe ne emi iJuda kwakye di bwalu ondu mi ofaafa gbɛɛ ama ka gye hona wa ungwɔ ba sede ama ngwɔlu iPol.

¹³ Inggise ngha ngwusefa ama nwodze mi ondu obwa-bwa neni.

¹⁴ A ke mbi engyukwo ama ofife beyi engyukwo emi iJuda ka nya ma gbɛɛ, <<Eyi bwa mi ofaafa kpɔklɔɔ gbɛɛ eyi ka gye unkonyi ba sede eyi ngwɔlu iPol.

¹⁵ Nghawane, ema yi okwakye mgbi engyukwo emi iJuda dɛsɔ mbi okwukwo ogbakwu mi ikpala no kyen ba mbi ema gbɛɛ, i mina ema ofwo itɔdze saan mi odze mgban. Eyi wewo ogbongwon duuse no wa to mmeneni.>>

¹⁶ Kpaa ngwi ongwɛ ongwunɔ iPol fwo ngha ne, o lu ogalu oblakwutse ka nya iPol.

¹⁷ Ta iPol kwu ongyukwo oblakwutse ntona onyi ela nyan gbɛɛ, <<Kye ongwummafa ne ke mbi okwukwo ogbakwu, o dze yi odzimɔ onyan.>>

¹⁸ Nghane o kyon ke mbi okwukwo ogbakwu nani. O nyan gbɛɛ, <<IPol inggise mi obawi na dɛsɔ mbi ani nya ani gbɛɛ ni ani kye mmafa ne ba mbi abu ikyekye o dze yi odzimɔ onya abu.>>

¹⁹ Okwukwo ogbakwu na byi ongwongyulo mmafa na abɔ, kwon lu enggengga si byun gbɛɛ, <<Li ali odze ngwi abu dzeɣan onya ani?>>

²⁰ O nyan gbɛɛ, <<Emi iJuda bwondu onya abu ni abu kye iPol ba okwakye mgbi engyukwo emi iJuda ekeka mi ɛwɛ gbɛɛ ama mina oye itɔdze yeye mi odze mgban.

²¹ Ka gbela yi ma ba, ikyesine inggise nga ngwusefa da to oshɛ le fan. A fa gbɛɛ ama ka gye hona wa ungwɔ ba sede ama ngwɔ iPol. A wewo ngye onɛnɛ le fɛ ogbela-gbela mgbi abu mi oweka mgbi ama.>>

²² Okwukwo ogbakwu na wo ongyulo mmafa na ofɛ di kwon adɔ gbɛɛ, <<Ka nya inggise onyi kpaa gbɛɛ di abu nya ani odze nɛ loo.>>

A nyine iPol lu iSidzaria

²³ Ta o kwu engyukwo mgbi ama oblakwutɛ efa ela si nu ma ondu gbɛɛ, <<Gbe oblakwutɛ ideli efa yi ama otɔ mmya ngwuseta dɔn iwyo beyi emi ashɔ ideli efa nu ma wewo okɛ iSisiria mi obyɛ egyanɛ mi otu inɛ.

²⁴ Di wewo yi mmya angbeka nka kye iPol kɛ mbi iGɔna iFelisi saan mani.>>

²⁵ O lo afɛ sini:

²⁶ IKladɔsu iLisia, Ugabaidu, iGɔna iFelisi:

N ta abu angba.

²⁷ Inggise nɛ emi iJuda bwan di wewo ongwɔn, kpaa ani ba yi ibyi oblakwutɛ wa nagban, ikyekye ani fwo gbɛɛ o li imba mgbi iRoma.

²⁸ Ani mina oye ungwɔ ngwi a le gbe odze tukwun ewo mani, nghanɛ ani kyon ba mbi okwakye mgbi engyukwo emi iJuda.

²⁹ Man ani wa difwi gbɛɛ a le gbe odze tukwun ewo mi ikye ola mgbi ama, nghaduu

itɔdɛ onyi ngwi a nu ngwi me ongwɔn hona kyen wo obawi dzema ba.

³⁰ Ono ngwi a nya ani ungwɔ ngwi a kye weka okya yi inggise ne mata, ani kyon deso lu mbi abu akponyi. Ani di nu ondu gbɛɛ ama ngbe odɛ tukwun ewo ntona nu ma gbo itɔdɛ mgbi ama ma nya abu.

³¹ Nghane oblakwutse ntona kyido ngwi a nu ma ondu mani, a kye iPol wafɔ yi ama kyon lu byulu kaka Antipatri mi otu nani.

³² Tegblifan ma emi mmya tawon lu kpaa emi afɛɛɛɛ yɔ yido luba ogalu mgbi oblakwutse.

³³ Ngwi emi mmya ntona ka kaka iSisiria ne, a kye afɛ ma nu iGɔna di kye iPol kpaa won abɔ.

³⁴ IGɔna gbo afɛ na si byita ayese ngwi o kye ele mani. Ngwi o difwi gbɛɛ o kye mi iSilisia ne,

³⁵ o gbɛɛ, <<Ani ka fwo odɛ mgbi abu mi ono ngwi ama ngbe odɛ tukwu abu ewo kaka mmene mani.>> Ta o wo ma ola gbɛɛ nu ma kye iPol lu ude uto iHerude ka ngyon.

24

A fwo iPol ikwɔ mi inai iFelisi

¹ Ngwi i kye egbe eda ne okwukwo inggise ofife Anania ba wa kaka iSidzaria yi engyukwo angbeka beyi inggise oye ola iyin di iTetulo, a si gbe itɔdɛ ngwi a le gbe odɛ tukwu iPol ewo mi ele ma to iGɔna ese.

² Ngwi a kwu iPol ela kaka ifun ne, iTetulo kye itɔdɛ mgbi elikwɔ mgban tso iFelisi gbɛɛ, <<Eyi to mi iyu mi abɔ abu ono she, ine mgbi abu odiidi na di ba yi okiyayi mi ese neni.

³ Ugabaidu iFelisi, mi ali imbe yi ali ofe duu, eyi gbela ungwɔnɛ di gbede nu abu kwuba.

⁴ Nghaduu ombe abu onɔ bayɔ, n le bɔ gbɛɛ o ki shitukwu diyɛ fwo eyi gwee.

⁵ <<Eyi difwi gbɛɛ inggise nɛ li inggise oteeye, o li tu ola eye wo mi idzidze mgbi emi iJuda mi ɛɛ duu. O li inggise ogbe emi iNadzareti teyi mi eye

⁶ o di fya okye ayiwi kaka ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin; nghanɛ eyi kpaklin. [Di mina ogbon ikwɔ mi ola mgbi eyi.

⁷ Kpaa agyegika iLisia ba mfyumfye wa kyon kyɛ lafwa mbi eyi,

⁸ kwu ama nkwun elikwɔ ntonɛ ela nu ma ba]*, ni abu byi ma ita abuabu ta abu ka yagba otu otsitsi mi odze ngwi eyi gbe le tukwun ewo ntoneni.>>

⁹ Emi iJuda ntona gbela wo odze ngwi a gbe tukwun ewo ntonani, dile tso gbɛɛ odze ntonɛ li otsitsi.

¹⁰ Ngwi iGɔna kyɔ iPol abɔ gbɛɛ no gbɔdze nɛ, o si wita ogbɔdze gbɛɛ: <<Ani ye i kye onova ibyibyi ngwi abu li inggise ogbiikwɔ mi ɛɛ neni; nghanɛ n dze yi atsa onatsondu ewen.

¹¹ O ka yagba byi inggise angbeka fwo i ngha egbe iwyodefa waba ngwi ani kɛ iJerosalin oka sunu.

¹² Ama ogbe odze tukwu ani ewo ntonɛ yama din le tangwodze yi inggise onyi mi ozu okwukwo osunu Imgbasho hona tu inggise wo mi ozu okwakye mgbi emi iJuda naadi mbeka onyonyi mi ogalu ba.

* 24:8 24:8 Ambulu nɛ dze mi olɔɔɔ angbeka ba.

¹³ A dika yagba nu osa mi odze onyi ngwi a gbe le tukwu ani ewo ne ba.

¹⁴ Nghaduu, ani gbela dafi engyukwo mgbi ama tsewe gbɛɛ ofe mgbi Otse ngwi ani le kyedo na li ayin ba mani. Kpaa ani kale sunu Imgbasho ngwi emi otsikyani sunu mani. Ani di noyeye mi alungwo ngwi a lo mi ola mgbi iMose beyi afe mgbi ama ogbese duu

¹⁵ ani di dze yi ewe ogbe byiibyi mbi Imgbasho ungwonyi dafi inggise ntoneni, gbɛɛ emi osaan beyi emi imbali duu ka kyeɛ mi ikwu.

¹⁶ Nghane ani li fya alono ni itukwu mgbi ani dze saan mi ine Imgbasho beyi inggise.

¹⁷ <<Ngwi ani wa dzema ba onova ibyibyi ne, n ba iJerosalin ikye okye umba wa nu emiden emi adze di fife nu Imgbasho.

¹⁸ Ani fwolu ewani yee saan mi ono ngwi a tu ani mi ifyude ozu okwukwo osunu Imgbasho le kyungwone mani. Ibyi inggise to yi ani hona ani ndeye yi inggise oka ba.

¹⁹ Nghaduu emi iJuda angbeka to ayese mgbi Asia, ngwi i gbuo a ki to mmenene mi inai abu nu ma sulu obwende obube ikpewo ani yo a ki kyɔ.

²⁰ Hona ama nto mmenene nu ma gbo ungwɔ obube ngwu ma tu mbi ani mi ono ngwi ani kwudze mi inai okwakyɛ mgbi engyukwo emi iJuda mani.

²¹ Li mi ikye ungwɔ onyi ngwi ani kyile ela esho ono ngwi ani kwudze inai ma na ta: <Li itɔdze mgbi okyee mi ikwu ngwi abu le gbo ani ikwo ine aani.> >>

²² Nghane iFelisi n ye odze Ofɛ mgbi Otse saan ne, tsamu egbe ikwo lu iyayi. O gbɛɛ, <<Ni iLisia

okwukwo ogbakwu wa ba ta n ka ngyelu ikwo mgbi abu neni.>>

²³ O wo ongyukwo oblakwutse ola gbɛɛ no nu ma ngyo iPol kpaa nu ma ka kyon tukwu ba di nu emi okan ofɛ nu ma tobyun mi imina mgban.

²⁴ Ngwi egbe nye gwee nɛ, iFelisi yi owan iDrusila, nli ongyaa emi iJuda na waba. O dɛsɔ nu ma kye iPol ba wa fwon dafi o le gbɔdze oyeye onuunu mbi iYesu iKrestu mani.

²⁵ Dafi iPol le tsuutsa mgbi odze saan, yi obwa ewo fyii beyi ikwo ogbɔgbɔ nkyɛ iyayi nɛ, imio wo iFelisi man o gbɛɛ, <<I gyo ngha tsatso! O ka yagba lu. Nin wa tu onɔ ta, n ka dɛsɔ mbi abu.>>

²⁶ Mi itɔnɔ na, iFelisi tsewe gbɛɛ iPol ka kye akwatsa wo ongwu ondu, nghanɛ o tonya odɛsɔ mbon ba.

²⁷ Ngwi i nye onova efa nɛ, iPoshio iFestusu dɔkɛ uto gbikye iFelisi, kpaa ikyegbɛɛ i mina iFelisi okyumse yi emi iJuda nɛ, o dzata iPol mi obawi.

25

iFestusu gbɔ iPol ikwo

¹ Ngwi iFestusu gyuuto kye egbe eta nɛ, o dzata iSisiria lu iJerosalin,

² imbe na engyukwo ama ofife beyi engyukwo emi iJuda ba mbon wa gbe itɔdze obube mgbi iPol tonkɛ esɛ.

³ A si byakpa mina abɔ oyaaya mbi iFestusu gbɛɛ, no tobyi ama kye nyine iPol luba iJerosalin maama, ali ma a le wewo owa kwo ofɛ ngwɔn.

⁴ iFestusu nu uka gbɛɛ, <<A kye iPol dzeke iSisiria, ma ani abuen kpaa n le kɛ ele dzikan-dzikan.

⁵ Yeba non kɔɔ obube yɔ, ni ama ogbe ema teyi angbeka wafɔ yi ani ka gbɔ obube ngwi o kɔɔ ma, mi imbe nani.

⁶ Ngwi iFestusu kye egbe egyata naadi iwyo yi ama nɛ, o si lu iSisiria, tegblifan nɛ o kwu ela gbɛɛ nu ma kwakye mi opiikwɔ di noola gbɛɛ nu ma kye iPol ba mbi ongwu.

⁷ Ngwi iPol wa to nɛ, emi iJuda ama nkɛɛ mi iJerosalin ba ma loka won, gbe odzɛ okwulewo ama nli otsitsi ba le tukwun ewo.

⁸ Ta iPol si natsondu gbɛɛ: <<N kyungwɔ obube onyi mi ikpewo ola mgbi emi iJuda naadi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJerosalin hona iSidza ba.>>

⁹ Ngwi i mina iFestusu okyungwɔ gbɛɛ no kpa emi iJuda nɛ, o nya iPol gbɛɛ, <<O ka gbela okɛ iJerosalin azukwu ni ani ka fwo abu ikwɔ mi itɔdzɛ obube ntonɛ wɛ?>>

¹⁰ iPol gbɛɛ: <<Ani kwudzɛ mi opiikwɔ mgbi iSidza oneneni, li imbe ngbuo gbɛɛ a ka gbɔ ani ikwɔ aani. Abu abuabu ye saan n kɔɔ emi iJuda obube onyi ba.

¹¹ Kini ani kɔɔ obube yɔ, n fwa okwulu ba. Kpaa ni odzɛ obube ngwi emi iJuda gbe tukwu ani ewo nɛ li otsitsi bayɔ, inggise onyi sulu ofɛ okye ani wo ma abɔ ba. N tɛkye ni iSidza abuon fwo ani ikwɔ!>>

¹² Ngwi iFestusu kye bwalu ondu yi ama osɔ ikwɔ yan nɛ, o nya iPol gbɛɛ: <<O tɛkye nu iSidza nɛ li mbi iSidza o ka kɛ!>>

iFestusu tsɛwodzɛ yi Uto Agripa

¹³ I kye ongwɛ egbe gwee nɛ Uto Agripa yi iBenisi kaka iSisiria oka kye mmwɛ nu iFestusu.

¹⁴ Ngwi i yɛɛ gbɛɛ a ka la egbe ibyibyi mi imbe na nɛ, iFestusu kponya odzɛ mgbi iPol na yi uto. O gbɛɛ: <<Inggisɛ oka dze mmɛnɛ ma ngwu iFelisi dzanta wo obawi.

¹⁵ Ono ngwi ani kɛ iJerosalin ma, engyukwo ama ofifɛ yi engyukwo mgbi emi iJuda gbe odzɛ obube tukwun ewo di gbɛɛ nu ma ngwɔn ikwɔ.

¹⁶ N nya ma gbɛɛ yama li aletɔ mgbi emi iRoma okye inggisɛ nu ama ngbe odzɛ obube le tukwun ewo ba, sede a ka nun ofɛ no natsondu ewon mi odzɛ obube ngwi a gbe tukwun ewo mani.

¹⁷ Ono ngwi a ba mmɛnɛ yi ani ma, ani mbe ono yi ikwɔ na wuba, kpaa n byakpa kwu ela ni a kwakye mi ozu ikwɔ tegblifan si nu ma kyon ba.

¹⁸ Ngwi ama ogbe odzɛ tukwun ewo kyato ogbodze nɛ, a yama kwu iyi ungwɔ obube ama ani tsɛwɛ ma ba.

¹⁹ Ungwɔ ngwi a yɛ kyo yɔ, a yɛ le gbɔ onɔgbɛ biyan mi ikye odzɛ Imgbasho mgbi ama beyi odzɛ mgbi inggisɛ ikwukwɔ ngwu a kwun di iYesu ngwu iPol le tso gbɛɛ o dze oshishe nani.

²⁰ I wo ani endɛ dafi n ka kya mi itɔ ikwɔ nɛ mani; nghane n yɛ byun ita ni o ka gbela kɛ iJerosalin nu ma ka kya mi itɔdze ntonɛ yɔ.

²¹ Ngwi iPol tɛkyɛ gbɛɛ nu ma kye ongwu nu dafi oweka mgbi ongyufa dze ma nɛ, n woola gbɛɛ nu ma kwunewo ongyon saan nghataa ba ono ngwi ani ka kyon kɛ mbi iSidza mani.>>

²² Ta Agripa nya iFestusu gbɛɛ, <<I mina ani ofwo ongyulo nɛ abuen.>> O gbɛɛ, <<Ekeka ta o ka fwon.>>

IPol mi inai Agripa

²³ Tegblifan nɛ, Agripa yi iBenisi wewo datu kaka ozu okwakye yi engyukwo oblakwutse ama olongbo-longbo beyi ama ogbe inggise teyi mi ogalu nani. IFestusu si woola nu ma kye iPol kaka ifun.

²⁴ IFestusu gbɛɛ: <<Uto Agripa yi ema ama nto mmɛnɛ yi eyi duu, ema di ongyulo nɛ loo! Emi iJuda duu biibe yi ani mi iJerosalin beyi iSidzaria mmeneni, le feela gbɛɛ o mɛ ngwi o ki dze oshishe wuba.

²⁵ N difwi gbɛɛ o kyungwo mɛ ondu ikwu ba, kpaa ikyegbɛɛ o kye akwo mgban kɛ mbi ongyufa nɛ, n kye weka okyon dɛso lu iRoma.

²⁶ Nghaduu n sulu itɔdze onyonyi ngwi n ka lo nu Ugabaidu ikye inggise nɛ ba. Nɛ n kyon ba inai ema duu, onghaangha duu yo mbi abu uto Agripa, azukwu ni ema kyan di kana n ka tu itɔdze ngwi n ka lo.

²⁷ Lubana i tso ozoyeye ba, olo itɔdze obube ikye inggise obawi ba ta kyon dɛso lu mbi Ugabaidu.>>

26

¹ Nɛ Agripa nya iPol gbɛɛ, <<N nu abu ofɛ gbɔdze mgbi abu mani.>> Neta iPol kyo abo si wita ogbondu ewon gbɛɛ:

² Uto Agripa ikyese dɛn okwudze inai abu inɛ ogbondu ewani mi ungwɔ obube ngwi emi iJuda gbe tukwu ani ewo duu nɛni,

³ onghaangha duu ngwi abu ye aletɔ beyi angwodze mgbi emi iJuda saan nɛni. Nghane n tɛkyɛ nu abu shitukwu gen ado saan.

⁴ <<Emi iJuda duu ye odzɛɛdze mgbi ani kyɛ ongbɛ, mi okyɛɛ esɛ mgbi ani mi esɛ mgbi ani, bɛyi iJerosalin kpaa.

⁵ A teyi ye ani onɔ kɛ onɛnɛni dika kɔ obwendɛ, ni imina ma yɔ, ani li emi iFarasi ama ngwu nghao fyumfye mi odzɛ Imgbasho mgbi eyi nɛni.

⁶ Ikyenghanɛ li mi ikye ɛwɛ ogbe byiibyi mi ondu odzɛɛdze ngwi Imgbasho dzɛ yi emi otseyi ma ngwi a le fwo ani ikwɔ inɛ aani.

⁷ Li ondu odzɛɛdze ngwi agwɔ mgbi eyi iwyo-defa le sunu Imgbasho onɔ yi otu gbɛɛ ni ama wa di dafi i ka ba mani. Uto dee, li ikye ɛwɛ ogbe byiibyi nɛ ngwi emi iJuda le dulu ongwufabɔ mbi ani aani.

⁸ Kɔnɛsɛ i fyi ema mfye onoyɛyɛ gbɛɛ Imgbasho li kyile inggise mi ikwu?

⁹ <<Ani abuani kpaa teyi gbela gbɛɛ i gbuo nin kɔ alungwɔ ama ndzɛ kyɛmɛ duu ikye okye afɔ twɛsɛ yi iyi mgbi iYesu ongwi iNadzareti nɛni.

¹⁰ Di li ungwɔ ngwi ani kɔ mi iJerosalin yɛyɛ kpaa aali. Mi ogbela-gbela mgbi engyukwo ama ofife n gbe emi osaan kwuba woke obawi, ani di li onyi mbi ama nwo abɔ ogbela gbɛɛ ni a gbɔ ma ikwɔ ngwɔ ma.

¹¹ Onɔ ibyiibyi n kyikye mi ozu okwakye mgbi emi iJuda idzidza-dzidza ikye okwo ma adɔ, di li fya osi ma nu ma fya Imgbasho ito. Dafi itingga kɔ ani yi ama ma, n lu anengye kpaa oka nu ma iso.

¹² N kyɛɛ okɛ itɔ agaba nɛ mi iDamasiko mi ondu onuunu yi ogbela-gbela mgbi engyukwo ama ofife.

¹³ Uto dee, ngwi onɔ dɔ idzidze ude ngwi ani kye ofe dikye le ke ne, ani di osa kye esho, gbosa ngha onɔ, naabo yawo ani yi ama nwafo yi ani mani.

¹⁴ Eyi duu zudo woke ese, man ani fwo ela le gbo yi ani mi ondu Aramiki* gbɛɛ, <iSol, iSol, kyone abu le nu ani iso ngha? Mnda ka yagba kye afo twese yi okwuta ogbon ba.>

¹⁵ <<Ta ani byita gbɛɛ, <Li abu emɛ, Otse?> Otse nu uka gbɛɛ, << <Li ani iYesu ngwu abu le nu ani iso mani.

¹⁶ Onene kyato dzekunto. Ani mblegba tu abu ikye okye abu yee onghido beyi obwende mi ungwɔ ngwi abu di mbi ani beyi ungwɔ ani ka tso abu mani.

¹⁷ N ka nagbe abu mi abo emidabu yi abo Udzengye. N le dɔ abu eso mboma

¹⁸ ikye okwulu ma ine di kyata ma mi iyifu luba osa, beyi mfye mgbi iSatan luba abo mgbi Imgbasho, azukwu ni a dzita ma yi ali ibwubwe di gbe ma toke mbonyi yi ama ngwu a salu ma yee saan mi oyeye onuunu mbi ani mani.>

¹⁹ <<Nghane, uto Agripa, n yama nghaado mi ine odiidi nkye esho na ba.

²⁰ N wita mi iDamasiko, luba iJerosalin yi iJudia duu, beyi Anengye kpaa. N gbeeso gbɛɛ nu ma kyata luba mbi Imgbasho nu ma di tso okyata-kyata mgbi ama mi okyɔɔkyɔ.

²¹ Li itodze ngwi emi iJuda kpakli ani mi ifyude ozu okwukwo osunu Imgbasho di fya ongwɔ ani ma aali.

²² Nghaduu n tu otobyi-tobyi mgbi Imgbasho nghataa ba ine, n di kwudze mmene ikye okyɔ

* 26:14 26:14 Hona iHibru

obwendɛ nya ama nshewo bɛyi ama n yeyikpa kpaa. Ani le gbɔdze onyonyi ngha ungwɔ ngwi ama ogbɛɛɛ bɛyi iMose gbɛɛ ka wa kyɔ ma ba

²³ gbɛɛ iMedzaya ka gyadze, ngwi o di li inggise ongwu ababo owa kyɛɛ mi ikwu nɛ, o ka gbɔ osa nya emidan bɛyi Udzengye.>>

²⁴ Duuse ni iPol ngyɛlu ogbondu ewon yɔ, iFestusu dzan elodze ondu, o gbɔ mi ela esho gbɛɛ, <<Eka kwagbɔdɔ loo iPol! Afɛ mgbɔɔ okpayi kwuba nɛ nu ikye kyata loo.>>

²⁵ iPol gbɛɛ, <<Ikye kyata lo ani ba, ugabaidu iFestusu,>> <<Odze ngwi ani le gbɔ li otsitsi di li ingblimɔ.

²⁶ Uto bɛ yi ungwɔ ntonɛni, n ka yagba gbɔdze biyan itukwu asisa. N noyɛyɛ gbɛɛ ungwɔ ntɔnɛ onyi kpaa byulu lon mi ikye waba, ikyekye a kyon mi odaada ba.

²⁷ Uto Agripa, abu nu ama ogbɛɛɛ oyɛyɛɛ? N ye o nu.>>

²⁸ Ta Agripa nya iPol gbɛɛ, <<Abu tɛwɛ gbɛɛ mi ongwɔnɔ gwee neta elodze mgbi abu ka yagba kyata ani yɛ inggise iKrestuu?>>

²⁹ iPol nu uka gbɛɛ, ni li onɔ bwee hona onɔ gblɔgɔdɔ kpaa, N le bɔ Imgbasho ibɔ gbɛɛ, no wa li abu yuwoo ta ba kpaa ama nle fwo ani inɛ nɛ duu ki kyata dze dafi ani sini, kpaa itse yɔ nu ma ka ta ema ba.>>

³⁰ Uto yi iGɔna yi iBenisi bɛyi ama nsɔto yi ama duu kyato.

³¹ A dzata ifoozu, ngwi a kyi ge ewoma nɛ a gbɛɛ, <<Inggise nɛ le kyungwɔ onyonyi ngwi mɛ ondu ikwongye hona kaka obawi ba.>>

³² Agripa nya iFestusu gbɛɛ, <<IPol ki teyi tɛkyɛ gbɛɛ ni iSidza gbɔn ikwɔ bayɔ, o mɛ odzanta.

27

IPol nye ongwi uwaa kɛ iRoma

¹ Ngwi ondu wa bwa gbɛɛ uwaa ka gbe eyi lu iTali nɛ, a kye iPol yi emi obawi angbeka wo ongyukwo oblakwutɛ ongwu nli ikye odi mi obyɪ oblakwutɛ mgbi ugabaidu ngwu a li kwun di iJuliɔsu na abɔ.

² Eyi kyɛ yi uwaa mi Adramatun eyi wewo obɛɛ mi iga ama nto ondekyoo mi ayɛɛ mgbi Asia di nye kaka onekyoo. Aristaku, inggisɛ iMasidonia ngwu nkyɛ mi iTesalonika na, kyɛ yi eyi.

³ Tegblifan nɛ, eyi bɛɛ mi iSidon; nɛ iJuliɔsu di iPol elela, nun ofɛ no kɛ mbi emi okan adzi nu ma nun ungwɔ ama nminan.

⁴ Mmana eyi diyɛ lu onekyoo di nye kwɛkwɛ yi ibu ongwi iSapru ikyekyɛ awo gbeleyi wuba.

⁵ Ngwi eyi fa uwaa dzɛkyo onekyoo mi iga mgbi iSilisia yi iPamfyilia nɛ, eyi ka bɛɛ mi iMira ongwi iLisia nani.

⁶ Mi imbe na ongyukwo oblakwutɛ di iwudza ongwi Alekdzandra le lu Itali man gbe eyi wokɛ ele.

⁷ Eyi lu dumɔ-dumɔ mi egbe ibyibyi yi adzɛ kpakpa ka nye kwɛkwɛ yi iSinidɔ. Ngwi awo gbela ni eyi kye inɛ byi imbe ngwi eyi le kɛ ma ba nɛ, eyi yɛ kye inɛ byi oyombo iSamɔ ikye ni ibu ongwi iKrete na tukwu eyi awo mani.

⁸ Eyi nye ondiiga ne mi iso wa to imbe ngwi a kwun di iFe Hɛvun, kwekwe yi ogalu iLasia.

⁹ Eyi mbe onɔ kpakpa nye wa, ma okyee ongwɔ iwudza ne yee okakewo ikyesine onɔ Oga otukwɔndu ngwi a li dzata inggise yi alobube kpaa nye wa. Nghanɛ iPol we ma ewodze gbɛɛ,

¹⁰ <<Engyulo, n le di gbɛɛ agaba ne ka ba yi eyi odzili-dzili dika nu iwudza yi okye beyi oshishe mgbi eyi kpaa nyanya.>>

¹¹ Nghaduu ongyukwo oblakwutse na gbela odze oweɛwe mgbi iPol ba kpaa kyɛɔ elodze mgbi inggise ofa iwudza beyi otsungwɔ iwudza.

¹² Dafi iga iFe Hɛvun na tishi ola ele nghataa ni ogba ngyɛ ba ne, inggise kwuba gbela gbɛɛ ni eyi kiyayi yi okyee, ka la iFɔni nghataa ni ogba ngyɛ. Nene li iga mi iKrete nkye ine byi okwokiikwokyi mgbi aca yi onɔde beyi agwudu yi onɔde nani.

Onikyawo

¹³ Ngwi awo aca wita ofa fee nɛman, a tsewe gbɛɛ di ama tu ungwɔ ngwi ama mina ma wa; ne a takye ashi obwa iwudza kwulese ngwuta woke iwudza, si kye ondu agobo iKrete dikye.

¹⁴ Onɔ gwee neta awo okwokiikwokyi mgbi agwudu yi onosa gbokyee mfyumfye kye ibu wa fa eyi lu onekyoo.

¹⁵ Awo na wa tseke iwudza ta eyi yagba fa iwudza kye ine byi awo wuba; neta eyi nya yi iwudza ofaafa ne awo kyi gbelu iwudza le lu.

¹⁶ Ngwi eyi nye lu ongwɛ ibu ngwi a li kwun di iKauda ne, eyi fya kpakpa se wa yagba onu uwaa ongbungbe na gbobu ba.

¹⁷ Ngwi a kyi kyelu uwaa ongbungbe woke ifun nɛ, a kye odi bwalu iwudza beke. Ngwi a mio gbɛɛ di iwudza ka ka kwo esɛ mi mɛɛn mgbi iSati nɛ, a takye ashi obyɛ iwudza kwulese ngwuta woke eni ni iwudza le kwo lu dumɔ-dumɔ.

¹⁸ Tegblifan, dafi awo na kale fa nɛghaabo le gbobulu iwudza nɛ a wita omwa okye yangwuta mi eni.

¹⁹ Mi egbe ongwu ta nɛ, a kye abɔ mgbi ama abuoma she okye iwudza angbeka yangwuta.

²⁰ Ngwi onɔ hona ofyia kpaa eyi di ma wuba egbe ibyibi, onikyawo kpaa kale fa nɛ, eyi gbewe ngwuta gbɛɛ eyi ka wato wuba.

²¹ Dafi inggise ntonɛ kyikye onɔ tunto tu ungowye gye ba nɛ, iPol kyato nya ma gbɛɛ: <<Engyulo, ema ki gbela odze mgbi ani owe-we mi iKrete gbɛɛ ni ema ka fa ba na yɔ; ungow ama nnyanya di byulu lo ema ntonɛ kika kyɔ ba.

²² Nghaduu onene, ani kwu ema ewe wo gbɛɛ ni ema kiyayi mi itukwu mgbi ema fyumfye-fyumfye, ikyekye inggise mgbi ema onyi kpaa ka byulu ba, sede li iwudza ta ka nyanya.

²³ Mi otu ongwu dede na, ongyeso mgbi Imgbasho mgbi ani ngwu ani li sunun na wa kwudze kwekwe yi ani

²⁴ si nya ani gbɛɛ, <Ka wimio ba iPol, iSidza ka fwo abu ikwo kyeme; ma di li ikye mgbi abu Imgbasho ka dzata ama nwoto iwudza yi abu ntonɛ duu oshishe.

²⁵ Nghane fyumfye itukwu kpɔ na engyulo, lubana ani noyeye gbɛɛ ungow ngwi Imgbasho gbo nɛ ka kyɔ nɛgha yeye.

²⁶ Nghaduukpaa, iwudza mgbi eyi ka ka fatila dɔkɛ ibɔ mbeka.>>

Iwudza fatila

²⁷ Mi otu ongwɛ iwyodene ma kpaa awo na ka kye eyi le ga kye Onkyoo Adratiki, ngwi otu wa gheefa nɛ, ama ofa iwudza difwi gbɛɛ ama le dze kwekwe yi ondikiyi.

²⁸ A mba okɛɛke mgbi eni si di gbɛɛ li atafɔ ideli onyi dɔn osu. I kye onɔ gwee nɛ, a di mba tu atafɔ ngwusene dɔn iwoyo.

²⁹ Ngwi eyi le mio gbɛɛ eyi ka wa gyɛke akwutse nɛ, a kyi takye iyudza obwa iwudza kwulesɛ ngbi ene yaokɛ eni mi iyikpa di bibɔ gbɛɛ ni egbe fa.

³⁰ Ngwi i mina ama ofa iwudza otse dzamata nɛ, a kyi shɛlu uwaa ongbungbe na wɔke eni tole kyɔ ɛwe dafi ama takye iyudza okwu iwudza kwulesɛ le ngwuta wɔke eni mi iyayi mani.

³¹ Ta iPol nya okwukwo ogbakwu beyi oblakwutse ntona gbɛɛ, <<Ni inggise ntonɛ tɔ dzata iwudza yɔ ema ka watɔ ba.>>

³² Nghane oblakwutse ntona kye dzɛlu odi ngwi a kye ongwuwaa na sha ele ma non fɛ lu.

³³ Duuse ni egbe fa nɛ, iPol tɛkyɛ yi ama duu gbɛɛ ni a gye ungwogye. O gbɛɛ, <<Egbe iwyodene ine waani, itukwu kaka ema ewo jo ema gye unkonyi ba.

³⁴ Kpaa onene n tɛkyɛ nu ema gbɛɛ ni ema gye ungwogye adzi ni ema dze oshishe. Lubana alotu onyi kpaa ka kwɔ mi ikye mgbi inggise onyi ba.

³⁵ Ngwi iPol gbɔdze nɛ ngye nɛ, o kyi gbelu ibredi angbeka si ta Imgbasho angba mi inai ma duu. Kyi mwalu wita ogyeegye.

³⁶ Ama duu fyumfye itukwu di gye ungwogye abuoma.

³⁷ Eyi ama nwoto iwudza duu li inggisɛ ideli efa ngwuseta dɔn iwyo diwyegyɛn.

³⁸ Ngwi a gye ungwogye dafi a mina ma nɛ, a kyi gbelu ungwogyowe nsisi duu yangwuta mi onekyoo ikye okyi mwalu mlo mi iwudza.

³⁹ Ngwi egbe wa fa nɛ, ama ofa iwudza difwi agobo ma wuba, kpaa a di iga mfyan. Nghane a tsewodze gbɛɛ ni ama yagba yɔ, ama ka fa iwudza na nye mfyan ka beke ese.

⁴⁰ Dafi a kye dzelu iyudza okwu iwudza kwulese nɛ, a dzitama mi eni di kye shɛlu odi ama ntse anghi ntona mi onɔ na kpɔɔ. Ta a kyile angwuto ogbaawo iwudza ikyegbɛɛ ni awo fa iwudza beke iga.

⁴¹ Nghaduu iwudza kwo ese kye ikye shawoke mfyan kye inɛnɛ byi esho fatila yagba okiyayi wuba man akpeni gbobu iwudza mi iyikpa.

⁴² Ama oblakwutse tsewe okyi ngwɔlu emi obawi ntonani di a wa tse eni lu agobo ka tse-byulu.

⁴³ Nghaduu i mina okwukwo ogbakwu na odulu oshishe mgbi iPol watɔ, nɛ o kwɔ ma oweka mgbi ama ikyenghane o wo ama n ye eni otseetse ola gbɛɛ nu ma tse eni lu agobo.

⁴⁴ Ama nsisi ka gbe igɛɛ tukwu otsokplekwɔ beyi ombwumbwu uwaa lu agobo. Li ngha ngwi eyi duu bese saan aali.

28

Ibu ongwi iMɔta

¹ Ngwi eyi wa bese saan nɛ eyi difwi gbɛɛ li mi ibu ongwi iMɔta.

² Emi ibu ntona tso eyi okpitukwu ngwi eyi din ye ba. A gbɛ eyi di mɛ ola wo eyi ikyekye mmbwo le kya ofu dile yi.

³ IPol waa akyikye ekwɔ kwutokɛ, ngwi o le sa wokɛ ola nɛ, ogidzi ngwi olola non tase ton tandri won abɔ.

⁴ Ngwi emi ibu di ifa na fatila kwodze abɔ nɛ, a gbɔ yi ewoma gbɛɛ, <<Inggise nɛ ka li inggise ongwɔ inggise kyemɛ-kyemɛ; lubana dafi o watɔ mi ekyoo okwukwo nɛ kpaa, obube mgban ka non dze oshishe ba.>>

⁵ Kpaa iPol ngwi ifa na wokɛ ola unka di kyɔn ba.

⁶ Inggise ntona kye ɛwɛ byi gbɛɛ o ka mwe ewo naadi tseɛɛ kwulu ntunto. Nghaduu ngwi a fɛ onɔ kɛ di di unkonyi okakewo kyɔn ba nɛ, a kyatitukwu mgbi ama di gbɛɛ o li Imgbasho.

⁷ Ogalu dze kwekwe mi imbe na ngwi li mgbi iPobilu, uto mgbi ibu nani. O gbɛ eyi mi udan abɔ efa di kyɔ yi eyi saan egbe eta.

⁸ Otsɔn dotse ladze esɛ, awo bwan o dile nya adama. IPol kaka ka din, ngwi o bibɔ won ngye nɛ, o gbɛ abɔ dɔn ikye di ngyelun ootse.

⁹ Ngwi ungwɔnɛ kyɔ nye nɛ, emi ootse angbeka mi ibu na duu ba, a di ngyelu ma ootse.

¹⁰ A nu eyi mmwe mi ofɛ idzidza-dzidza, ngwi eyi di wa wewo onye ongwɔ eni lu nɛ, a nu eyi alungwɔ ngwi eyi mina mi ikye okyɛ nani.

IPol kaka iRoma

¹¹ Ngwi i wa nye ofyia eta nɛ, eyi kaka iwudza oka ngwi a dzanta mi ibu na owa olɔlɔ olu. Li

iwudza ongwi Alekdzandra ngwi a kye ambɛ dzɛ
ikyen gbɛɛ Imgbasho ongweƿa.*

¹² Eyɪ wa bɛɛ mi iSiraku, di la ele egbe eta.

¹³ Mi imbe na eyi di nyɛ ongwi eni ka kaka
iRejun. Tegblifan man awo iwu gbokyɛɛ, ngwi i
di fa egbe oka nɛ eyi to iPuteli.

¹⁴ Mi imbe na eyi tu ama okyɛɔɔ iYesu angbeka,
a bɔ eyi wa la yi ama ikyidu olɔlɔ. Man eyi si kyɛɛ
wa kaka iRoma.

¹⁵ Ama okyɛɔɔ iYesu emi imbe na teyi fwo gbɛɛ
eyi kyɛma, man a lukwu eyi nghataa luba idu
Apɔ bɛyi imbe ngwi a kwun gbɛɛ Ozu eta mgbi
ingyoga owa kpatɛ eyi. Ngwi iPol dili ma nɛ, o ta
Imgbasho angba itukwu di fyonmfye.

¹⁶ Ngwi eyi ka kaka iRoma ma, a nu iPol ofɛ gbɛɛ
no la ozu yuon kpaa oblakwutɛ nu ma ngyon.

IPol gbeɛɔ mi iRoma ngwi a le ngyon

¹⁷ Ngwi i kye egbe eta nɛ, iPol kwu engyukwo
emi iJuda kwakye, dafi a wa kwakye nɛ, iPol nya
ma gbɛɛ: <<Emi ongwunani, ani kyɔ nkonyonyi
ongha emideyi aɔ naadi aletɔ mgbi emi otsikyeyi
ba, kpaa a bwa ani mi iJerosalin di kye ani wo emi
iRoma aɔ.

¹⁸ A kya mi odzɛ mgbi ani di mina ma odzita ani
ikyesinɛ ani kyungwɔ obube nme ondu ikwongye
ba.

¹⁹ Kpaa emi iJuda fwa, nghanɛ i yɛɛ kyɛmɛ
ngwi ani ka tɛkyɛ nu ma yile ani luba mbi

* **28:11 28:11** Imgbasho ongweƿa ntona, a li kwu ma gbɛɛ IKasto
bɛyi iPolɔsu. A li emi ongwɛ iDzeu Imgbasho mgbi emi iGriki. A
li di mbi ama okyikyɛ mi eni.

iSidza. Nghaduu ani dze yi odze onyi ogbe tukwu emidani ewo ba.

²⁰ Li itɔdze ne ngwi ani gbɛɛ ni ani di ema di gbɔdze yi ema. Li mi ikye ewe ogbe byiibyi mgbi emi Israi ma ngwi a bwa ani adi mi ashi ne aani.>>

²¹ A nun uka gbɛɛ, <<Eyi tu afe onyi nkye mi iJudia mi ikye odze mgbi abu ba, emi ongwuneyi onyi nkye mi imbe na nya eyi hona gbɔdze obube onyi mi ikpewo abu ba.

²² Nghaduu i mina eyi ofwo ewe otseetse mgbi abu, lubana eyi ye dafi inggise mi ali imbe duu le gbɔdze osuse ba ikpewo aye inggise ntona mani.>>

²³ A kye egbe dze owa kwakye yi iPol, di ba mi mmbwo kpakpa nghaabɔ ogbugbe mi imbe ngwi o dze mani. O li gbɔdze esuto mgbi Imgbasho nya ma mi egbegbe nghataa onɔ li gbese dile biibe yi ama mi ola mgbi iMose beyi oyegbɔ gbɛɛ nu ma noyeye mbi iYesu.

²⁴ Engyukwo angbeka mboma noyeye mi odze ngwi o gbɔ mani, kpaa angbeka yɔ gbela ba.

²⁵ Dafi angwodze tɔ mi idzidze mgbi ama ne, a wita oganya mi onɔ ngwi iPol ngyelu odze ne ogbɔɔgbɔ mani gbɛɛ: <<Onodzi Osaan na gbɔdze otsitsi mi ikye mgbi emi otsikyema mi onɔ ngwi o gbɔdze nye mbi oyegbɔ Adzaya mani gbɛɛ:

²⁶ << <Kɛ mbi inggise ntonɛ dika nya ma gbɛɛ,
<<Ema kale fwo alonɔ kpaa ka yama gbosa lo ema ba; ema kale di alonɔ kpaa ema ka yama difwi ba.>>

²⁷ Itukwu mgbi inggise ntonɛ tiishu; a li fwo kpaa gbadikye, a di kye ine mgbi ama tukwu.

Lubana a kika di yi inɛ mgbi ama, fwo mi ado mgbi ama, difwi mi itukwu mgbi ama di kyata ba mbi ani Imgbasho ta ani kika ngyelu ma ootse.>

²⁸ << <Ikyenghane ani mina ni ema ye gbɛɛ owato-wato mgbi Imgbasho nɛ a kye dɛso nu Udzengye, ama yɔ a ka kyi gbelu!>>

²⁹ Ngwi iPol gbo elodze ntonɛ ngye nɛ, emi iJuda si lu kale tangwodze yi ewoma kpakpa.†

³⁰ IPol kwu ozu onova efa le gbɛ inggise ama nba owa din duu.

³¹ Ngwi imbe fyin ba nɛ, o gbeeso mgbi esuto mgbi Imgbasho yi abo otsigege di tsungwo mgbi Otse iYesu iKrestu.

† **28:29 28:29** Ambulu nɛ dze mi olɔɔɔ angbeka ba

Etulo NT

Portions of the Holy Bible in the Etulo language of Nigeria

copyright © 2024 Initiative for the Translation and Development of African Languages

Language: (Etulo)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files dated 9 Jul 2025

156b6685-3a62-5375-95ed-97245882cc90